

2007 Länsförsäkringsgruppen

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

EN SAMMANFATTNING AV BANK- OCH FÖRSÄKRINGSÅRET FÖR 24 LOKALA LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAG I SAMVERKAN

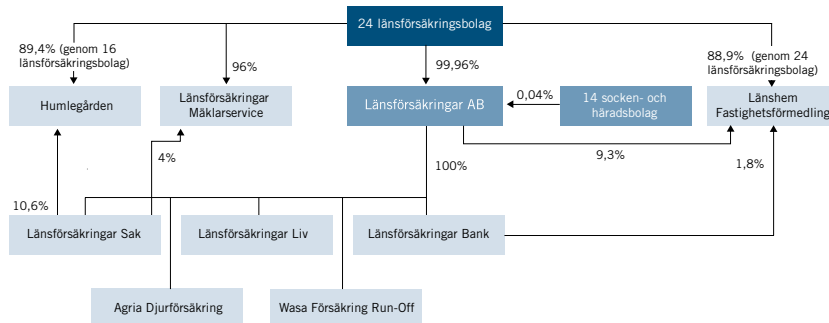
Kunder och ägare från norr till söder

Vart och ett av de 24 länsförsäkringsbolagen har bara en uppdragsgivare – kunden i det egna länet. Kunden är också delägare i sitt länsförsäkringsbolag och det är utifrån behov och efterfrågan hos kund och ägare som bolagen styr sin verksamhet inom bank och försäkring. Varje bolag är självständigt och anpassar sin verksamhet efter sina lokala förutsättningar. Samtidigt skapas styrkan i varje enskilt bolag genom att de 24 bolagen samarbetar genom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB. Allt är byggt på erfarenheten att lokal beslutskraft, kombinerad med gemensamma muskler, skapar mervärde för Länsförsäkringars ägare – kunderna.

Innehåll

Länsförsäkringsgruppen 2007	1
Kommentar	2
Visioner och affärsidéer	4
Återförsäkring	8
Sakförsäkring	10
Liv- och pensionsförsäkring	21
Bankverksamhet	32
Länsförsäkringsgruppen i siffror	45
Länsförsäkringar AB	56
Hållbarhet	58
Miljö	60
Medarbetare	61
Ägarstyrning	64
Definitioner och uttryck	67
Rapportdagar	68
Adresser	69

LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN består av 24 lokala och kundägda länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, med dotterbolag inom bland annat sak-, liv- och fondförsäkring, bank samt djurförsäkring. Organisationen bygger på en stark tilltro till den lokala närvaron och det är på länsförsäkringsbolagen kundkontakterna sker. Genom Länsförsäkringar AB uppnås skalfördelar och genom service och strategiskt utvecklingsarbete skapas möjligheter för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Länsförsäkringar erbjuder ett brett utbud av försäkringar, pensionslösningar, banktjänster och andra finansiella lösningar, för såväl företag som privatpersoner. Antalet kunder överstiger 3 miljoner och sammantaget har länsförsäkringsgruppen 5 700 medarbetare.

Länsförsäkringsgruppen

De 24 länsförsäkringsbolagen och de gemensamma bolagen i samverkan.

Länsförsäkringar

Länsförsäkringar är ett kommunikativt begrepp som används i intern och extern kommunikation som benämning på hela länsförsäkringsgruppen.

Länsförsäkringsbolag

24 lokala, självständiga och kundägda försäkringsbolag. Bedriver bank- och försäkringsverksamhet inom visst geografiskt område. Svarar för all kundkontakt inom respektive verksamhetsområde.

Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringsbolagen äger Länsförsäkringar AB, som genom dotterbolag bedriver verksamhet inom bland annat sak-, liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, återförsäkring, hälsa- och specialförsäkring samt djurförsäkring. En annan huvuduppgift är att ge service till länsförsäkringsbolagen och svara för länsförsäkringsgruppens gemensamma strategiska utvecklingsverksamhet.

Länsförsäkringar Liv*

Bedriver traditionell livförsäkringsrörelse och genom Länsförsäkringar Fondliv livförsäkringsrörelse med fondanknytning. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer, varför resultatet inte konsolideras i Länsförsäkringar AB, utan i sin helhet tillfaller kunderna.

Länsförsäkringar Bank*

Bedriver bankrörelse och erbjuder privatpersoner och lantbrukare prisvärda tjänster på bankområdet.

Länsförsäkringar Sak*

Bedriver Länsförsäkringar AB-koncernens sakförsäkringsrörelse, med verksamhet inom sjukvårds-, olycksfalls-, viss trafik- och ansvarsförsäkring, transportförsäkring, rikskunder inom företagsmotor samt producentansvarsförsäkring. Hanterar även länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring.

*Oavsett om det gäller livförsäkring, sakförsäkring eller banktjänster sker alla kundkontakter genom de lokala länsförsäkringsbolagen.

Agria Djurförsäkring

Försäkringsgivare för djur- och grödaförsäkring.

Länsförsäkringar Mäklarservice

Ägs gemensamt av länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak och erbjuder genom regionala mäklardiskar ett enhetligt uppträdande och en förstärkt service till mäklare.

Humlegården

Ingår i länsförsäkringsgruppen och ägs av 16 länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar Sak. Ägarnas syfte med bolaget är att gemensamt investera i Stockholms fastighetsmarknad.

Wasa Försäkring Run-Off

Arbetar med aktiva avslut av avvecklingsportföljer, främst internationell återförsäkring.

Länshem Fastighetsförmedling

Länsförsäkringars fastighetsmäklarföretag som erbjuder kunderna helhetslösningar i samband med bostadsaffärer.

RÖRELSERESULTAT EFTER ÅTERBÄRING OCH
RABATTER PER LÄNSFÖRSÄKRINGSBOLAG

Mkr	2007	2006
Länsförsäkringar Norrbotten	38	81
Länsförsäkringar Västerbotten	392	181
Länsförsäkringar Jämtland	237	94
Länsförsäkringar Västernorrland	253	54
Länsförsäkringar Gävleborg	141	101
Dalarnas Försäkringsbolag	221	378
Länsförsäkringar Värmland	98	121
Länsförsäkringar Uppsala	94	144

Mkr	2007	2006
Länsförsäkringar Bergslagen	178	249
Länsförsäkringar Stockholm	178	259
Länsförsäkringar Södermanland	120	152
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	287	325
Länsförsäkringar Skaraborg	50	133
Östgöta Brandstodsbolag	87	207
Länsförsäkringar Älvsborg	190	491
Länsförsäkringar Gotland	16	63

Mkr	2007	2006
Länsförsäkringar Jönköping	203	232
Länsförsäkringar Halland	135	213
Länsförsäkring Kronoberg	51	87
Länsförsäkringar Kalmar län	118	210
Länsförsäkringar Blekinge	32	71
Länsförsäkringar Göinge	46	84
Länsförsäkringar Kristianstad	53	57
Länsförsäkringar Skåne	269	544

Femårsöversikter

LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN SAKFÖRSÄKRING

	2003	2004	2005	2006	2007
Konsolideringskapital, Mkr	16 896	20 249	27 738	32 093	34 140
Konsolideringsgrad, %	113	125	169	195	198
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	14 084	15 861	16 216	16 362	16 669
Försäkringstekniskt resultat, Mkr	983	1 957	2 515	2 114	2 322
Rörelseresultat, Mkr	2 148	3 213	7 075	4 545	3 606
Totalkostnadsprocent	101	93	89	93	93
Räntabilitet, %	19,9	23,9	33,8	15,8	11,2

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB-KONCERNEN*

	2003	2004	2005	2006	2007
Resultat före skatt, Mkr	750	781	2 100	821	1 270
Konsolideringskapital, Mkr	6 839	7 603	9 703	10 713	11 652
Konsolideringsgrad, %	147	389	497	498	429
Balansomslutning, Mkr	59 061	69 414	80 478	91 184	116 243
Räntabilitet, %	9,3	8,6	19,0	7,7	10,0

* Exklusive livförsäkringsverksamhet, som drivs med vinstutdelningsförbud.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK

	2003	2004	2005	2006	2007
Inlåning från allmänheten, Mkr	18 154	20 048	21 535	24 379	29 735
Utlåning till allmänheten, Mkr	30 044	39 426	47 094	53 884	67 040
Rörelseresultat, Mkr	65	127	154	198	238

AGRIA DJURFÖRSÄKRING

	2003	2004	2005	2006	2007
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	717	787	844	948	1 089
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, Mkr	107	154	197	122	139

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV

	2003	2004	2005	2006	2007
Premieinkomst, Mkr ¹⁾	8 069	8 676	9 472	10 141	10 794
Årets resultat, Mkr	3 808	2 348	4 584	7 646	11 361
Konsolidering, %	92	103	114	114	114
Solvens, %	122	123	126	136	152

¹⁾ Enligt Försäkringsförbundets definition.

KREDITBETYG

Bolag	Institut	Långfristig rating	Kortfristig rating
Länsförsäkringar Bank	Standard & Poor's	A/Stable	A-1(K-1)
Länsförsäkringar Bank	Moody's	A2/Stable	P-1
Länsförsäkringar Hypotek ¹⁾	Standard & Poor's	AAA	-
Länsförsäkringar Hypotek ¹⁾	Moody's	Aaa	-
Länsförsäkringar AB	Standard & Poor's	A-/Stable	-
Länsförsäkringar AB	Moody's	A3/Stable	-
Länsförsäkringar Sak	Standard & Poor's	A/Stable	-
Länsförsäkringar Sak	Moody's	A2/Stable	-
Agria Djurförsäkring	Standard & Poor's	A-/pi ²⁾	-

¹⁾ Avser bolagets säkerställda obligationer.

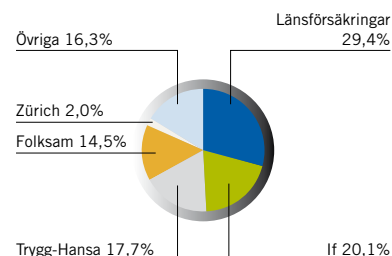
²⁾ pi innebär att ratingen, som saknar prognos, baseras på publik information som till exempel årsredovisningar.

Länsförsäkringsgruppen 2007

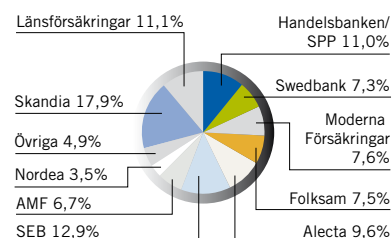
- Det försäkringstekniska resultatet inom sakförsäkring var fortsatt starkt och uppgick till 2 322 (2 114) Mkr. Rörelseresultatet var 3 606 (4 545) Mkr. Räntabiliteten var 11,2 (15,8) procent.
- Tack vare 2007 års goda resultat inom sakförsäkring kommer 18 länsförsäkringsbolag att lämna återbäring i olika former till sina kunder om drygt 900 Mkr.
- Avkastningen på placeringstillgångarna i Länsförsäkringar Liv var 6,7 (8,0) procent, vilket var bäst av samtliga pensionsförsäkringsbolag i Sverige. Den framgångsrika förvaltningen gav kunderna en återbäringsränta på 10 procent vid årets utgång.
- Inom bankverksamheten uppgick resultatet före kreditförluster till 290 (236) Mkr och rörelseresultatet uppgick till 238 (198) Mkr. Utlåningen till allmänheten ökade 24 procent till 67 (54) mdr och inlåningen från allmänheten ökade 22 procent till 30 (24) mdr. Bostadsutlåningen ökade 30 procent till 48 (37) mdr.
- I gruppens gemensamma bolag, Länsförsäkringar AB med dotterbolag, uppgick resultatet före skatt till 1 270 (821) Mkr. Räntabiliteten uppgick till 10,0 (7,7) procent.
- Satsningen på de gröna näringarna fortsatte. Beslut fattades om att etablera eget hypotek för skogs- och lantbruksmarknaden och samarbetet med LRF fördjupades genom förvärvet av personförsäkringsverksamheten.
- Länsförsäkringar är enligt SIFO Sveriges starkaste varumärke inom bank och försäkring. 2007 års mätning från Svenskt Kvalitetsindex visade att Länsförsäkringar hade Sveriges mest nöjda privatbankskunder, bolånekunder, sjukvårdsförsäkringskunder och bilförsäkringskunder. Inom samtliga andra kategorier är placeringen bland de tre främsta. Länsförsäkringsgruppen tilldelades också en rad utmärkelser under 2007. Bland annat Årets Livförsäkringsbolag och Årets Sakförsäkringsbolag (Finansbarometern) och Årets bästa mäklardisk.

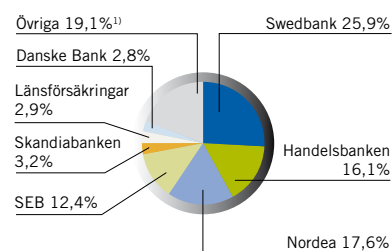
Marknadsandelar sakförsäkring (andel inbetalda premier)

Marknadsandelar traditionell livförsäkring (nyförsäljning)

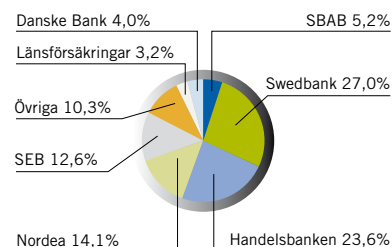

Marknadsandelar inlåning bank

¹⁾ Varav 10,4% avser fristående sparbanker.

Marknadsandelar utlåning bank och bostadsinstitut

Ett bredare och starkare Länsförsäkringar än någonsin

LÄNSFÖRSÄKRINGARS livförsäkringsbolag hade bäst kapitalavkastning av samtliga aktörer på den svenska liv- och pensionsförsäkringsmarknaden och är också det bolag som har den starkaste tillväxten. Bankverksamheten växer över förväntan, liksom affärsområde Hälsa. Under året fattades beslut om att etablera eget hypotek för lant- och skogsbruksmarknaden och en annan satsning på den gröna näringen var förvärvat av LRFs personförsäkringsaffär. Beslut fattades om att etablera försäkringsverksamhet i Baltikum. Länsförsäkringsgruppen har landets mest expansiva fastighetsförmedling genom Länschem Fastighetsförmedling. Grunden i länsförsäkringsgruppen, sakförsäkringsverksamheten, fortsätter sin stabila utveckling med en marknadsledande roll och mycket konkurrenskraftiga nyckeltal – trots några av de mest omfattande storskadorna någonsin.

Fortsatt goda resultat

Resultatmässigt var 2007 ytterligare ett mycket starkt år inom de flesta verksamhetsgrenar. Inom sakförsäkring förbättrar vi det försäkringstekniska resultatet och vi har en imponerande finansiell ställning – det samlade konsolideringskapitalet överstiger 34 mdr. Det finns ingen aktör som kan mäta sig med oss på den svenska marknaden i detta avseende. Totalkostnadsprocenten ligger stabilt på 93, en tillfredsställande marginal till målet att långsiktigt ligga under 95

procent. Jag återkommer till livförsäkringsverksamheten, men resultatmässigt har balansräkningen stärkts på ett positivt sätt och nyckeltal efter nyckeltal pekar åt rätt håll. Resultatet i bankverksamheten förbättrades med 20 procent. Vi har också haft en stark kapitalförvaltning inom länsförsäkringsgruppen, både av våra liv- och pensionsförsäkringskunders sparkapital och inom sakförsäkringsverksamheten. Avslutningen på året präglades av stor oro på världens kapitalmarknader. Länsförsäkringar har dock inte haft någon exponering mot den oroliga kreditmarknaden. Vi ser nu också effekter av ett omfattande arbete med att förbättra stabiliteten i IT-driften – en förutsättning för goda resultat. Vi satte upp ett mål för 2007 om att maximalt 13 incidenter fick inträffa i våra affärskritiska system per månad – utfallet blev 10.

Sveriges starkaste livförsäkringsbolag

Under många år har Länsförsäkringar varit ledande inom svensk sakförsäkring – både mätt i marknadsandelar, kunnande och erbjudandet till kunderna. Det fortsätter vi att vara, men efter det gångna året vågar jag påstå att vi också har Sveriges bästa livförsäkringsbolag. Det tog 20 år sedan starten 1986 att etablera det som idag både är ett av de ekonomiskt starkaste och mest snabbväxande livförsäkringsbolagen. Under 2007 hade vi en avkastning till våra kunder inom traditionell förvaltning som var den bästa av samtliga pensionsbolag i Sverige. Med framgångsrik förvaltning har också följt en framgångsrik försäljning – nyförsäljningen ökade med över 60 procent och marknadsandelarna steg markant.

Fokus i livförsäkringsverksamheten har även under 2007 legat på tillväxt och förutom försäljningsframgångarna var ett glädjeämne resultatet av pensionsvalet för privatanställda tjänstemän – ITP-valet. Mellan juli och november gjorde 44 000 tjänstemän ett val till sin avtalspension. Länsförsäkringar var ett av två bolag som blev utvalda som förvaltare för både traditionell försäkring och fondförsäkring och 14 procent av de som valde aktivt valde Länsförsäkringar. En bidragande orsak till det goda resultatet är att vi idag har Sveriges starkaste fondutbud. Ytterligare en framgång var den kraftiga försäljningsökningen via försäkringsmäklare. Effektiv administration och support ledde fram till utnämningen Årets bästa mäklardisk och i skrivande stund har Söderberg & Partners just omnämnt oss som landets bästa fondlivbolag.

Flera års omfattande arbete inom vårt livförsäkringsbolag med rationaliseringar, produktutveckling och ny kapitalförvaltningsmetodik har nu givit resultat och 2007 blev som helhet bolagets bästa någonsin. Nu talar allt för en fortsatt tillväxt och vi kan på allvar arbeta vidare mot visionen att nå samma marknadsposition inom livförsäkring som vi idag har inom sakförsäkring.

Rekordår för bankverksamheten

Volymtillväxten inom bankverksamheten var under 2007 den starkaste någonsin. Balansomslutningen ökade med närmare 40 procent, vilket överträffar de mål vi satt upp. Utlåningen ökade med 24 procent och inlåningen med 22 procent. På den hårt konkurren utsatta bolånemarknaden ökade utlåningen med hela 30 procent och vi tog

nästan 7 procent av marknadstillväxten. Under 2007 fattade vi också beslut om att starta lantbrukshypotek i egen regi. Vi lanserade i början av 2008, i samband med att samarbetsavtalet med Landshypotek löpte ut, ett förbättrat bank- och försäkringserbjudande till den gröna näringen.

Sakförsäkring – grunden för vår tillväxt

Trots den ökande konkurrensen på sakförsäkringsmarknaden behåller vi vår starka position, vilket visar på kraften i konceptet med lokala bolag och närheten till våra kunder. Storskadorna har varit många, men vårt unika återförsäkringsprogram har återigen visat sig vara en stark konkurrensfördel. Under 2007 behöll vi rollen som marknadsledare inom svensk sakförsäkring. Marknadsandelarna mätt i antal försäkringar ökar inom samtliga områden på privatmarknaden och totalt sett ligger marknadsandelen stabilt precis under 30 procent. Resultatet i försäkringsrörelsen fortsätter att vara starkt. Tack vare 2007 års goda resultat kommer 18 länsförsäkringsbolag att lämna återbäring i olika former till sina kunder om totalt över 900 Mkr.

Hälsa strategiskt utvecklingsområde

Marknaden för försäkring inom hälsaområdet utvecklas snabbt och för Länsförsäkringar växer verksamheten över förväntan. Försäljningen av gruppsjukvårdsförsäkring ökade med 30 procent. På denna marknad med många nya aktörer och en allt hårdare konkurrens befäster vi vår starka position med en marknadsandel på omkring 40 procent. Efterfrågan på försäkringslösningar inom hälsaområdet kommer bara att fortsätta öka. Företagen blir allt mer medvetna om vilka vinster det finns i att fokusera på hälsofrågorna. Den enskildes friskvård är helt enkelt ett medel för att nå företagets mål.

De gröna näringarna i fokus

Vi satsar också vidare på de gröna näringarna. Förutom beslutet att etablera eget hypotek för skogs- och lantbruksmarknaden fördjupade vi samarbetet med LRF när

vi under året förvärvade deras personförsäkringsverksamhet. På så vis har vi nu förstärkt vårt erbjudande mot denna målgrupp. Förvärvet är ett led i Länsförsäkringars fortsatta tillväxtstrategi. Vi kommer i samarbete med LRF att utveckla nya förbättrade produkter och dessutom erbjuda LRFs medlemmar anpassade banktjänster.

Utlandsetableringar

Under 2007 beslutade vi oss också för att starta sakförsäkringsverksamhet i Lettland och Litauen och den första försäkringen såldes i början av 2008. Vi etablerar oss på dessa två starka tillväxtmarknader därför att vi är övertygade om att kunna skapa ett mycket konkurrenskraftigt erbjudande, inte minst när det gäller service och skadereglering. Framgång i Baltikum är också till direkt gagn för våra befintliga kunder i Sverige. Agria har också tagit ytterligare steg ut på den internationella marknaden och framgångsrikt etablerats i England och Norge. Under 2007 förvärvades det engelska bolaget PetPartners, med en underliggande premievoly m på cirka 300 Mkr.

Fastighetsförmedling som en kanal för bank och försäkring

Länsförsäkringar försöker vara närvarande där kunderna vill köpa bank- och försäkringstjänster. Det är bakgrunden till den satsning vi gör på fastighetsförmedling under namnet Läns hem Fastighetsförmedling, som är ytterligare en kanal för att nå ut med erbjudandet inom bank och försäkring. Satsningen tog rejäl fart under året – tio länsförsäkringsbolag öppnade Läns hemskontor på 25 platser runt om i landet och vid årsskiftet fanns totalt 49 ”bobutiker” i 17 län, vilket gör Länsförsäkringar till den snabbast växande aktören i Sverige. Målet är att bli landets femte största fastighetsmäklarbolag under 2008 och nummer fyra under 2009.

Tolv fantastiska år

För snart tolv år sedan tillträdde jag som VD för Länsförsäkringar AB. Den grupp av 24 lokala och kundägda bolag som utgör

länsförsäkringsgruppen är både helt annorlunda och exakt densamma som 1996. Gruppens balansomsättning har gått från 40 till 300 mdr. Marknadsandelen inom sakförsäkring har nästan fördubblats till dagens cirka 30 procent, livförsäkringsverksamheten har tredubblats till dagens drygt 11 procent. Den då nystartade banken har gått från en inlåning på drygt 300 Mkr till 30 mdr och utlåningen har ökat från drygt 100 Mkr till närmare 70 mdr. Några internationella verksamheter fanns inte då, ingen fastighetsförmedling och heller inga mäklardiskar.

Men nu som då består länsförsäkringsgruppen av lokala och kundägda bolag som bygger hela sin verksamhet med kunden som enda uppdragsgivare och med övertygelsen att affärer och kontakter med kunderna bäst sker där kunderna finns. Kraften av ett lokalt och nära beslutsfattande har visat sig vara den fortsatt starkaste konkurrenskraften för bank- och försäkringsverksamhet.

Att ha fått vara med om denna utveckling som VD för det finansiella navet Länsförsäkringar AB har varit en ynnest. Vid bolagsstämman i maj lämnar jag denna roll för att bland annat övergå till styrelseuppdrag inom länsförsäkringsgruppen och som ordförande i CEA, den europeiska försäkringsbranschens gemensamma organisation i Bryssel, för att där driva frågor till nytta för Europas försäkringsbolag och deras kunder. Plattformen för fortsatt tillväxt är onekligen god – resan fortsätter. ■

Stockholm i mars 2008
På uppdrag av de
24 länsförsäkringsbolagen

Tommy Persson
VD Länsförsäkringar AB

Visioner och affärsidéer

Lokal beslutskraft

– gemensam styrka

Länsförsäkringsgruppen har en unik position på den svenska bank- och försäkringsmarknaden, med de lokala, självständiga länsförsäkringsbolagen som samverkar. Genom den kundägda företagsformen finns inga andra specifika ägarintressen att beakta än de egna kundernas.

Allt som utvecklas i form av produkter, koncept eller systemstöd måste ha rena kundbehov som utgångspunkt. Sakförsäkring, livförsäkring och bank är kärnverksamheter och uppdraget är att erbjuda helhetslösningar med olika kombinationer av sakförsäkringar, olycksfalls- och sjukförsäkringar, livförsäkringar, pensionssparande, fondsparande och olika banktjänster.

SAMVERKAN INOM länsförsäkringsgruppen har successivt vuxit fram, från erfarenhetsutbyte till dagens omfattande gemensamma affärsverksamhet. De grundläggande idéer som under två sekel har utvecklats och anpassats till samtiden är giltiga än idag. Tiden har snarare bara bevisat styrkan i en organisation och affärsmodell som utgår från lokala, självständiga och kundägda länsförsäkringsbolag i frivillig samverkan. Inom länsförsäkringsgruppen finns en samsyn att det är den lokala närheten och självständigheten som varit avgörande för gruppens stora framgångar. Beslut som är viktiga för kunden fattas nära kunden. Det lokala länsförsäkringsbolagets stämma och styrelse är högsta beslutande instanser i frågor som rör den egna verksamheten. All samverkan mellan länsförsäkringsbolagen är frivillig och den federativa organisationsformen grundas på denna självständighet. Samverkan mellan de 24 länsförsäkringsbolagen sker genom det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB med dotterbolag. Bolaget bildades 1936 för att tillgodose

länsförsäkringsbolagens behov av återförsäkring. Att ansvara för det interna återförsäkringssystemet är fortfarande en viktig uppgift, men med åren har allt större gemensamma resurser byggts upp. Länsförsäkringar ABs uppgift är att genom service och utvecklingsverksamhet skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Länsförsäkringsbolagen äger Länsförsäkringar AB, som genom dotterbolag bedriver verksamhet inom bland annat sak-, liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, återförsäkring, hälsa- och specialförsäkring samt djurförsäkring. En annan huvuduppgift är att ge service till länsförsäkringsbolagen och svara för länsförsäkringsgruppens gemensamma strategiska utvecklingsverksamhet. Ansvaret för gemensam kapitalförvaltning, främst åt Länsförsäkringars liv- och pensionsförsäkringskunder, finns inom en specialistfunktion inom Länsförsäkringar AB, men den löpande värdepappersförvaltningen har överlåtits på ett antal externa förvaltare.

Länsförsäkringsbolagen bestämmer från tid till annan vad den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB ska omfatta. Detta framgår av ett konsortialavtal och preciseras i Länsförsäkringar ABs styrelses riktlinjer för verksamheten. Denna inriktning kan förändras över tiden i enlighet med ägarnas, länsförsäkringsbolagens, önskemål.

Lokalt och gemensamt

Länsförsäkringsgruppens uppbyggnad med lokala, självständiga bolag som samverkar genom ett gemensamt ägt bolag, ställer stora krav på tydlighet mellan länsförsäkringsbolagen och de gemensamma verksamheterna.

Länsförsäkringsgruppens affärsmodell utgår från 24 lokala länsförsäkringsbolag som valt att driva viss verksamhet tillsammans. På de lokala bolagens uppdrag bedrivs den gemensamma verksamheten. Federationens uppbyggnad kan på så vis beskrivas som koncernens motsats där verksamheten delegeras från centrala enheter till lokala.

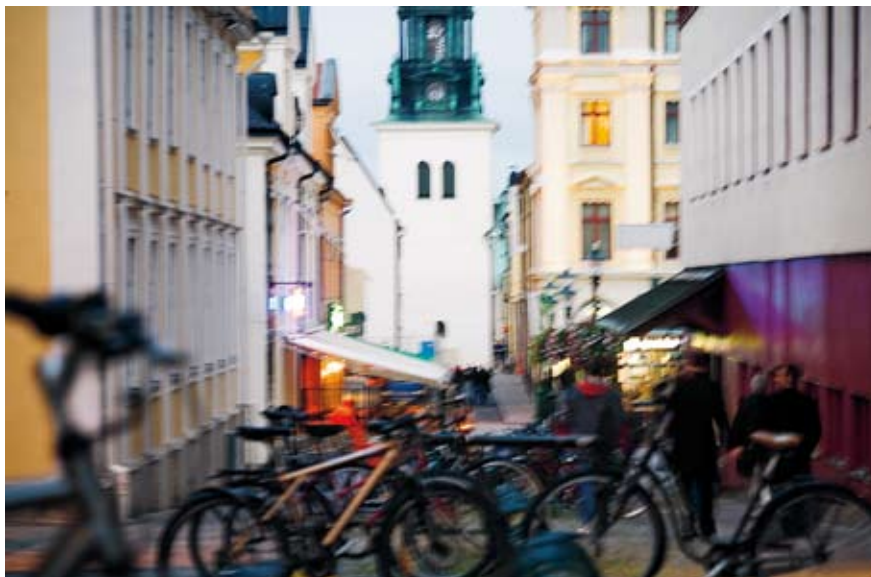
Ägarstyrning

Inom länsförsäkringsgruppen är den interna ägarstyrningen en del av ett mångfacetterat samspel mellan länsförsäkringsbolagen. Länsförsäkringsbolagen är på en och samma gång medlemmar i federationen, beställare och nyttjare av Länsförsäkringar ABs tjänster, distributörer av Länsförsäkringar ABs produkter samt ägare av Länsförsäkringar AB. Mot bakgrund av den federativa organisationen och avsikten med detta ägande, har länsförsäkringsbolagen tillsammans skapat gemensamma former för ägarstyrning. Former som svarar upp både mot de krav som normalt ställs på ägarstyrning och som samtidigt beaktar de federativa förutsättningarna för samarbetet.

Om man betraktar länsförsäkringsbolagen som institutionella ägare av Länsförsäkringar AB, har man i en jämförelse ett antal komparativa fördelar. Man kan verksamheten väl, har ambitionen att vara aktiva ägare, har ett tydligt syfte med ägandet och man har tillsammans tillräckligt stor finansiell kapacitet för att trygga långsiktigheten i ägandet. Institutionella ägare har inte sällan både olika syfte med sitt ägande och olika förutsättningar för att kunna agera aktivt, och de har därmed ibland olika incitament för att agera som ägare. Till exempel kan institutionella ägare ha olika ambitioner avseende långsiktigheten i sitt ägande. (Läs mer utförligt om ägarstyrningen inom länsförsäkringsgruppen på sidan 64.)

Ett brett erbjudande

Genom de 24 länsförsäkringsbolagen erbjuds kunderna en helhet av bank- och försäkringstjänster. Under 2007 har erbjudandet under devisen Bank & Försäkring ytterligare utvecklats och kommunicerats, där fokus legat på pensionsområdet och på fördelarna med att samla sina bank- och försäkringsaffärer i Länsförsäkringar. Breddningen av varumärket pågår, med målsättningen att gruppen inom några år ska vara lika stark inom spar- och låneområdet som man idag är inom sakförsäkring. En position ska inte lämnas för att en annan ska intas. Enkelhet, närhet och lokal beslutskraft, som byggt framgångarna inom sakförsäkring, översatts också till de finan-

Vision

- Länsförsäkringar är kundernas naturliga val inom sakförsäkring, livförsäkring och banktjänster.
- Länsförsäkringars finansiella ställning möjliggör uthållighet, utvecklingskraft och prismsvårighet.
- Länsförsäkringar åtnjuter ett brett förtroende i samhället.

Affärsidé

Länsförsäkringsgruppen erbjuder privatpersoner, företagare och lantbrukare prisvärda tjänster inom sakförsäkring, livförsäkring och bank. Verksamheten kännetecknas av begreppen kundägt, lokalt, tillgängligt och personligt bemötande.

Marknadsstrategi

Under 2007 gjordes en översyn av länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Utgångspunkten för strategin är enkel: Den ska leda till att öka antalet kunder som väljer Länsförsäkringar för såväl sina sak- och livförsäkringar som för sina bankaffärer. Fler helkunder är alltså målet och det ska nås genom en omsvängning från ett produktorienterat synsätt till ett kundorienterat.

Marknads mål

- Tillväxt med lönsamhet inom alla delmarknader och kärnaffärer.
- De mest nöjda kunderna inom bank och försäkring.
- Ökad helkundsandel.

Framgångsfaktorer

- Anpassning till kund utifrån kundens behov.
- Väl utvecklade distributionskanaler.
- Aktiv försäljning.
- Aktivt arbete med säljledning.
- Tydlig och stark varumärkesprofil.

siella tjänsterna. Den marknadsledande positionen på sakförsäkringsmarknaden har befasts och livförsäkringsverksamhetens fokus på tillväxt och effektiviseringar har givit goda resultat. Bankverksamheten växer i såväl volym som lönsamhet och Länsförsäkringar fortsätter att vara en viktig prispressare på den svenska bankmarknaden. För att till fullo leva upp till det kundorienterade synsätt som är grunden för Länsförsäkringars verksamhet krävs dock mer än bra produkter. Det krävs att kunderna uppfattar det som naturligt och fördelaktigt att samla sitt bank- och försäkringsengagemang i sitt lokala länsförsäkringsbolag. Detta synsätt präglar hela verksamheten. En annan tydlig kundfördel är helheten i kundmötet. Alla kundmöten, oavsett om de

sker mellan fyra ögon eller via internet, ska utgå från kundens behov och från helheten i Länsförsäkringars erbjudande.

Det starka varumärket

För första gången har en mätning gjorts av hur starkt Länsförsäkringars varumärke är i relation till samtliga konkurrenter inom den samlade branschen för bank, försäkring och pension. SIFOs mätning visar att Länsförsäkringar har branschens starkaste varumärke både inom privat- och företagsmarknaden. På privatmarknaden ligger Swedbank nära, men på företagsmarknaden är det ett stort gap till tvåan Handelsbanken. Den röd/blåa fyrkanten känns igen av 89 procent av svenskarna, visar en undersökning av GFK Sverige AB. ■

En av många bärare av Länsförsäkringars starka varumärke. Susanna Kallur sminkas inför inspelningen av en av Länsförsäkringars uppmärksammade reklamfilmer, där hon agerar tillsammans med sin syster Jenny, Felix Herngren och Länsförsäkringars pensionsexpert Mats Wester.

Kundmötet

Varje enskilt länsförsäkringsbolag ägs av sina sakförsäkringskunder och inga vinstmedel delas ut till en ägarkrets på det sätt som sker i ett aktiebolag. Bolagets vinst tillfaller i sin helhet kunderna antingen genom återbäring eller genom kreditupbyggnad. Länsförsäkringars livförsäkringsbolag ägs av sakförsäkringsverksamheten och drivs enligt ömsesidiga principer, där all avkastning går tillbaka till livförsäkringstagarna. Det finaste betyg ett kundägt bolag kan få är utmärkelser som bygger på kundernas omdömen. Länsförsäkringar har mycket nöjda kunder både bland företagare och privatpersoner. Det visade 2007 års undersökning gjord av Svenskt Kvalitetsindex, som sammanställs av Handelshögskolan i Stockholm.

Nöjda kunder

Länsförsäkringar hade Sveriges mest nöjda privatbankskunder, bolånekunder, sjukvårdsförsäkringskunder och bilförsäkringskunder. Inom samtliga andra mätta kategorier är placeringen bland de tre främsta. Länsförsäkringar tilldelades också en rad utmärkelser under 2007. Bland annat Årets Livförsäkringsbolag och Årets Sakförsäkringsbolag (Finansbarometern) och Årets bästa mäklardisk.

Nära kunderna från norr till söder

Länsförsäkringars framgång bygger på det personliga mötet, prisvärdheten och närheten till kunderna. Närhet genomsvår värderingarna och säkras genom den lokala närvaron med försäljningsorganisationer på samtliga 24 kundägda och självständiga bolag. Bolagen har tillsammans över 140 kontor över hela landet, kompletterade med internet-tjänster anpassade till de lokala marknadernas behov. Till detta kommer lokala ombud på platser där det inte

finns kontor. Kunderna kan också ta ut kontanter i ICA-butiker och göra insättningar och uttag hos Svensk Kassaservice. I och med nedläggningen av Svensk Kassaservice under 2008 kommer avtal med ny samarbetspartner att tecknas. På företags-sidan arbetar fristående franchisetagare och etablerade fristående försäkringsmäklare som ett komplement till Länsförsäkrings egna säljare.

Länshem Fastighetsförmedling

Länshem Fastighetsförmedling AB är Länsförsäkringars fastighetsmäklarföretag. Länshem är ett utvecklingsbolag som tillhandahåller ett koncept för de länsförsäkringsbolag som vill bredda sitt varumärke genom att knyta fastighetsmäklare till sig. Expansionen bygger på ett koncept där nya ”bobutiker” öppnas av franchisetagare. Idag bedrivs fastighetsmäklarverksamheten genom 49 ”bobutiker” i 17 län. Länshem Fastighetsförmedling i Skåne bildades av Länsförsäkringar Skåne 2001. 2007 var ett

mycket expansivt år – tio länsförsäkringsbolag öppnade Länshemskontor på 25 platser runt om i landet. Kundnyttan i affärs-idén är att erbjuda helhetslösningar i samband med bostadsaffärer. Det innebär att kunderna får tillgång till ett komplett utbud av ekonomi- och försäkringstjänster i samband med sina bostadsaffärer.

Utveckling av internetkanalen

Under 2007 har ett omfattande arbete pågått med att utveckla länsförsäkringsgruppens hemsidor på internet. Det nya konceptet för hur Länsförsäkringar möter kunderna lanseras under första halvåret 2008. De nya hemsidorna ska stötta olika kundbeteenden och göra det enklare att köpa tjänster och utföra självservice. Länsförsäkringar blir nu enda aktör i Sverige som erbjuder kunderna möjlighet att logga in på ett och samma ställe för att ta del av samtliga sina bank- och försäkringsengagemang. Den inloggade kunden kommer, förutom att administrera sina bank- och livför-

säkringsärenden, även kunna hantera sina sakförsäkringsprodukter och anmäla skador. På de inloggade sidorna ges målgrupps- och individanpassade erbjudanden, vilket möjliggör korsförsäljning. Ett övergripande syfte är att skapa en attraktiv mötesplats där kunderna kan göra fler affärer. Hemsidorna ska i långt större utsträckning än tidigare bli affärssidor istället för informationssidor. Den lokala upplevelsen på internet kommer också att förstärkas. Antalet besök och köp via internet fortsatte att öka kraftigt under 2007. Under året gjordes över 12 miljoner besök på Länsförsäkringars hemsidor. Utöver informationssökning har även försäljningen via internet ökat. Försäljningen av motorfordons- och villahemförsäkringar via internet ökar stadigt och internetkanalen svarar nu för en allt större andel av den totala försäljningen av dessa produkter. Inom bankverksamheten ökar antalet kreditansökningar via internet. ■

Mäklarmarknaden

Genom Länsförsäkringar Mäklarservice når Länsförsäkringar de kunder som väljer att företräddas av mäklare när de köper försäkring. För länsförsäkringsbolagens räkning förvaltade Mäklarservice vid utgången av 2007 en sakförsäkringspremie om 1 141 (1 199) Mkr. Den mäklade försäljningen av liv- och pensionsförsäkringsprodukter uppgick till 8 842 (6 853) Mkr i försäljningsvärde. Mäklarkanalen står nu för en tredjedel av försäkringspremien inom både liv- och sakförsäkringsaffären. Antalet kunder som väljer att företräddas av försäkringsmäk-

lare fortsätter att öka. Via kundundersökningar framgår också att mäklade kunder är väl så nöjda som andra kunder.

Mäklarservice utvecklar metodiskt samarbetet med mäklarna och en viktig del av de pågående satsningarna avser tjänster på internet. Bra service genom personliga relationer kommer dock fortsatt att vara det viktigaste inslaget för att utveckla affärsrelationen med mäklarkåren.

Länsförsäkringars mäklade livförsäkringsaffär utvecklades mycket positivt under 2007.

Det finns flera förklaringar till det, däribland rätt prisbild i kombination med ett bra fondutbud och en mycket god ekonomi i livförsäkringsbolaget. En strukturerad bearbetning av livförsäkringsmäklarna och en effektiv support har också bidragit till den positiva utvecklingen under året, med utnämningen "Årets bästa mäklardisk" som ett tydligt bevis på mäklarnas erkännande (utdelas av branschorganet SFM).

Livförsäkringsmarknaden fortsätter att konsolideras genom uppköp och samgåenden bland mäklarhusen. Samtidigt startas fler mindre

Återförsäkring är den sammanhållande länken

Samarbetet inom länsförsäkringsgruppen ger bolagen en möjlighet att utvecklas utan att ge avkall på sin flexibilitet och självständighet även då storskaliga lösningar krävs för att upprätthålla konkurrenskraften. Det kanske allra bästa – och äldsta – exemplet är det gemensamma återförsäkringssystemet, som genom åren givit länsförsäkringsbolagen en stabil återförsäkring till en lägre kostnad.

ALLA FÖRSÄKRINGSBOLAG har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att lyfta av en del av sina risker då behov finns av riskutjämning. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen däremot en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig. Genom att ett försäkringsbolag kan återförsäkra sig kan det också teckna betydligt större försäkringar, ha en stark marknadsandel på ett begränsat geografiskt område och ta andra försäkringsmässiga risker som annars inte vore

möjligt utan att riskera bolagets existens vid exempelvis en naturkatastrof.

Vartefter länsförsäkringsbolagen har fått större åtaganden har också behovet av en väl fungerande återförsäkring ökat. Gruppens system med sin blandning av gemenskap/solidaritet och individuellt ekonomiskt ansvar för resultaten är en konkurrensfördel. Det ger varje länsförsäkringsbolag möjligheten att i konkurrens med större, rikstäckande bolag försäkra även till exempel stora företag. Det skulle vara näst intill omöjligt om bolaget själv skulle köpa sin återförsäkring på den öppna marknaden.

Återförsäkring det första gemensamma intresset

Betydelsen av att kunna köpa en bra återförsäkring var en av de viktigaste faktorerna som ledde till bildandet av Landsbyggens Ömsesidiga Försäkringsbolags Förening år 1917. Då inskränktes samarbetet till utbyte av erfarenheter av upphandlingen av återförsäkringsskydd, men 1936 bildades föregångaren till dagens Länsförsäkringar AB som ett återförsäkringsbolag.

Ekonomiskt fördelaktigt skydd

Återförsäkringen sker hos Länsförsäkringar AB med det självbehåll som respektive

mäklarer än tidigare, vilket ska ses som ett tecken på en välmående bransch. Andra viktiga trender bland livförsäkringsmäklarna är:

- En ökad ambition att ingå i allianser, bland annat för att skapa access till banktjänster.
- En stegrad försäljning inom området Hälsa.
- Ett allt större fokus på effektiva processer.
- Ett breddat utbud, till exempel i form av aktieindexobligationer, fria fonder samt depåförsäkringar.
- Fler upphandlingar och paketerade tjänstepensionsplaner.

Liksom under föregående år var sakförsäkringsmarknaden återhållsam med relativt få upphandlingar och en uttalad prispress i affären.

Likväl uppvisade branschen en fortsatt hög lönsamhet med nya aktörer på marknaden till följd. Bland annat tog nya konkurrenter plats på den svenska kommunmarknaden. Försäkringsbolagen och mäklarna fortsatte att laborera med flera olika sätt att hantera provision/arvode och det mesta tyder på att den situationen kommer att bestå framöver. I övrigt tydliga trender bland sakförsäkringsmäklarna är:

- Allt fler sakförsäkringsmäklare intresserar sig för nya segment i form av små företag samt privatkunder.
- Internet blir en allt viktigare kanal och flera mäklarhus utvecklar portaler för att nå fram till nya marknader.
- Försäljningen inom området Hälsa tilltar.

länsförsäkringsbolag väljer. Fördelen är att Länsförsäkringar AB i sin tur köper återförsäkring på den internationella marknaden, men med ett betydligt högre självbehåll. Den på detta sätt skyddade affären återförsäkras sedan av de 24 länsförsäkringsbolagen. Därmed kan hela länsförsäkringsgrup-

pens kapitalbas användas och betydligt mer av affären behållas inom gruppen. Det blir då inte mer än totalt 3 procent netto av sakförsäkringspremierna som används för att köpa återförsäkring.

Den totala kostnaden för länsförsäkringsgruppen till följd av stormen Gudrun

2005 bedöms till drygt 3 mdr. Genom återförsäkringar på den internationella marknaden fick länsförsäkringsgruppen 2,9 mdr i återförsäkringersättning. Stormen hade utan återförsäkringsskyddet drabbat länsförsäkringsbolagen i sydligaste Sverige mycket hårt. ■

Återförsäkringssystemets konstruktion

Även om de tekniska lösningarna har utvecklats över tiden, så är den grundläggande principen densamma:

- Varje länsförsäkringsbolag är återförsäkrat av Länsförsäkringar AB. Man väljer själv det egna nettoåtagandet – självbehållet (som motsvarar en vanlig försäkrings självrisk).
- Finessen i systemet är att Länsförsäkringar AB, som återförsäkrar länsförsäkringsbolagen, i sin tur köper återförsäkring på den internationella marknaden, men med ett betydligt högre självbehåll. Den på detta sätt skyddade affären

återförsäkras sedan av de 24 länsförsäkringsbolagen. På detta sätt kan hela länsförsäkringsgruppens kapitalbas användas och betydligt mer av affären behållas inom gruppen. Premien, sett över åren, kan därför ligga på självkostnadsnivå och den vinstmarginal som en extern återförsäkrare begär kan istället behållas inom gruppen.

- Priset för återförsäkringen bestäms av självbehållets storlek och hur många och stora skador som belastat återförsäkringen. Även om slumpen har sin inverkan enstaka år, så belönar

systemet ett bra riskurval och skadeförebyggande arbete.

- Länsförsäkringsbolagen har också full insyn i återförsäkringen och därmed hur respektive bolag exponerar den.
- Möjligheten att behålla stora åtaganden inom gruppen ger alltså långsiktigt en lägre återförsäkringskostnad. Eftersom återförsäkringsmarknaden ibland är mycket volatil, med stora svängningar i marknadspremier, så kan länsförsäkringsbolagen utnyttja sin gemensamma kapacitet och behålla mer eller mindre av affären.

Sakförsäkring

Starka resultat och nya tillväxtområden

En fortsatt marknadsledande position och ett starkt ekonomiskt resultat sammanfattar verksamhetsåret inom sakförsäkring. Det försäkrings-tekniska resultatet uppgick till 2 322 (2 114) Mkr. Marknadsandelen var fortsatt stabil och var, mätt i inbetald premie, 29,4 (29,8) procent. För femte året i rad utsågs Länsförsäkringar till Årets Sakförsäkringsbolag i undersökningen Finansbarometern som har genomförts bland beslutsfattare i över 600 av Sveriges största företag och organisationer.

DEN TOTALA sakförsäkringsmarknaden mätt i inbetalda premier ökade blygsamt under 2007. Den låga tillväxttakten beror bland annat på att marknaden under en lång period har haft en stabil lönsamhet och nu märks en allt starkare priskonkurrens. Den totala sakförsäkringsmarknaden var 57 859 Mkr, vilket är en ökning med 1 451 Mkr sedan 2006. Antalet försäkringar har ökat sedan föregående år och rörligheten på marknaden är stor. Konkurrensen på marknaden ökar från banker som erbjuder sakförsäkring och fortfarande råder en tydlig konkurrens på marknaden från små tradi-

tionella sakförsäkringsbolag, helt nya aktörer och utländska bolag.

Den goda lönsamheten som finns sedan flera år inom sakförsäkring har medfört en ökning av antalet aktörer på den svenska sakförsäkringsmarknaden. Förutom att allt fler aktörer etablerat sig på sakförsäkringsmarknaden utvecklas försäljningskanalerna och både internet och mäklarkanalen växer i betydelse. Försäkringslösningar i form av gruppförsäkringsavtal, paketering mellan bank och försäkring och försäkring kopplad till konsumentprodukter som vitvaror och elektronik ökar också.

FAKTA OM DEN SVENSKA SAKFÖRSÄKRINGSMARKNADEN

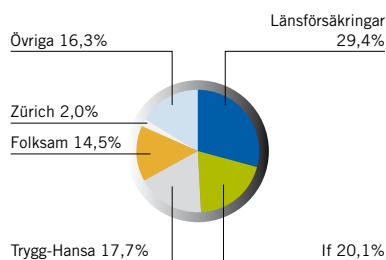
Mkr	2007
Inbetalda premier totalt	57 859
Företags- och fastighetsförsäkring	13 988
Hem- och villahemförsäkring	11 417
Trafikförsäkring	10 236
Motorfordonsförsäkring	12 499
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	5 171
Marin- och transportförsäkring	1 141

Källa: Försäkringsförbundet

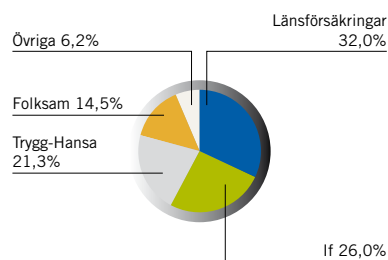
Den totala marknadsandelen mätt som inbetald premie har fortsatt att vara stabil under 2007 och uppgick till 29,4 (29,8) procent. Inom boendeförsäkring har tillväxten varit

MARKNADSANDELAR

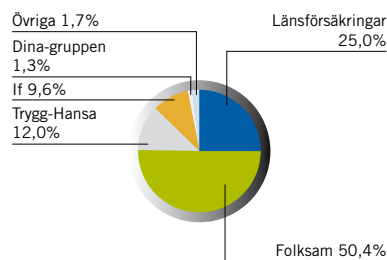
Sakförsäkring (andel inbetalda premier)

Trafikförsäkring (andel inbetalda premier)

Hemförsäkring (antal)

god och även inom motorfordonsförsäkring har både bestånd och marknadsandelar ökat. Inom företagsförsäkring har länsförsäkringsgruppen en dominerande ställning som bestått under året trots den ökande konkurrensen.

De kundrelationer länsförsäkringsbolagen har inom sakförsäkringsverksamheten är basen för tillväxten även inom livförsäkring och bankverksamhet. Länsförsäkringsgruppens organisation med lokala och självständiga bolag har som tidigare år visat sig vara vinnande.

Trots en ökad konkurrens visar Svenskt Kvalitetsindex att Länsförsäkringar fortsätter att vara ett av försäkringsbolagen i toppen när det gäller att ha de mest nöjda kunderna inom sakförsäkring. Att Länsförsäkringar behåller en topplacering även under 2007 beror framförallt på fortsatt höga betyg från kunderna avseende service. Närheten till kunderna, förmågan att hitta flexibla lösningar och den snabba och obyråkratiska skaderegleringen är en del av förklaringen till framgången.

Lojaliteten bland kunderna är hög. På tillväxtmarknaden inom sjukvårdsförsäkring visar en egen kundundersökning att hela 98 procent av kunderna är nöjda eller mycket nöjda med den service som lämnas där. Att Länsförsäkringar också är det enda bolag som kan erbjuda en helhetslösning med bank, liv- och sakförsäkring under samma varumärke bidrar ytterligare till kundnöjdheten.

Fortsatt stabilt resultat

Länsförsäkringsgruppen har, liksom den totala sakförsäkringsmarknaden, haft ett stabilt resultat och det försäkringstekniska resultatet uppgick till 2 322 (2 114) Mkr med en totalkostnadsprocent på 93 (93). Rörelseresultatet 2007 var 3 606 (4 545) Mkr varav kapitalavkastningen uppgick till 3 660 (4 664) Mkr. Se vidare under Resultatkommentarer på sidan 20.

Växande områden på sakförsäkringsmarknaden

En förändrad trafikförsäkring

En av försäkringsbranschens stora frågor är de förändringar som föreslagits i trafikförsäkringen. I budgetpropositionen hösten 2006 föreslogs att trafikförsäkringen tar över alla kostnader för yrkesmässig rehabilitering och inkomstförlust i samband med trafikskada. Denna förändring skulle ske i två steg.

I ett första steg infördes en trafikpremie-skatt på 32 procent från och med 1 juli 2007. Skatten är tänkt att finansiera statens kostnader för de skador som redan inträffat och kommer att inträffa fram till dess att en utvidgning av trafikförsäkringen kan ske. Försäkringsbranschen har varit negativ till införandet eftersom skatten innebär en dubbelfinansiering av kostnader som redan idag finansieras via arbetsgivaravgifter. Trots detta infördes skatten och försäkringsbolagen gavs en rätt att kompensera sig för

skatteuttaget genom att höja trafikförsäkringspremien även för pågående försäkringsavtal. Detta resulterade i ett engångsuttag där länsförsäkringsgruppen skickade 1,4 miljoner aviseringar till kunderna och tog in drygt 500 Mkr i skattekompensation.

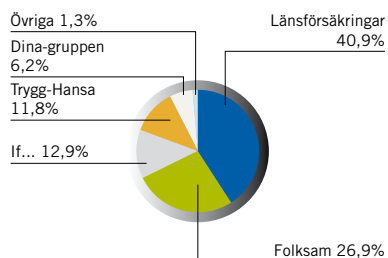
I nästa steg utreds möjligheten att föra över alla kostnader för de som skadas i trafiken. En expertutredning, där länsförsäkringsgruppen har med en expert, tillsattes i april 2007. På grund av utredningens komplexitet har en förlängd utredningstid begärts till den 15 juni 2009 och underhandsbesked har lämnats att begäran beviljas.

Länsförsäkringsgruppen har även startat ett projekt för att utreda och tillvarata de möjligheter ett utvidgat trafikansvar innebär. Förändringarna medför omställningar för försäkringsbolagens verksamhet och det är viktigt att länsförsäkringsgruppen, ofta tillsammans med övriga aktörer i branschen,

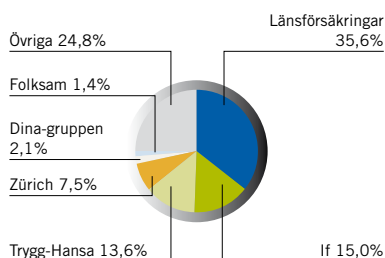
Viktiga händelser 2007

- Det försäkringstekniska resultatet är fortsatt starkt och uppgick till 2 322 (2 114) Mkr. Rörelseresultatet var 3 606 (4 545) Mkr.
- God kapitalavkastning, 6,4 procent, trots turbulens på de finansiella marknaderna.
- Fortsatt marknadsledande position med en marknadsandel på 29,4 (29,8) procent.
- Årets Sakförsäkringsbolag för femte året i rad.
- Stabil totalkostnadsprocent om 93 (93) procent. Detta är en följd av lönsamhetsförbättrande åtgärder både i form av skadeförebyggande arbete och effektiviseringar.
- Satsningen på hälsaområdet fortsätter och Länsförsäkringar har en stark position inom sjukvårdsförsäkring på en ökande marknad.

**Villahemförsäkring
(antal)**

**Företags- och fastighetsförsäkring
(andel inbetalda premier)**

är aktiv och delaktig i utformningen för att hitta bästa möjliga lösning för kunderna.

Hälsaområdet

Marknaden för försäkring inom hälsaområdet utvecklas snabbt. Efterfrågan på försäkringslösningar för företag ökar kraftigt inom områdena sjukvård, rehabilitering, friskvård och andra kompletterande lösningar till samhällets skydd. Det avgörande skälet till detta är att företagets verksamhet utsätts för kraftiga störningar om medarbetare är sjukskrivna. Friska medarbetare ökar lönsamheten. Med sjukvårdsförsäkringen visar Länsförsäkringar hur privat vård kan komplettera den offentliga vården. Marknaden växer för dessa produkter och idag har cirka 6 procent av befolkningen sjukvårdsförsäkring, privat eller som löneförmån.

Miljöförsäkring

Den återvinningsförsäkring som numera finns i lantbruksförsäkringen har rönt stor uppskattning hos kunderna. En gång om året hämtar Länsförsäkringar kostnadsfritt miljöfarligt avfall och skrot från gårdens verksamhet. Med återvinningsförsäkringen minskas riskerna för skador och miljöbelastning samtidigt som kunden löser sina avfallsbekymmer på ett säkert och miljöriktigt sätt.

Utlandsetableringar

Under 2007 fattades beslut om att etablera sakförsäkringsverksamhet i Lettland och Litauen. Den första försäkringen såldes i början av 2008. Under 2007 togs ytterligare ett steg ut på den internationella marknaden av Agria International. Agria har etablerats

i flera länder, dels genom egen verksamhet i Norge och England, dels via partners i Finland, på Island och Åland. Agria Internationals omsättning uppgick till drygt 120 Mkr och lönsamheten var god.

Fördjupat samarbete

med Lantbrukarnas Riksförbund

Under slutet av 2007 förvärvade Länsförsäkringar försäkringsverksamhet från Lantbrukarnas Riksförbund (LRF). Försäkringsverksamheten består av individuella försäkringar och gruppförsäkringar inom liv-, sjuk- och olycksfallsrisker för LRF Försäkrings cirka 205 000 kunder. Kunderna utgörs i huvudsak av LRFs cirka 165 000 medlemmar, men även andra med lant- och skogsbruksanknytning. Samarbetet syftar till att öka nyttan för LRFs medlem-

Återförsäkring

Precis som 2006 blev 2007 ett mycket bra år för återförsäkringsbolagen och marknaden drabbades inte av några riktigt stora skador. Branschen uppvisade därför ännu ett år av goda resultat. Som en följd av detta har prisnivån på marknaden sjunkit något även om priserna varierar.

Den största strukturaffären under året har varit sammanslagningen av återförsäkringsbolagen SCOR i Frankrike och Convegium i Schweiz. Några återförsäkringsbolag har också blivit uppgraderade av kreditinstitut. En del Bermudabolag har etablerat sig i Europa för att öka sina exponeringar utanför USA.

Länsförsäkringsgruppens kunder drabbades under 2007 av ett antal stora skador som dels hanterats i Medlemsbolagspoolen, men som också går in i det externa återförsäkringsprogrammet. Den största skadan

var stormen "Per" som drog in över södra Sverige i januari 2007. Skadekostnaden var knappt 500 Mkr och mer än 60 procent berodde på skogsskador. I mitten av december fick Dalarnas försäkringsbolag en brand i ett sågverk med en beräknad skadekostnad på 420 Mkr. I slutet av november fick Länsförsäkringar Skåne en stor brandskada på en bostadsfastighet i Malmö som uppgick till 160 Mkr. Länsförsäkringsgruppen har dessutom under året haft ytterligare tre stora brandskador på mellan 90 och 100 Mkr. Skadekostnaden för stormen "Gudrun" i januari 2005 blev 3 070 Mkr och hela det återförsäkrade beloppet 2 900 Mkr utöver gruppens självbehåll har erhållits från externa återförsäkrare.

Utifrån dessa skador och en utökning av naturkatastrofskyddet till 7 000 Mkr har kostnaden för egendomsåterförsäk-

ringen ökat med drygt 20 procent. Utökningen gjordes för att behålla en låg risknivå i länsförsäkringsgruppen. Den internationella mottagna återförsäkringen som tecknas av Länsförsäkringar Sak har trots en storskada förlöpt bra och resultatet är enligt planerna. I januari drabbades portföljen av stormen "Kyril" som slog till med stor kraft i Nederländerna, Tyskland, Tjeckien och Österrike. Stormen skedde en vecka efter Per men hade ingen effekt på Sverige.

Premieförändringarna under förnyelsen inför 2008 har varit ganska odramatiska. Vissa program har fått reduktioner i prisnivå samtidigt som andra, skadedrabbade, har fått ökningar.

mar inom lantbruksmarknaden, samtidigt som Länsförsäkringars kunderbudande förstärks i denna kundgrupp. Förvärvet är också ett led i den fortsatta tillväxtstrategin.

Mäklad affär

Länsförsäkringars mäklade sakförsäkringsaffär landade på ungefär samma nivå som under 2006. För länsförsäkringsbolagens räkning förvaltade Länsförsäkringar Mäklarservice vid utgången av 2007 en sakförsäkringspremie om 1 141 (1 199) Mkr.

Liksom under föregående år var sakförsäkringsmarknaden återhållsam med relativt få upphandlingar och en uttalad prispress i affären. Likväl uppvisade branschen en fortsatt hög lönsamhet med nya aktörer på marknaden som följd. Försäkringsbolagen och mäklarna fortsatte att hantera pro-

vision/arvode på flera olika sätt och det mesta tyder på att den situationen kommer att bestå framöver. Andra tydliga trender är:

- Allt fler sakförsäkringsmäklare intresserar sig för nya segment i form av små företag och privatpersoner.
- Internet blir en allt viktigare kanal och flera mäklarhus utvecklar därför portaler för att nå fram till nya kundgrupper.
- Mäklarnas försäljning inom hälsoområdet tilltar. ■

Run-Off

Wasa Run-Off är länsförsäkringsgruppens bolag för run-off-affär. Bolaget äger egna avvecklingsportföljer, köper avvecklingsaffär från externa bolag, samt sköter run-off-affär på uppdragsbasis åt såväl länsförsäkringsgruppen som externa kunder. Wasa Run-Off är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB och fungerar även som konsult för avvecklingsfrågor och andra försäkringsfrågor av internationell karaktär.

Under 2007 har fokus legat på avslut av asbestaffär samt fortsatt arbete för att utveckla företagets ställning på den internationella run-off-marknaden. Dessutom har en stor satsning gjorts på förbättrat IT-stöd. Det försäkringstekniska resultatet 2007 uppgick till 11,6 (15,4) Mkr och innebär att Wasa Run-Off har visat vinst varje år sedan bolaget bildades 1998 vid samgåendet mellan Länsförsäkringar och Wasa

Försäkring. Det aktiva avslutsarbetet har även genererat vinst på de portföljer som Wasa Run-Off sköter på uppdragsbasis.

En trend är att kapitalmarknaderna nu intresserar sig för run-off. Tidigare i år listades Enstar Group Inc, vars största aktieägare är JC Flowers & Co, på Nasdaq-börsen. Denna följdes i juli av Tawa Group, som då listades på Londonbörsens Alternative Investment Market (AIM) och i december offentliggjordes att Randall & Quilter följer Tawa till Londonbörsen. Equitas slutförde i mars återförsäkringsaffären med National Indemnity Company, som ingår i Warren Buffetts Berkshire Hathaway Group. Deutsche Bank har gått in på marknaden via bolaget Aifia. Tidigare under 2007 lanserade bland andra George Soros RITC Syndicate Management, med sikte på att ta över Lloyd's nya run-off, vilken är

dubbelt så stor som Equitas och i somras accepterades Fortress Investment Groups bud på Alea. Standard & Poor's lanserar ett nytt ratingsystem för bolag i run-off. På marknaden ökar avvecklingsaffärens andel av total reserv stadigt år efter år. 41 procent av Europas avvecklingsreserver finns i Tyskland. Den europeiska run-off-marknaden beräknas uppgå till 204 miljarder euro i år och administrationen för run-off-affären uppgår till hela 5 miljarder euro per år. Solvency II väntas medföra en ökad efterfrågan på effektiva run-off-lösningar. Detta innebär stora möjligheter för Wasa Run-Off.

Nyckeltal	2007	2006
Tekniskt resultat, Mkr	11,6	15,4
Årets resultat, Mkr	7,1	11,3
Försäkringstekniska avsättningar, Mkr	314,5	413,5

Motorfordon

Beståndet fortsätter att öka

Antalet nyregistrerade personbilar under 2007 var 306 000 och det är en ökning med 8,5 procent sedan 2006 och antalet personbilar i trafik var vid utgången av 2007 drygt 4,2 miljoner. Länsförsäkringsgruppen har under 2007 haft en positiv beståndsutveckling inom motorfordonsförsäkring. Marknadsandelen enligt Försäkringsförbundet har ökat och är för personbilsförsäkring 31,7 (31,4) procent.*

Företagsmotormarknaden var under 2007 en växande marknad med en ökad prispress på försäkringar. Länsförsäkringsgruppen har trots något sjunkande marknadsandelar och en stagnerande premieintäkt behållit sin ledande position på denna marknad. Marknadsandelen av registrerade fordon för juridisk person, uppmättes till 45,8 (45,9) procent. Under 2007 tecknades avtal med Volkswagen Group och Länsför-

säkringar kommer att försäkra vagnskadegarantier för Volkswagen, Audi, Skoda och Seat.

Det skadeförebyggande arbetet har fortsatt varit inriktat på såväl individuella kunder som riktade kampanjer för yrkestrafiken och lantbruket. Kampanjen mot trötthet i trafiken, www.somnainte.nu, har fått stor uppmärksamhet.

Det första steget i regeringens strävan att föra över kostnader för personsador i trafiken, från socialförsäkringen till försäkringsbolagen, har tagits. Det inleddes med att en trafikpremieskatt infördes den 1 juli och skattens syfte är att betala kostnader för personsador som redan inträffat. Nästa steg är att se över möjligheten att överföra ytterligare kostnader från socialförsäkringen till trafikförsäkringsbolagen. ■

*Marknadsandelar för samtliga fordon återfinns i tabellen.

Motorfordonsförsäkring	2007	2006
Premieintäkt, brutto, Mkr	6 683	6 575 ¹⁾
Personbil, antal försäkringar	1 538 300	1 519 400
MC, antal försäkringar	124 600	114 100
Marknadsandel, antal försäkrade fordon, %	37,4	36,7

¹⁾ Justerad för premier inbetalda till Försäkringsföreningen på grund av förändrade redovisningsprinciper.

Boende

Hård konkurrens och bevarad ledarposition

Länsförsäkringsgruppen fortsätter att vara marknadsledande inom boende- och fritidshusförsäkringar och har ökat sina marknadsandelar, mätt i antalet försäkringar, inom fritidshus-, villahem- och hemförsäkring. Marknadsandelen för villahemförsäkring var 40,9 (40,8) procent och 25,0 (24,8) procent för hemförsäkring. Antalet skador, liksom skadekostnaden, var i princip oförändrad för villahemförsäkring medan både antalet skador och skadekostnaden ökade för hem- och fritidshusförsäkring.

Allt fler konkurrenter ser fördelarna med att kunna erbjuda både bank och sakförsäkring och det har lett till att flera nya

samarbeten mellan banker och försäkringsbolag har inletts under året. Antalet kunder med både bolån och boendeförsäkring fortsatte att öka. Under 2007 var ökningen 15 procent.

Under året har länsförsäkringsgruppen fortsatt att införa ett nytt system för prissättning av villahemförsäkring. Det innebär att kunderna erbjuds en rättvisare premiesättning och att det blir enklare att försäkra huset. Med den nya premiesättningen har länsförsäkringsgruppen fortsatt att skaffa sig ett fördelaktigt läge jämfört med konkurrenterna. ■

Boende	2007	2006
Premieintäkt, brutto, Mkr	3 226	3 177
Hem, antal försäkringar	728 200	720 800
Villa+Villahem, antal försäkringar	678 000	681 000
Fritidshus, antal försäkringar	250 600	251 900

Företag

Ledande position och ökat antal storskador

Trots hård konkurrens på företagsmarknaden har länsförsäkringsgruppen lyckats behålla sin ledande position. Marknadsandelen för företagsaffären var 35,6 (37,5) procent.

Antalet försäkringar sjönk i inledningen av 2007 men har sedan stigit något under året till 230 600 (229 000). Även premievolymen sjönk vid årets början, men minskningen avtog snabbt för att sedan stiga under året till en premienivå högre än den året inleddes med.

År 2007 har länsförsäkringsgruppen drabbats av många storskador, vilket gör att skadeprocenten försämrats från cirka 60 till 70 procent. Effekten för varje länsförsäkringsbolag varierar dock. En intressant och oroväckande notering kan göras kring det som kallas ”storm- och naturskador”. Före 2005 låg dessa årligen på cirka 2 procent av den totala skadeersättningsvolymen. Åren 2005 till 2007 har andelen varierat mellan 5 och 9 procent.

Ett av de många utvecklingsprojekt som bedrivits under året har syftat till att modernisera företagserbjudandet. Produkter och systemstöd anpassas för att möta kundernas behov och för att förenkla administrationen. ■

Företag	2007	2006
Premieintäkt, brutto, Mkr	3 937	3 883
Marknadsandel, Företag och Fastighet, %	35,6	37,5
Antal försäkringar	230 600	229 000

Båt

Fortsatt marknadsledande position

Det svenska beståndet av fritidsbåtar har ökat under flera år och under 2007 ökade det totala antalet fritidsbåtsförsäkringar med 1,5 procent eller 4 400 båtar. I Sverige finns nu 289 000 separatförsäkrade fritidsbåtar och länsförsäkringsgruppens marknadsandel är 27,2 procent. Beståndet har ökat med 1,8 procent och har nu passerat 78 000 försäkrade fritidsbåtar.

Sommarens väder bidrog möjligen till en lägre skadekostnad under 2007, eftersom en stor del av båtarna användes sparsamt och därför inträffade också färre sjöskador. Stöldligorna fortsätter däremot att verka i Sverige och nu även på platser

där stölder aldrig tidigare har varit ett problem. Ligorna är grundliga och tömmer oövakade sommarstugor och uppställningsplatser. Stölder av utrustning i båtar har ökat stort.

Internet har blivit en försäljningskanal att räkna med för försäljningen av båt-försäkring och under 2007 gjordes fler än 19 300 beräkningar, vilket motsvarar 5,7 procent av nyteckningarna. ■

Båt	2007	2006
Premieintäkt, brutto, Mkr	128	124
Fritidsbåt, antal försäkringar	78 700	77 300
Marknadsandel, %	27,2	27,3

Lantbruk

Ett år med höga skadekostnader

Omstruktureringen av det svenska lantbruket fortsätter. De aktiva lantbruken blir allt större medan de mindre lantbruken allt mer endast används för boende och fritidsverksamhet. Priset på spannmål har ökat kraftigt under året, vilket gjort att många av de svenska lantbrukarnas ekonomiska situation är bättre än på länge. Det kan medföra att takten i omstruktureringen kommer att minska något under en tid framöver.

Länsförsäkringsgruppen behåller sin starka marknadsledande position och marknadsandelen för 2007 beräknas till cirka 75 procent. Konkurrensen på marknaden har emellertid ökat både när det gäller stora och små lantbruk. Nu väntar lanseringen av nya produkter för att möta strukturförändring och konkurrens inom lantbruksområdet.

Under januari orsakade stormen Per stora skador på skog och ekonomibyggnader. Skadorna var dock inte jämförbara med dem som orsakades av Gudrun 2005. Det nya villkoret för skogsförsäkring, som infördes vid årsskiftet, sattes därför på prov direkt.

Skadekostnaden för 2007 var nästan dubbelt så hög som under ett normalt år och den viktigaste orsaken är stormen Per i inledningen av året. Även kostnaden för brandskador var betydligt högre 2007 än under de tre föregående åren och framförallt drabbades lantbrukarnas bostadshus i högre utsträckning än tidigare år. ■

Lantbruk	2007	2006
Premieintäkt, brutto, Mkr	1 237	1 178
Lantbruk, antal försäkringar	194 100	192 400
Traktor, antal försäkringar	265 700	265 200

Hälsa

Stor efterfrågan och ökad försäljning

Efterfrågan på försäkringslösningar inom hälsaområdet har fortsatt att öka under 2007 och försäljningen för länsförsäkringsgruppen har ökat kraftigt. Högkonjunkturen har medfört en ökad efterfrågan på kvalificerad arbetskraft, vilket i sin tur har ökat intresset för att minska och korta ned sjukskrivningstiderna hos många arbetsgivare. Till detta kommer att arbetsgivarna, i ett läge med en begynnande arbetskraftsbrist inom vissa sektorer, önskar öka sin attraktionskraft, vilket har inneburit att intresset för försäkringar som förmån har ökat. Samhällskostnaderna för sjukskrivningarna är fortsatt höga, och trots införandet av vårdgarantin hade i augusti 130 000 personer väntat mer än 90 dagar i vårdkö, vilket är 25 000 fler än föregående år samma period. Allt detta påverkar företagare och arbetstagare som blir allt mer medvetna om det skydd som sjukvårdsförsäkringarna erbjuder.

Trots hög efterfrågan har marknadsaktörer under 2007 intensifierat prispressen och marknadsföringen vilket rimligen borde medföra att lönsamheten minskar. Marknaden påverkas dock inte kortsiktigt av detta eftersom marknaden för hälsaförsäkringar fortfarande är relativt ung och

outvecklad. Den erbjuder dessutom bra framtidsutsikter.

I slutet av november kom Svenskt Kvalitetsindex med sin årliga kundnöjdhetsmätning. Länsförsäkringsgruppen har återigen marknads högsta kundnöjdhet inom sjukvårdsförsäkring och den har dessutom ökat jämfört med 2006.

En av årets största framgångar var introduktionen av en ny sjukvårdsprodukt som säljs tillsammans med tjänstepensionslösningen Friplan. Mottagandet har varit mycket positivt och denna produkt har givit 6 000 nya kunder. Kundstocken för sjukvårdsförsäkring uppgår idag till cirka 35 000 företag och 110 000 försäkrade, vilket uppskattas ge en marknadsandel på knappt 40 procent av sjukvårdsförsäkringsmarknaden. ■

Sjuk- och olycksfall	2007	2006
Premieintäkt, brutto, Mkr	853	634
Marknadsandel, inbetald premie, %	16,8	13,7
Sjukvårdsförsäkring, antal försäkrade	110 000	95 000
Marknadsandel, sjukvårdsförsäkring, uppskattning, %	39	39

Agria Djurförsäkring

Ansvarsfulla djurägare försäkrar sina djur

Att det finns en stor önskan att kunna ge sina djur veterinärvård när de behöver det var tydligt under 2007. Under året nådde Agria historiskt goda resultat både räknat i antalet kunder, antalet försäkrade djur och mått i premievolym.

PREMIEINKOMSTEN för Agrias svenska djur- och grödaförsäkring passerade 1 mdr under 2007 och uppgick till 1 089 (949) Mkr. Den största ökningen stod försäkring för katter och hundar för, men även hästägarna visade att insikten om ett bra försäkringskydd ökar. Detta tillsammans med Agrias intensiva arbete med att reducera de administrativa kostnaderna bidrog till att det tekniska resultatet i den svenska försäkringsverksamheten blev 99 (45) Mkr. I resultatet ingår en engångsintäkt avseende återbetalning av mervärdesskatt på skadekostnader från 1995.

Den allt mer utvecklade och förfinade veterinärvården innebär allt högre skadekostnader. Inom djursjukvårdsvärlden råder en stor framtidstro och många djursjukhus och kliniker utvidgar sin verksamhet och investerar i utrustning och personal och kan därmed ge mer avancerade behandlingar. Detta har påverkat kostnaderna som ökat stadigt under flera år. Under 2007 har kostnadsökningarna dämpats något, men trenden hos djurägarna att gå till veterinären oftare och i ett tidigare skede påverkar affärsområde Häst och Smådjur, där skadefrekvensen är fortsatt hög.

Inom affärsområde Lantbruksdjur och gröda har relativt få större skador inträffat, även om hoten från fågelinfluensa, BSE, blue tounge och andra sjukdomar dramatiskt målats upp i media. Under senare delen av året utökades nöt- och färförsäk-

ringar med att även omfatta smittskydd för sjukdomen blue tounge.

Störst på marknaden

Statistik från Försäkringsförbundet visar att inga andra försäkringar ökar så snabbt som husdjursförsäkringar. Mellan åren 1996 och 2006 ökade de årliga premierna från alla försäkringsbolag som försäkrar djur från 561 till 1 572 Mkr. Agria har fortfarande den dominerande marknadsandelen, 60,4 procent. Bland djurägarna är Agrias varumärke starkt förankrat som ett specialistföretag för djur och gröda. Logotypen signalerar kopplingen till Länsförsäkringar genom dess färg och form.

Agria International nytt bolag

Under 2007 togs ytterligare ett steg ut på den internationella marknaden genom att affärsområdet Agria International bolagiserades. Agria har etablerats i flera länder, dels genom egen verksamhet i Norge och England, dels via partners i Finland, på Island och Åland. Agria Internationals omsättning uppgick till drygt 120 Mkr och lönsamheten var god. I Norge etablerades Agria Dyreforsikring under 2005 och försäkringarna säljs av norska ombud samt genom norska innesäljare i Sverige. Under maj månad i år köptes det brittiska säljbolaget PetPartners. Den brittiska marknaden är tuffare ur ett konkurrensperspektiv, men marknaden är Europas största och mindre mättad.

De internationella verksamheterna och samarbetsavtalen kommer att föras över till Agria International Försäkring AB.

Utvecklingsarbete

Agria har under året arbetat med att utveckla verksamheten på andra sätt, bland annat genom att certifieras som ett Investor in People-företag, vilket är ett bevis för att investeringarna i medarbetarna fallit väl ut och att de utvecklas tillsammans med företaget.

Under året utvecklades en automatiserad telefontjänst där kunden själv utför vissa enklare ärenden. Agria vidareutvecklade även den automatiserade skaderegleringen, som gör det möjligt att snabbt hantera enkla skadeärenden. Under 2008 fortsätter arbetet med att utveckla såväl automatiseringstjänster som tjänster som kräver omsorgsfull hantering. ■

Nyckeltal	2007	2006
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	1 089	949
Resultat före dispositioner och skatt, Mkr	139	122
Försäkringsrörelsens tekniska resultat, Mkr	99	45
Konsolideringsgrad, %	75	89
Driftskostnadsprocent	27,0	29,6
Totalkostnadsprocent	95,5	96,0

Skadereglering

Skadeservice med kunden i fokus

Varje enskilt länsförsäkringsbolag erbjuder privat-, lantbruks- och företagskunder ett stort sortiment av produkter inom sakförsäkring. Där finns också egen skadekompetens som hanterar skadeservicen nära kunderna. Kombinationen av den lokala styrkan och möjligheten att knyta ihop resurser och expertkompetens gemensamt ger möjligheter att ge kunderna en förstklassig service vid alla slags skadehändelser. Det lokala konceptet borgar för en snabb hantering med kompetenta medarbetare där kunden finns. I länsförsäkringsgruppen arbetar cirka 1 000 personer med skadereglering och ett internationellt nätverk av samarbetspartners garanterar service även utanför landets gränser.

Skaderegleringen är en viktig leverans av den produkt kunden köpt och präglas av en aktiv service till kunderna. Den utförs så snabbt som möjligt efter det att skadan blivit känd i samarbete med kunden för att underlaget i skadeärendet ska bli så fullständigt som möjligt. Ett rättesnöre är att skaderegleringen ska vara konsekvent, enhetlig och rättvis. Exempelvis kan språksvårigheter eller handikapp inverka på kundens förutsättningar att agera eller förstå och det ställer krav på att Länsförsäkringar kan ge individuellt anpassad service. Målet är att skadeservicen ska upplevas som smidig och även vara anpassad till kundens individuella behov. De åtgärder och beslut som länsförsäkringsgruppen lämnar ska vara motiverade så att kunden blir väl informerad om sina rättigheter och skyldigheter.

Under 2007 reglerades drygt 600 000 skador – mer än hälften av dessa var skador på motorfordon. Ett annat stort skadeområde var boendeförsäkringar med drygt 190 000 skador och där vattenskadorna står för nästan 16 procent av dessa, till en kostnad av 1 mdr.

Skadekostnaden påverkar priset

Det pris som Länsförsäkringar tar ut för sina produkter är bland annat beroende av antal skador och genomsnittlig skadekostnad, driftskostnader för att administrera försäkringar och reglera skador samt av den kapitalavkastning som erhålls på premien under tiden från premieinbetalning till utbetalning av kostnader för skador och drift. När de olika parametrarna som styr premieuttaget värderas utgår Länsförsäkringar från vad som redan inträffat och är känt och därefter görs en uppskattning av framtida förändringar som kan komma att påverka skadekostnaden. Sådant kan

till exempel vara förändringar i risken för skada, framtida inflation och förändringar i lagstiftning, rättspraxis med mera. Till detta görs också en uppskattning över de faktorer som påverkar driftskostnader och kapitalavkastning. Med hjälp av dessa parametrar uppskattas sedan det genomsnittliga pris som krävs för en sund och solid försäkringsverksamhet. Slutligen fördelas premieuttaget mellan olika försäkringar efter deras riskexponering. Det betyder att hänsyn tas till riskskillnader mellan exempelvis bilmärken eller hustyper, körsträckor och geografisk belägenhet.

	Antal skador	Skadekostnad, Mkr
Företag	31 000	2 690
Civil	191 600	1 927
Lantbruk	3 200	1 100
Olycksfall	14 800	133
Båt	2 400	26
Privatmotor	246 800	2 220
Företagsmotor	86 700	1 114

Försäkringsbedrägerier är ett växande problem

Försäkringsbedrägerier är ett stort och ständigt ökande problem för försäkringsmarknaden och även Länsförsäkringar drabbas av bedrägeriförsök. Det är ett problem eftersom det i förlängningen påverkar kundens kostnad för försäkringen, och det är också viktigt att kunderna möter en rättvis hantering i skaderegleringen. För att motverka bedrägerier arbetar 36 utredare inom länsförsäkringsgruppen med att undersöka oklara försäkringsfall. Under 2007 ledde deras arbete till nekade försäkringsersättningar till ett värde av närmare 100 Mkr. Nästan 25 procent av detta belopp rörde personskadeersättningar och i mer än 55 procent av de ärenden som var föremål för

särskild utredning hittades oriktiga uppgifter. Mörkertalet är dessvärre stort och arbetet med utveckling och kvalitetssäkring av utredningsverksamheten är fortfarande i fokus.

Skadeförebyggande arbete fortsatt viktigt

Det skadeförebyggande arbetet har haft fortsatt högt fokus. Råd och anvisningar lämnas till kunder både i förebyggande syfte och när en skada redan har inträffat. Denna typ av information görs på ett så lättfattligt och obyråkratiskt sätt som möjligt för att begränsa skadans omfattning.

Ett framgångsrikt skadeförebyggande arbete medför utöver minskningen av skador även att belastningen på miljön reduceras. Ett minskat antal bränder bidrar till exempel med ett minskat utsläpp av koldioxid och beräkningar visar att en totalbrand i en villa orsakar utsläpp av drygt 25 ton gaser, stoft och restprodukter.

Länsförsäkringsbolagen ställer också krav på skadeentreprenörernas kvalitets- och miljöarbete. Det är viktigt att skadorna repareras med kvalitet så att nya skador inte

uppstår. Entreprenörerna erbjuds vidareutbildningar av Länsförsäkringar för att hålla en hög nivå och informeras om nya rön.

Det skadeförebyggande arbetet har haft en bred inriktning. Under 2007 utvecklades informationen på internet och ett flertal välbesökta lokala skadeförebyggande aktiviteter genomfördes med inriktning på bland annat vattenskador, brandskador, inbrottskydd, elsäkerhet, motorskador och trafik-säkerhet.

Stora skador kräver särskilda resurser

En storskada är en händelse som hotar stora värden eller många försäkringstagare, som uppstår hastigt och oväntat samt kräver snabba beslut och koncentrerade insatser. Exempel på sådana händelser är brand i hyreshus eller fabriker, naturskador av större omfattning och epidemier. När extrema händelser inträffar krävs handlingskraft och snabba beslut för att så långt det är möjligt minska skadans omfattning

och hjälpa kunder som råkat illa ut.

Länsförsäkringsgruppen har utarbetat en katastrofplan för hantering av storskador och länsförsäkringsbolagen kartlägger också kontinuerligt de eventuella risker som finns i deras närområde. I detta arbete görs bland annat en inventering av kompetensen inom specifika ämnesområden och de behov som uppkommer i samband med masskadehantering. Katastrofplanen syftar först och främst till att skapa beredskap för det lokala länsförsäkringsbolaget men även en samordning av de resurser som finns. De lokala inventeringarna gör att eventuell hjälp från andra länsförsäkringsbolag kan organiseras lättare.

Resultatet dokumenteras och de katastrofplaner som finns innehåller checklistor, beskrivning av tillvägagångssätt och rollfördelning i arbetet om en storskada inträffar. Tack vare alla förberedelser är länsförsäkringsgruppen väl rustad och förberedd om en storskada skulle inträffa. I

skadearbetet efter tsunamin i sydostasien, de stora stormar som inträffat och andra större skador i Sverige har länsförsäkringsbolagen haft mycket nytta av de katastrofplaner som finns. Erfarenheterna leder också till att katastrofplanerna ständigt kan utvecklas och förbättras. ■

Branden i MKBs fastighet på Potatisåkern i Malmö under 2007 var en av länsförsäkringsgruppens mest omfattande storskador någonsin och den största i Länsförsäkringar Skånes historia, med en skadekostnad på cirka 160 Mkr.

Kundbehoven tas om hand även över gränserna

Med ett ökat resande måste också skadeservicen vara utbyggd för att kunna ge snabb hjälp utomlands. För akuta skador krävs särskilda resurser. Länsförsäkringsgruppen är därför sedan 2003 en av de större ägarna av SOS International, med en andel på 12 procent. Förmågan att ge service till skadedrabbade kunder i utlandet sattes på ytterst hårt prov i samband med den tragiska tsunamikatastrofen 2004. Under 2006 blev SOS International utsedd till världens bästa assistansorganisation.

Enkel skadereglering vid trafikskada utomlands

Genom EUs så kallade Fjärde motordirektiv ställs krav på alla motorfordonsförsäkrare

inom EU/EES samt Schweiz att skydda kundernas intressen. En person som till exempel blir påkörd och skadad i ett annat EU/EES-land har nu möjlighet att resa hem och få sin skada reglerad i hemlandet på sitt eget språk via en representant för det utländska försäkringsbolaget. Genom ett väl fungerande nätverk av samarbetande försäkringsbolag kan länsförsäkringsbolagen ge sina kunder en mycket god service om de råkar ut för en skada utomlands.

Försäkring av företag utomlands

Försäkring av ett företags verksamhet utanför Sverige följer oftast andra regler än de svenska. Generellt kan sägas att de paketförsäkringar som är vanliga i Sverige för

företagskunder inte ser ut på samma sätt utomlands. Regler för försäkringar i olika länder – även inom EU – är långt ifrån harmoniserade. Länsförsäkringsgruppen har, främst genom det internationella nätverket INI (International Network of Insurance), möjlighet att erbjuda lokala sakförsäkringar i stort sett i hela världen. Genom INI tas hjälp av 60 försäkringsbolag med verksamhet i totalt 80 länder för att kunderna ska få ett likvärdigt skydd som det man har i Sverige. Genom samarbetet inom EurAPCo (European Alliance Partners Company) kan länsförsäkringsbolagen också hjälpa sina företagskunder när de har anställda som ska arbeta utomlands längre eller kortare tid.

Resultatkommentarer

Länsförsäkringsgruppens resultat och nyckeltal inom sakförsäkring är summan av resultaten i 24 självständiga länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar AB-koncernen.

Sakförsäkringsverksamheten visar en stabil lönsamhet. Totalkostnadsprocenten var trots pressande prisnivåer i marknaden oförändrad under 2007 och uppgick till 93 (93) procent.

Trots priskonkurrensen inom företagsmarknaden och med små beståndsökningar inom privatförsäkring har länsförsäkringsgruppen sammantaget ökat premieintäkterna med 2 procent, till 16 669 (16 362) Mkr.

Länsförsäkringsgruppen har under flera år arbetat med lönsamhetsförbättringar i form av skadeförebyggande åtgärder. Skadekostnaderna har haft en fortsatt stabil utveckling utifrån ökningen i antal försäkringar i försäkringsbestånden och uppgick till 12 063 (11 878) Mkr. Skadeprocenten sjönk till 72 (73). De storskador som under året drabbat länsförsäkringsgruppens kunder har begränsad påverkan på skadekostnaden netto på grund av ett starkt återförsäkringsskydd inom länsförsäkringsgruppen och på den

internationella återförsäkringsmarknaden. På sikt ger dock en stor skadebelastning i återförsäkringsprogrammen en påverkan på återförsäkringspremierna. Den största skadan under året var stormen Per, som drabbade Sverige den 14 januari 2007. Bruttokostnaden för stormen uppskattas till drygt 500 Mkr.

Driftskostnadsprocenten var 21 (20) och har påverkats av investeringar i internationella satsningar och i verksamhetsstöd. Länsförsäkringsgruppen fortsätter att investera i utveckling av rationellt och kundvänligt IT-stöd. Under våren 2008 lanseras förbättrad och utökad funktionalitet på internet och utvecklingen av motorförsäkringssystemen fortsätter

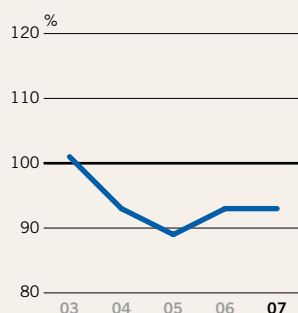
inom den plattform som driftsattes 2006.

Det försäkringstekniska resultatet före återbäring och rabatter uppgick till 2 322 (2 114) Mkr. Tack vare de goda resultaten kommer 18 länsförsäkringsbolag att lämna återbäring i olika former till sina kunder, om totalt drygt 900 Mkr.

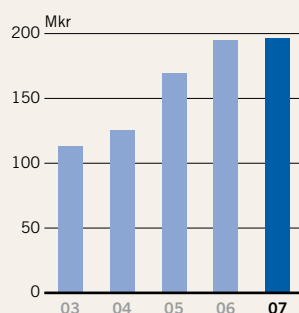
Utvecklingen på de finansiella marknaderna har 2007 varit turbulent, men kapitalavkastningen uppgick ändå till 6,4 procent, eller 3 660 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 3 606 Mkr. Konsolideringskapitalet för länsförsäkringsgruppens sakförsäkringsverksamhet stärktes ytterligare, och konsolideringsgraden uppgick vid årets slut till 198 (195) procent.

Nyckeltal	2007	2006
Premieintäkt efter avgiven återförsäkring, Mkr	16 669	16 362
Tekniskt resultat före återbäring, Mkr	2 322	2 114
Rörelseresultat, Mkr	3 606	4 545
Driftskostnadsprocent	21	20
Skadeprocent	72	73
Totalkostnadsprocent	93	93
Tekniskt resultat i procent av premieintäkt efter avgiven återförsäkring	14	13
Konsolideringskapital, Mkr	34 140	32 093
Konsolideringsgrad, procent	198	195
Räntabilitet, %	11,2	15,8
Totalavkastning placeringstillgångar, %	6,4	7,7

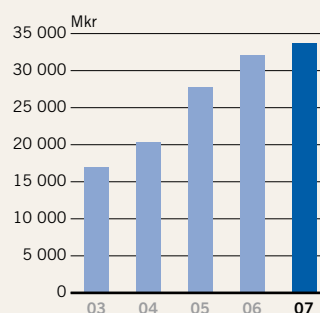
Totalkostnadsprocent

Konsolideringsgrad

Konsolideringskapital

Liv- och pensionsförsäkring

Stark tillväxt och branschens bästa avkastning

Även under 2007 har fokus legat på tillväxt. Fortsatta satsningar på pensionsförsäkringsmarknaden har, tillsammans med branschens bästa totalavkastning, bidragit till stora försäljningsframgångar, stärkta nyckeltal och framflyttade marknadspositioner.

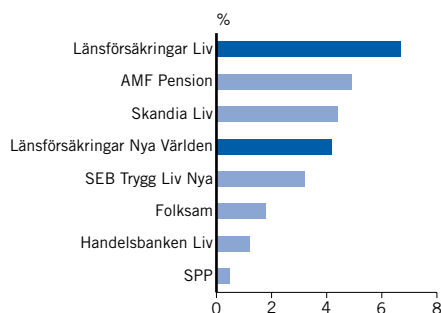
DEN NYA förvaltningsmodellen som infördes under 2007 och som i korthet går ut på att bara ta aktiva positioner där bedömningen är att det verkligen går att skapa mervärde har redan visat sig framgångsrik. Och med framgångsrik förvaltning följer försäljningsframgångar. Även under 2007 har fokus legat på tillväxt och under året har fortsatta satsningar på privat- och tjänstepensionsmarknaden genomförts. Resultaten av tillväxtsatsningen återspeglas i den kraftigt ökade tillväxten.

Nyförsäljningen av liv- och fondförsäkringar uppgick under året till 17 341 (11 762) Mkr, vilket var en ökning med 47 procent. Marknadsandelen ökade och Länsförsäkringar Liv är numera det tredje största livförsäkringsbolaget i Sverige. Den allra starkaste tillväxten stod fondförsäkringarna för, som svarade för 55 procent av den totala nyförsäljningen. Detta ska ses som en framgång för ett målmedvetet arbete med att skapa Sveriges starkaste fondutbud. Den sammanlagda premieinkomsten enligt Försäkringsförbundets definition uppgick till 10 794 (10 141) Mkr. Mätt i premieinkomst minskade marknadsandelen under 2007 till 7,4 (7,9) procent. En förklaring till att marknadsandelen, trots försäljningsframgångar, minskar är att Alectas marknadsandel fått en skjuts av att den tidigare icke konkurrensutsatta avtalsområdet ITP numera räknas in i marknadsandelsstatis-

tiken samt att en större beståndsöverlåtelse från Alecta till Handelsbanken har påverkat totalmarknaden. En annan förklaring är att Länsförsäkringar Liv som ett led i att renodla verksamheten under 2007 överlätit grupp- och olycksfallsförsäkringar till Länsförsäkringar Sak.

Avkastningen på kundernas pengar är det viktigaste målet för livförsäkringsverksamheten, men ett livförsäkringsbolag måste också ha en bra balans mellan avgiftsuttag och kostnadsnivå. Under 2007 var administrationsresultatet, skillnaden mellan avgifter och kostnader, positivt för andra året i rad. Detta trots att Länsförsäkringar sänkt, eller helt tagit bort, flera avgifter. Den goda avkastningen i kombination med det positiva administrationsresultatet ger en stark ekonomi. ■

Totalavkastning på placeringstillgångar 2007

Året i korthet

- Totalavkastningen för kunder med traditionell förvaltning uppgick till 6,7 procent, vilket var bäst i branschen.
- Den framgångsrika kapitalförvaltningen gav kunderna en återbäringsränta om 10 procent vid årets utgång.
- Nyckeltalen inom traditionell försäkring var fortsatt starka. Konsolideringen var 114 (114) procent och solvensen uppgick till 152 (136) procent.
- Länsförsäkringar fick högst betyg när Affärsvärlden i september utsåg årets liv- och fondförsäkringsbolag.
- Länsförsäkringar blev valbar förvaltare både för traditionell försäkring och fondförsäkring i den nya ITP-planen och FTP-planen.
- Länsförsäkringar tog tredjeplatsen i ITP-valet. 14 procent av dem som valde aktivt kryssade för Länsförsäkringar. Endast 35 procent av tjänstemännen gjorde ett aktivt val.
- Marknadsandelen ökade till 11,1 (9,4) procent och Länsförsäkringar Liv är numera det tredje största livförsäkringsbolaget.

Det svenska pensionssystemet – pension från tre håll

Den allmänna pensionen utgör grunden i den totala pensionen. Den andra delen av pensionen utgörs av tjänstepensionen, det vill säga den pension de allra flesta får genom sin anställning. Pensionen kan också kompletteras med ett privat pensionssparande. De olika delarna påverkar inte varandra, utan läggs bara ihop och blir tillsammans den totala pensionen.

1. Den allmänna pensionen

Den allmänna pensionen är den ålderspension som alla har rätt till enligt lag. Den består av inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension. Dessa delar kommer från Försäkringskassan och premiepensionsmyndigheten (PPM). Det är både arbetstagaren och arbetsgivaren som betalar pensionsavgifter till den allmänna pensionen. Den sammanlagda avgiften är 18,5 procent av den pensionsgrundande inkomsten. 16 procent går till inkomstpensionen och 2,5 procent till premiepensionen. Den som haft låg eller ingen inkomst får garantipension.

Pensionen i det nya systemet som infördes 1999 grundas på hela livsinkomsten och är kopplad till Sveriges ekonomiska tillväxt. Systemet ska tåla befolkningsmässiga förändringar. Storleken på pensionen från det allmänna systemet avgörs av hur mycket pengar man tjänar under hela livet och inte

bara under de 15 bästa åren som tidigare. Pensionens storlek avgörs också av hur löntagarnas inkomster i Sverige utvecklas. Utvecklas inkomsterna bra blir pensionerna högre. Blir inkomstutvecklingen sämre utvecklas pensionerna i motsvarande mån.

2. Tjänstepensioner

Tjänstepension är en förmån som de flesta har via sin anställning. Nio av tio svenskar har tjänstepension och för många kan tjänstepensionen uppgå till 20–50 procent av den totala pensionen. Marknaden består idag av ett flertal aktörer och präglas av en ökad konkurrens. På samma sätt som det allmänna pensionssystemet har förändrats har tjänstepensionerna och dess avtal förändrats.

En av flera viktiga förändringar är att pensionsavtalen går från att vara förmånsbestämda till att vara premiebestämda. I ett förmånsbestämt pensionsavtal garanteras den anställda en viss andel av sin lön vid pensioneringen. I ett premiebaserat system avsätts ett belopp som placeras hos olika förvaltare fram till pensionen. Storleken på pensionen styrs därmed delvis av hur framgångsrika förvaltarna har varit i sina placeringsinriktningar.

Det kanske viktigaste avtalet som genomgått denna förändring är pensionsavtalet för privatanställda tjänstemän, ITP. Den nya ITP-planen påverkar en stor del av den konkur-

rensutsatta tjänstepensionsmarknaden vad gäller volym, distribution och kostnadsstruktur.

Förändringarna av de stora avtalen har inneburit att individens valbara del av den totala tjänstepensionspremien successivt har ökat. Därmed får den enskilde individen större valfrihet och större handlingsutrymme. Även om arbetsgivaren betalar in premierna är det den anställde som tar beslut om vem som ska förvalta pensionen.

3. Privat pension

Många människor har ett behov av att förstärka sin pension genom att spara i en privat pensionsförsäkring. Det nya allmänna pensionssystemet kommer sannolikt innebära att glappet mellan slutlönen och pensionen ökar. Osäkerheten om hur stor pensionen kommer att bli har också ökat. Förr garanterades att pensionen skulle hamna på en viss nivå i förhållande till inkomsten.

I det nya systemet beror pensionen på en mängd faktorer som hur svensk ekonomi och medellivslängden utvecklas, hur tillväxten blir och hur utvecklingen blir i de premiepensionsfonder som valts. Mycket talar för att det nya pensionssystemet kommer att ge cirka 50–65 procent av slutlönen i pension. Pensionsglappet och en ökad osäkerhet gör att behovet av privata kompletteringar kommer att öka kraftigt.

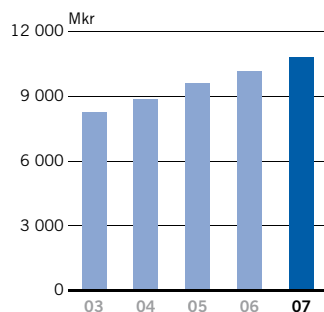
Den svenska livförsäkringsmarknaden

Den svenska livförsäkringsmarknaden delas in i de tre delmarknaderna *Tjänstepension*, *Privat Pension* och *Spar*. Det långsiktiga pensionssparandet fortsatte att öka under året. Den svenska livförsäkringsmarknaden hade den 31 december 2007 ett försäljningsvärde på 156 mdr, vilket är en ökning med 25 procent från 2006. För Länsförsäkringars del ökade nyförsäljningen och marknadsandelarna inom samtliga delmarknader.

Ökade premier för traditionell förvaltning

Premieinkomsten från fondförsäkringar minskade med 6 procent till närmare 58 mdr, medan premierna till traditionell livförsäkring steg med 33 procent till drygt

Premieinkomst

88 mdr. Bakom dessa siffror ligger en ökning på tjänstepensionsmarknaden med 25 procent. Det tidigare icke konkurrensutsatta avtalsområdet ITP som numera räknas in i statistiken ökade med 17 procent. En större beståndsöverlåtelse från Alecta till Handelsbanken har även påverkat marknadsandelsstatistiken. Länsförsäkringar Livs premieinkomst ökade med 6 procent till 10,8 mdr. Mätt i premieinkomst minskade Länsförsäkringars marknadsandel något under 2007 till 7,4 (7,9) procent.

1. TJÄNSTEPENSION

Tjänstepensionsmarknaden är den största av de tre delmarknaderna och försäljningsvärdet var 71 procent av totalmarknaden. Försäljningsvärdet på tjänstepensionsmarknaden var 111 mdr, vilket var en ökning med 31 procent. 83 procent av Länsförsäkringar Livs försäljningsvärde återfinns inom marknaden för tjänstepension och Länsförsäkringar Livs försäljningsvärde ökade under 2007 med 53 procent och uppgick till 14 463 (9 479) Mkr.

Rekord för försäljning via försäkringsförmedlare

Tjänstepensionsmarknaden styrs i allt större utsträckning av stora pensionsupphandlingar. Ett exempel på detta är när de

lite större företagen gör upphandlingar för att kunna få bra priser, villkor och skräddarsydda lösningar för sina medarbetare. Vid denna typ av upphandlingar är försäkringsförmedlare viktiga samarbetspartners. Samarbetet sker genom Länsförsäkringar Mäklarservice och försäljningen gick starkt under 2007. Försäljningsvärdet uppgick totalt till 8 842 Mkr, vilket är den högsta siffran någonsin. Premieinkomsten uppgick till 3 385 Mkr, en ökning med 17 procent jämfört med föregående år.

Genom detta är Länsförsäkringar näst störst i Sverige på förmedlade tjänstepensioner och har även högst andel löpande premier. Det utvecklingsarbete som Länsförsäkringar har utfört under de senaste åren har bland annat skapat en hög effektivitet i administrationen. Detta ledde bland annat fram till utnämningen "Årets bästa mäklardisk" (utdelas av branschorganet SFM).

Pensionsvalen allt viktigare

En annan viktig del av tjänstepensionsmarknaden är upphandlingarna kring de nya och förändrade kollektivavtalade pensionsavtalen. Detta eftersom förändringarna har inneburit att individens valbara del av den totala tjänstepensionspremien successivt ökat. Under 2007 ägde två större upphandlingar rum och en sköts på framtiden.

ITP

Det nya ITP-avtalet berör privatanställda tjänstemän födda 1979 eller senare. Beroende på inkomst betalar arbetsgivaren in ett visst belopp till den anställdes pension, men det är den anställda som bestämmer hur och var pensionspengarna ska placeras. Enligt ITP-avtalet ska hälften av pengarna placeras i traditionell försäkring. Den andra hälften väljer den anställda själv om den ska placeras i en traditionell försäkring eller i en fondförsäkring. Pensionsvalet administreras av Collectum som hanterar samtliga valblanketter.

Ett antal försäkringsbolag har varit valbara alternativ för tjänstemännens pensionsval. Länsförsäkringar Liv är ett av två bolag som blev utvalda som förvaltare för både traditionell försäkring och fondförsäkring.

Under perioden 1 juli – 15 november gjorde 44 000 tjänstemän ett val till sin avtalspension inom ramen för det nya ITP-avtalet. Bland tjänstemän mellan 25 och 29 år som utgjorde 14 procent av det totala antalet var Länsförsäkringar det tredje mest valda bolaget av dem som valde aktivt. Endast 35 procent gjorde dock ett aktivt val. Totalt placerades premier för 403 Mkr. Majoriteten, 289 Mkr, placerades hos Alecta, som också var ickevalsalternativ. 43 Mkr i premier placerades hos AMF Pension och 21 Mkr hos Länsförsäkringar Liv.

FTP-avtalet

FTP-avtalet omfattar cirka 15 000 personer i försäkringsbranschen. Länsförsäkringar är ett av två bolag som blir valbara förvaltare både för traditionell försäkring och fondförsäkring i den nya FTP-planen.

Liksom för ITP-planen är det bara Länsförsäkringar och AMF som har blivit utvalda för båda förvaltningsformerna. Alecta och Skandia är utvalda för traditionell försäkring och Danica och Swedbank för fondförsäkring.

SAF – LO

I maj enades Svenskt Näringsliv och LO om ett nytt pensionsavtal för nästan 1,5 miljoner privatanställda arbetare. Avtalet innebär att pensionsvillkoren mellan arbetare och tjänstemän i framtiden kommer att vara lika. På samma sätt som för ITP skulle en upphandling av försäkringsgivare ske under hösten 2007.

Men parterna kom inte överens om hur de inlämnade offerterna ska bedömas. Därför beslutade nämnden att avbryta upphandlingen. En ny upphandling kommer istället att göras under 2008 för att ha urvalet av upphandlade försäkringsbolag färdigt till 2009.

Fortsatt högt kundbetyg på företagsmarknaden

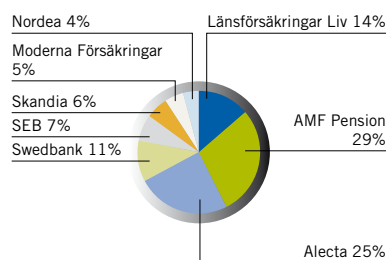
Länsförsäkringar kom på en andra plats på företagsmarknaden vid 2007 års kundnöjdhetsmätning från Svenskt Kvalitetsindex. Alecta hamnade i topp med ett kundnöjdhetsbetyg på 71,1, att jämföra med Länsförsäkringars betyg på 66,3. Genomsnittsbetyget för företagen i undersökningen låg på 63,9.

Svenskt Kvalitetsindex är ett system för att mäta och analysera hur de faktiska kunderna och andra användare bedömer varor och tjänster i Sverige. Arbetet bedrivs av Svenskt Kvalitetsindex i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm.

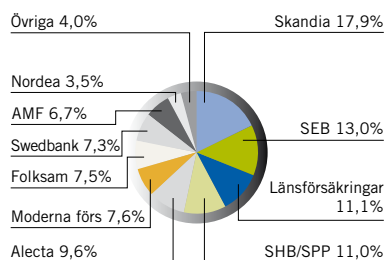
2. PRIVATPENSION

Delmarknaden Privat pension hade ett försäljningsvärde på 7,4 mdr, vilket betyder att marknaden var oförändrad jämfört med 2006. Länsförsäkringar Livs fortsatta satsning på privatmarknaden under 2007 gav däremot resultat och försäljningen ökade med 66 procent till 854 Mkr. Nyckeln till framgång på denna del av marknaden är att länsförsäkringsbolagen, genom den nya produkten Försäkrad Pension, har en produkt som passar bra in i erbjudandet. Försäkrad Pension är med sin enkelhet, trygghet och sitt låga pris en produkt som ligger helt i linje med Länsförsäkringars kärnvärden.

Fördelning bland pensionsbolagen vid ITP-valet juli–november

Marknadsandel, nyförsäljning

Trendbrott i kundnöjdheten på privatmarknaden

Livförsäkringsbolagen har under hela 1990-talet uppvisat en berg- och dalbana för kundnöjdheten på privatmarknaden. Under de första fyra åren under 2000-talet sjönk nöjdheten i mätning med 9 enheter från den toppnivå som uppnåddes år 2000. Denna trend har nu brutits och såväl genomsnittet för branschen, som flertalet enskilda bolag, uppvisar statistiskt säkerställda förbättringar.

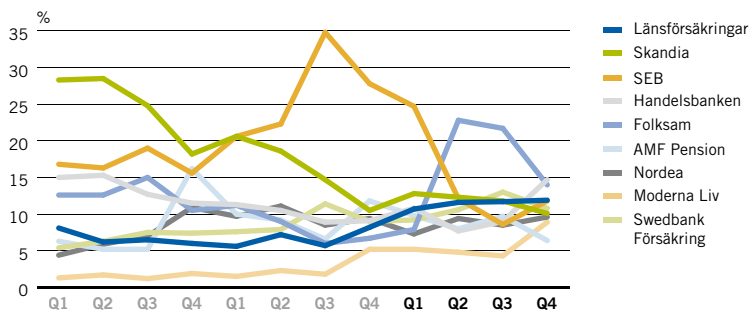
För branschen som helhet förbättrades kundbetygen med 2 enheter under året. Detta är fortsatt avsevärt lägre än vid sekelskiftet, men trenden har varit stigande under de tre senaste åren. På privatmarknaden hamnade Swedbank i topp med Handelsbanken på andra plats och Länsförsäkringar Liv på en tredje plats. Även om betyget var högre än genomsnittet tappade Länsförsäkringar Liv förstaplatsen. Ambitionen är dock att återta förstaplatsen under 2008.

3. SPARMARKNADEN

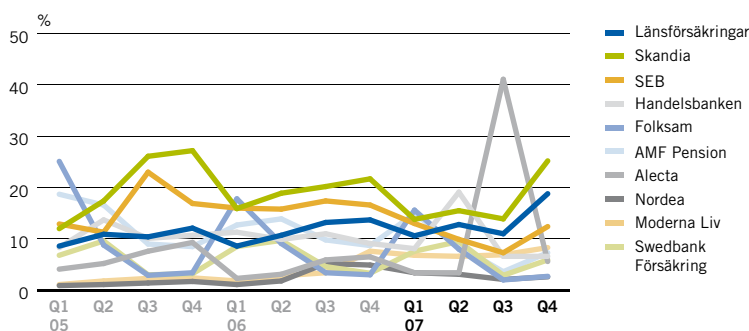
På sparmarknaden, företrädesvis kapitalförsäkringar, ökade tillväxten med 15 procent. Länsförsäkringar Liv hade en tillväxt på 14 procent och försäljningsvärdet uppgick till 2 024 (1 769) Mkr. Länsförsäkringars marknadsandel var oförändrad. ■

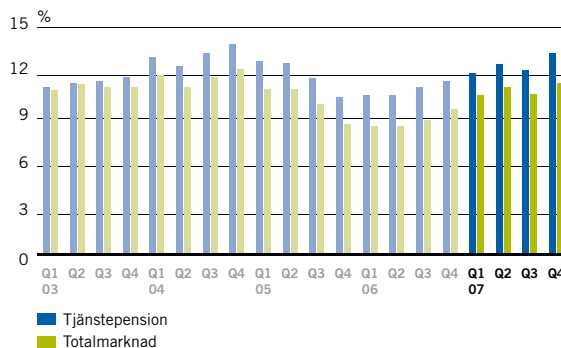
Privatmarknad, marknadsandel nyförsäljning per kvartal

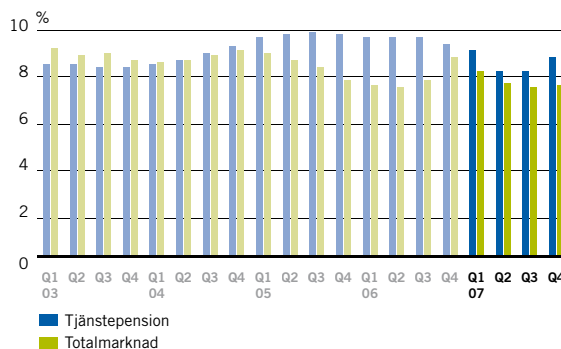
Företagsmarknad, marknadsandel nyförsäljning per kvartal

Marknadsandel nyförsäljning, rullande 12-månaderstal

Marknadsandel premieinkomst, rullande 12-månaderstal

Länsförsäkringars erbjudande

Inom liv- och pensionsförsäkring har Länsförsäkringar ett brett erbjudande som bygger på olika förvaltningsformer, där kunden själv kan välja risknivå.

1. TRADITIONELL FÖRVALTNING Jämn och hög avkastning över tid

Traditionell förvaltning ger en garanterad årlig avkastning på minst 3 procent på det sparade kapitalet, före avgifter och avkastningsskatt. Eftersom verksamheten drivs enligt ömsesidiga principer fördelas den avkastning som överstiger den garanterade avkastningen preliminärt till kunderna genom återbäringsränta. Vid lägre återbäringsränta än den garanterade avkastningen sker en återfördelning av tidigare preliminärt fördelad återbäringsränta.

Starka nyckeltal

Länsförsäkringar har under flera år haft en god kapitalavkastning, vilket har stärkt balansräkningen.

Totalavkastningen var 6,7 procent 31 december, vilket var bäst bland samtliga pensionsförsäkringsbolag i Sverige under 2007. Den framgångsrika förvaltningen gav kunderna en återbäringsränta på 10 procent vid årets utgång. Den 1 januari 2008 sänktes återbäringsräntan till 7 procent före skatt och avgifter och 1 mars sänktes

återbäringsräntan till 4 procent. Detta är ett resultat av den senaste tidens oro på de finansiella marknaderna.

Hög andel aktier

Placeringar sker främst i noterade aktier och räntebärande värdepapper samt i fastigheter och Alternativa Investeringar. Alternativa Investeringar består av investeringar i fonder som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag. Den 31 december 2007 var pensions-spararnas pengar placerade i enlighet med totalavkastningstabellen nedan.

Avkastning i tillgångsslagen

Avkastningen i aktieportföljen var under året 4,5 (14,9) procent. Av aktieportföljerna utvecklades tillväxtmarknader bäst med en avkastning på 44,2 (27,2) procent.

Avkastningen för obligationsplaceringarna dämpades av stigande räntor. Den slutliga avkastningen i ränteportföljen blev 3,3 (1,1) procent. Valutaexponeringen i portföljen har minskat under året, vilket reducerar den negativa effekten av kronförstärkningen något.

Fastighetsinnehavet består främst av kontorsfastigheter i Stockholms innerstad samt köpcentrum i form av delägarskapet i Kista Galleria. Fastighetsportföljen avkastade 12,5 (10,4) procent. Investeringarna i

onoterade aktier utvecklades mycket bra. Avkastningen för onoterade aktier, Private Equity, var 34,1 (42,7) procent.

Solvens

Solvensen är ett mått på ett livförsäkringsbolags ekonomiska ställning och styrka.

Den visar värdet av bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna till kunderna. Solvensgraden beräknas som marknadsvärdet av bolagets tillgångar i förhållande till de försäkringstekniska avsättningarna i balansräkningen.

Länsförsäkringar Livs solvensgrad uppgick den 31 december 2007 till 152 (136) procent. Förbättringen förklaras främst av den goda avkastningen på placeringstillgångarna under 2007 samt lägre försäkringstekniska avsättningar för tjänstepensioner som en följd av ett högre ränteläge. Den lägsta tillåtna solvensgraden är 104 procent.

Konsolidering och återbärings

Överskott i ett traditionellt livförsäkringsbolag uppkommer bland annat då avkastningen på tillgångarna är högre än den garanterade räntan. Överskottet fördelas preliminärt till kunderna via återbäringsräntan. Ett av de viktigaste kännetecknen för traditionell förvaltning är just tekniken med utjämnad återbäringsränta. Tekniken innebär

TOTALAVKASTNINGSTABELL

Placeringstillgångar i traditionell förvaltning	Marknadsvärde, Mkr 2007-01-01		Marknadsvärde, Mkr 2007-12-31		Totalavkastning, %
		%		%	
Räntebärande	50 652	50,9	40 769	39,2	3,3
Aktier	35 194	35,4	45 696	43,9	4,5
Alternativa Investeringar	7 936	8,0	11 056	10,7	31,2
Fastigheter	5 691	5,7	6 479	6,2	12,5
Summa	99 473	100,0	104 000	100,0	6,7

Om vi till ovanstående avkastning på placeringstillgångar lägger till övriga tillgångar samt förvaltningskostnader, så uppgår totalavkastningen för traditionell förvaltning till 7,3 (7,2) procent.

att förräntningen av försäkringstagarnas kapital inte omedelbart följer den avkastning som motsvarande tillgångar ger, utan en viss del av överskotten samlas i form av konsolideringskapital. Underskott hanteras genom att tidigare preliminärt fördelad återbäring återfördelas med en återbäringsränta som är lägre än den garanterade räntan.

Konsolidering är ett mått på ett traditionellt livförsäkringsbolags förmåga att lämna återbäring och beskriver marknadsvärdet på bolagets tillgångar i relation till de garanterade åtagandena och den preliminärt fördelade återbäringen. Måttet speglar en situation där bolaget skulle betala ut hela försäkringskapitalet under en och samma dag. Den kortaste utbetalningstiden i en traditionell livförsäkring är dock fem år och den genomsnittliga försäkringstiden ligger på cirka 23 år.

Vid utgången av 2007 var den kollektiva konsolideringen i Länsförsäkringar Liv 114 (114) procent.

Skuldtäckning

Skuldtäckningsreglerna ingår i försäkringsrörelselagen och syftar till att säkerställa att ett livförsäkringsbolag vid varje tidpunkt kan uppfylla sina garanterade åtaganden till kunderna. I korthet fastställer reglerna att livförsäkringsbolag ska välja tillgångar som matchar de garanterade värdena vad gäller bland annat löptid samt att livförsäkringsbolagen ska sprida riskerna på lämpligt sätt. Dessutom finns vissa absoluta gränser för vad som kan godtas som placering i ett och samma tillgångsslag.

Länsförsäkringar Livs regler för skuldtäckning säger att Länsförsäkringar Liv ska ha tillgångar godkända för skuldtäckning som överstiger de garanterade åtagandena till försäkringstagarna, det vill säga en skuldtäckningsgrad överstigande 100 procent. Länsförsäkringar Livs skuldtäckningsgrad för privat försäkring uppgick till 111 procent och för tjänstepension till 110 procent.

2. NYA VÄRLDEN-FÖRVALTNING

Det bästa av två världar

Nya Världen-förvaltning finns bara hos Länsförsäkringar. Pensions- eller sparkapitalet i Nya Världen placerades vid årets utgång i 70 procent aktier och 30 procent räntebärande värdepapper. Inom aktieportföljen ska 20 procent placeras i nordamerikanska aktier, 15 procent i svenska aktier, 15 procent i europeiska aktier, 10 procent i japanska aktier samt 10 procent i asiatiska aktier.

En stor andel aktier ökar möjligheterna till god avkastning på sikt. Nya Världens garanti innebär att kunden, även om utvecklingen på de finansiella marknaderna är negativ, efter fem år eller vid dödsfall, alltid är garanterad inbetald premie med avdrag för förvaltningsavgifter, avkastningsskatt och garantiavgifter.

Avkastningen uppgick till 4,2 (11,1) procent. Något sjunkande räntor under hösten gynnade ränteplaceringarna i Nya Världen, men totalt sett under året gav ränteplaceringarna sämre avkastning än aktieplaceringarna. Eftersom kronan har stärkts mot dollarn under året har det varit bra för Nya Världen att vara valutaneutral. Den genomsnittliga årliga avkastningen sedan 1996 är 7,6 procent.

3. FÖRSÄKRAD PENSION

Skyddar sparandet vid börsnedgångar

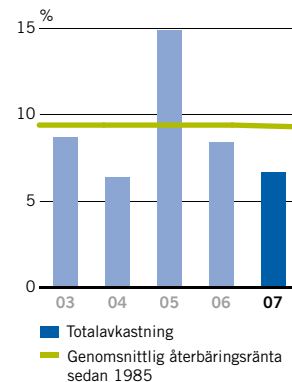
Försäkrad Pension gör det möjligt att tjäna på börsuppgångar utan risk att förlora insatta pengar på grund av börsnedgångar. Försäkrad Pension består dels av en obligation som löper fram till spararens planerade pensionsår, dels av en fond som följer utvecklingen på världens börser. Sparandet kommer därför att se olika ut beroende på hur gammal man är.

Försäkrat värde –

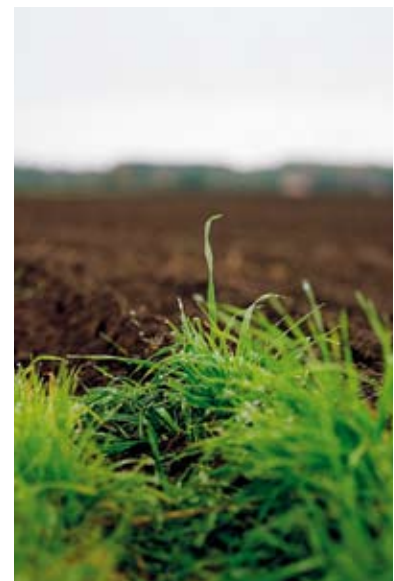
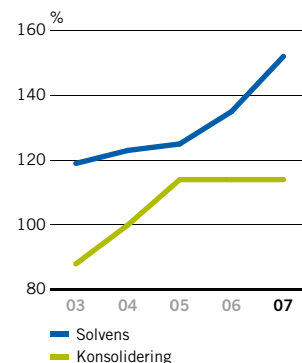
pensionen som hela tiden växer

För den som sparar i Försäkrad Pension ända fram till sitt pensionsår, kan pensionen aldrig bli mindre än summan av insättningar, bara större. Under spartiden går det

Avkastning och återbäring

Solvens och konsolidering i traditionell livförsäkring

att läsa av hur stort sparandet på pensionsdagen som lägst kommer att bli. Det kallas för det försäkrade värdet och är alltså den pension som spararen garanterat kommer att få när denne fyller 65 år. Pensionen kan inte blir lägre än så – sannolikt blir den högre.

Försäkrade värdet ökade med 37 procent

För genomsnittsspararen var det försäkrade värdet, det vill säga det förväntade värdet på pensionsdagen, 37 procent högre i slutet av 2007 än vid årets början. För en 30-åring som har 35 år kvar till pension ökade värdet med 73 procent. För en 40-åring var ökningen 34 procent. För den som är 50 år var det försäkrade värdet oförändrat under året.

Uttag i förtid

Den som behåller sitt sparande ända fram till pensionsåret får alltid en pension som är lika med eller större än det kapital man satt in. Den som istället väljer att avsluta sitt sparande får ut ett belopp som motsvarar obligationens och fondens marknadsvärde just den dagen – ungefär på samma sätt som för den som tar ut pengarna i förtid från en aktieindexobligation som garanterar ett visst värde på slutdagen.

För en genomsnittssparare som startade sitt sparande i Försäkrad Pension i januari 2007 var beloppet vid årsskiftet 96 procent av det insatta beloppet. Räntorna steg kraftigt under 2007 och gjorde att marknadsvärdet på obligationen minskade.

4. FOND Förvaltning

Ett starkt erbjudande

Pensionssparande med fondförvaltning innebär att kunden själv väljer placeringsinriktning och risknivå. Kundens val står mellan aktie- och räntefonder och det är kunden som själv står risken för utvecklingen av fondernas värde. Fondförvaltningen innebär möjlighet till högre avkastning men även en högre risknivå än traditionell förvaltning.

Spets och bredd

Länsförsäkringars fondförsäkringserbjudande består dels av egna fonder och dels av fonder från ledande fondförvaltare både i Sverige och utomlands. Målet är att ha Sveriges starkaste fondutbud. Utbudet ska både vara överskådligt och ha hög kvalitet samtidigt som det ska tillfredsställa både aktiva kunder samt de som vill slippa fondbyten under spartiden.

Utbudet ska bestå av kvalitetsfonder där olika placeringsområden och förvaltningsstilar finns representerade. Länsförsäkringar ska ha ett bra basutbud som kompletteras med mer specialinriktade fonder som uppfyller önskemålen från mer krävande fondsparare.

Den 1 november utökades Länsförsäkringars utbud för fondförsäkring med fem nya aktiefonder. Tre tillväxtmarknadsfonder, en USA-fond och en globalfond valdes ut. Ett helt nytt samarbete inleddes då med amerikanska BlackRock Merrill Lynch.

Sedan tidigare består Länsförsäkringars utbud inom fondförsäkring bland annat av fonder från ABN Amro, Carlson, Catella, Fidelity, Lannebo, Skagen, FIM och SEB. Samarbetet med SGAM avslutades i början av 2008.

Kontroll av fonderna

Länsförsäkringar följer upp fondernas resultat kontinuerligt och de fonder som inte uppfyller de högt ställda kraven specialgranskas. Förvaltaren kontaktas i syfte att diskutera utvecklingen, föreslå förändringar eller för att avveckla samarbetet. Länsförsäkringar gör även kompletteringar och övriga förändringar i sortimentet som kan vara nödvändiga för att leva upp till målsättningen.

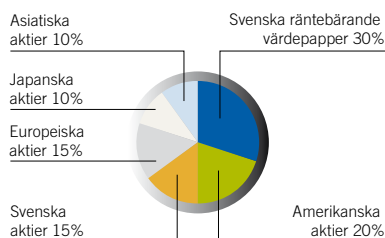
I utbudet ingår flera av de bästa fonderna på marknaden och genomsnittsratingen enligt Morningstar är 3,4. 13 fonder har femmor och 17 fonder har fyror.

Konkurrenskraftig avkastning

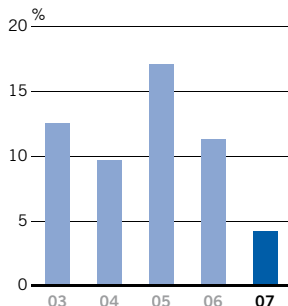
Trots att marknaden under 2007 präglades av osäkerhet och börsoro var det ett bra år för Länsförsäkringars fondutbud. Mer än tre fjärdedelar av fonderna gav positiv avkastning under året. De tio fonder som hade högst avkastning steg i genomsnitt med 38 procent. Bland de fonder som gick bäst finns de som placerar i Asien och Latinamerika och på tillväxtmarknader som Kina, Indien och Ryssland. Även fonder som placerar i teknologiaktier utvecklades starkt.

Allra bäst utveckling bland fonderna i fondförsäkringsutbudet hade Carlson Asian Small Cap som steg med 67 procent. Därefter följde ABN Amro Kina samt Fidelity India Focus Fund som steg med 49 respektive 48 procent. Bland fonderna i topp finns även ABN Amro Latinamerika, MLIIF Latin America, FIM Bric, Skagen Kon-Tiki och Länsförsäkringar Asienfond med en uppgång på mellan 29 och 34 procent. ■

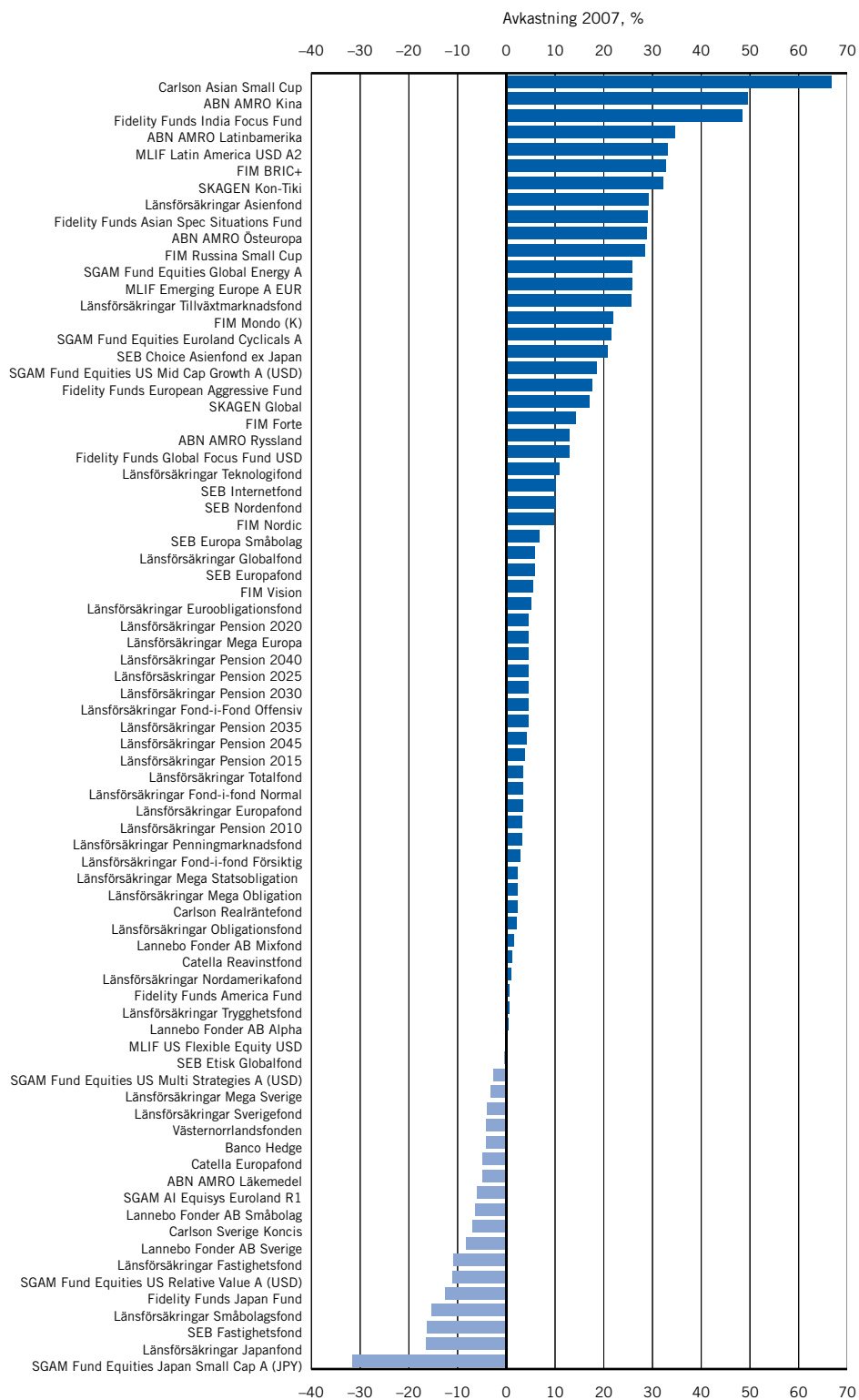
Tillgångsfördelning Nya Världen

Avkastning Nya Världen

Avkastning Länsförsäkringars fondutbud för försäkringssparande

Kapitalförvaltning

Ny förvaltningsmodell som visat resultat

Målet är att skapa en stabil och långsiktigt hög avkastning på försäkringstagarnas pengar. Det åstadkoms genom en effektiv och konkurrenskraftig förvaltningsmodell med hänsyn till risknivån.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR HAR arbetat med att skapa en ny förvaltningsmodell, med ökat fokus på totalavkastning efter kostnader. Under 2007 har den nya förvaltningsmodellen införts som i korthet går ut på att se till att implementeringen av olika risker genomförs på ett så effektivt, flexibelt och billigt sätt som möjligt. Detta bedöms som viktiga komponenter för ett lyckat helhetsresultat. Strategin går ut på att minska aktiva förvaltningsmandat på marknader som är breda, genomlysta och effektiva för att istället implementera enkla och billiga passiva lösningar för att ta marknadsexponering. Detta kompletteras med att ta aktiv risk där det bedöms att förvaltare kan skapa mervärde. Det gäller både mindre effektiva noterade och icke noterade marknader. Framgång går redan att skönja i resultatet för 2007 där Länsförsäkringar är det liv- och pensionsförsäkringsbolag i Sverige som har den bästa avkastningen på placeringstillgångarna av alla bolag.

Optimera risknivån

För att ta reda på hur stor risk som kan tas i förvaltningen görs en så kallad ALM-analys (Asset Liability Management) eller balansräkningsanalys. I analysen studeras livförsäkringsbolagets skuld till försäkringstagarna samt de tillgångar som finns. Risker och osäkerheter identifieras och konsekvenser av olika tänkbara och otänkbara händelser testas. Syftet är att få fram en optimal risknivå med en hög och konkurrenskraftig avkastning. Ett liv- och pensionsförsäkringsbolag har en tudelad

målfunktion. Å ena sidan ska solvensen vara hög och negativa förändringar bör vara begränsade. Å andra sidan vill pensionsspararna ha hög avkastning, en avkastning som dessutom – för att uppfylla kravet om rättvisa mellan generationer – bör vara stabil över tiden.

Införandet av marknadsvärderad skuld, där skuldens kassaflöden diskonteras med i var stund gällande ränta, ställer dessa två mål mot varandra. För att hålla stabil solvens bör ränterisken i skulden matchas. En räntebärande portfölj med en duration på cirka 20 år tillför stor variation till förvaltningsresultatet, utan att ge någon extra avkastning. Allt det här har ställt stora krav på att konstruera en väl anpassad portfölj.

Förvaltningsmodell

Länsförsäkringars portföljkonstruktion avseende marknadsexponering fokuserar på att välja vilken tillgångsfördelning som önskas i portföljerna. Stor vikt läggs vid att hitta bästa sättet att nå den önskvärda marknadsexponeringen. Länsförsäkringar har stor kompetens att hitta andra effektiva lösningar för att få passiv marknadsexponering än via traditionella förvaltningsmandat. Detta kan till exempel ske via olika derivatinstrument, vilket skapar mervärde både genom lägre förvaltningskostnader och genom förenklad administrativ hantering av affärerna. Dessutom pågår ett aktivt arbete med att skydda portföljerna mot olika typer av risker. Detta har för 2007 givit Länsförsäkringar Liv en mycket god avkastning och en stark solvens samt inne-

burit att bolaget med råge klarar Finansinspektionens trafikljustest. Länsförsäkringar har härmed också fått en portföljhantering som möjliggör ett snabbare agerande vid förändrade marknadsförutsättningar och allt detta till en lägre förvaltningskostnad.

Förvaltningen har även stort fokus på Alternativa Investeringar såsom Private Equity, fastigheter och diversifierande strategier (mestadels skog och infrastruktur). Dessa placeringar lämpar sig bra för livförsäkringsbolaget med dess långa duration i åtagandena. Investeringarna ger ett betydande bidrag till totalavkastningen; över 3,5 procent år 2007.

Styrning och uppföljning av risk

Styrelsen har ansvaret för förvaltningen av Länsförsäkringar Livs och kundernas tillgångar. Ansvaret innebär bland annat att fastställa policies och instruktioner avseende förvaltningen, att kontinuerligt hålla sig informerad om verksamhetens utveckling och vid en icke tillfredsställande utveckling besluta om korrigeringsåtgärder samt att förse Finansinspektionen med uppgifter så att de kan fullgöra sin tillsyn. Verkställande direktören ansvarar för förvaltningen av Länsförsäkringar Livs tillgångar enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar och i enlighet med lag och myndighetsföreskrifter.

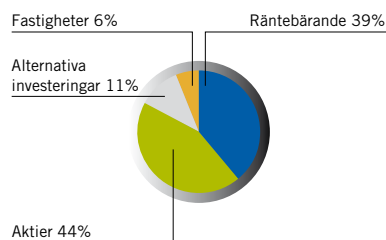
Den koncerngemensamma enheten Kapitalförvaltning inom Länsförsäkringar AB har i uppdrag att sköta kapitalförvaltningen. I uppdraget ingår att ansvara för att utarbeta förslag till strategisk allokering, före-

slå förvaltare för förvaltningen, samt efter beslut i styrelsen ansvara för implementering och uppföljning av fattade beslut.

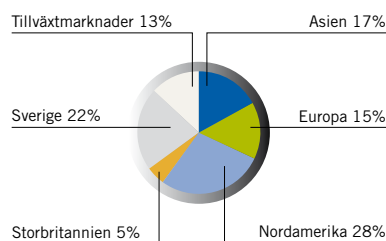
Kapitalförvaltningen definierar uppdragen till de aktiva förvaltarna med tydliga risknivåer och avkastningskrav. Aktiva förvaltare har Länsförsäkringar främst på asiatiska och tillväxtmarknader. Förvaltarnas uppgift är sedan att skapa bästa möjliga avkastning givet de ramar och riktlinjer de fått. Detta kan innebära att förvaltarna väljer att ha en sammansättning av aktier som avviker från de jämförelseindex som gäller för portföljen. En stor del av aktieportföljen är indexförvaltning, vilket betyder att förvaltaren inte avviker från jämförelseindex.

De externa förvaltningsuppdragen utvärderas av Kapitalförvaltningen som regelbundet analyserar förvaltarna och förvaltningsresultaten. Införandet av en ny förvaltningsmodell fullt ut har inneburit att Länsförsäkringar Liv nu arbetar med ett flertal externa förvaltare. Totalt finns nu 14 externa förvaltare för de aktiva och passiva mandaten avseende aktie- och ränteförvaltningen.

Fördelning av tillgångar

Fördelning av aktieexponering

Resultat för Länsförsäkringar Liv

Årets resultat i livförsäkringskoncernen uppgick till 11 361 (7 646) Mkr. Resultatförbättringen beror främst på en minskning av försäkringstekniska avsättningar till följd av det höga ränteläget. Kapitalavkastningen netto uppgick till 8 066 Mkr under 2007 jämfört med 11 610 Mkr året innan. Driftskostnaderna minskade till 1 441 (1 532) Mkr.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV

Nyckeltal	2007	2006
Årets resultat, Mkr	11 361	7 646
Premieinkomst enligt Försäkringsförbundets definition, Mkr	10 794	10 141
Balansomslutning, Mkr	162 793	153 300
Totalavkastning traditionell förvaltning, %	6,7	8,0
Avkastning Nya Världen, %	4,2	11,1

LÄNSFÖRSÄKRINGAR LIV, KONCERNEN

Resultaträkning, Mkr	2007	2006
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	6 547	6 496
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring	6 150	6 361
Kapitalavkastning netto	8 066	11 610
Försäkringsersättningar	-3 698	-4 074
Övriga tekniska intäkter och kostnader	594	237
Förändring i försäkringstekniska avsättningar	2 834	-4 029
Driftskostnader	-1 441	-1 532
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	12 505	8 573
Icke-tekniska kostnader	-195	-194
Resultat före skatt	12 310	8 379
Skatt	-949	-733
PERIODENS RESULTAT	11 361	7 646

Balansräkning, Mkr	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR		
Immateriella tillgångar	1 457	1 643
Placeringstillgångar	114 600	107 140
Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	40 900	36 884
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	796	683
Fordringar	261	408
Andra tillgångar	2 025	3 904
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 754	2 638
SUMMA TILLGÅNGAR	162 793	153 300

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Aktiekapital	8	8
Fonder samt periodens resultat	36 632	26 869
Försäkringstekniska avsättningar	80 720	85 761
Avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	40 905	36 885
Avsättningar för andra risker och kostnader	261	74
Depåer från återförsäkrare	860	713
Skulder	2 843	2 539
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	564	451
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	162 793	153 300

Från och med 1 januari 2007 har Länsförsäkringar Liv övergått till nya redovisningsregler, lagbegränsad IFRS. En effekt av de nya redovisningsprinciperna är att inbetalda premier för finansiella instrument inom fondförsäkringsrörelsen redovisas som en insättning via balansräkningen, istället för att redovisas som en intäkt över resultaträkningen. På motsvarande sätt redovisas utbetalningar av försäkringsersättningar som uttag ur försäkringsrörelsen över balansräkningen.

Som premieinkomst redovisas istället de avgifter som kunden betalar och som kostnad redovisas kostnaden för försäkringsrisken.

Bankverksamhet

Utmanaren på bankmarknaden

Tillväxten och resultatet blev det största hittills under 2007. Länsförsäkringar stärkte sin position på bolånemarknaden och tog 7 procent av marknadstillväxten i hård konkurrens med de andra bankerna. Det personliga mötet och internetbanksmötet är ett vinnande koncept och andelen vardagsekonomikunder och internetbankskunder ökade. Banken hade Sveriges mest nöjda privatbankskunder och för tredje året i rad är Länsförsäkringars bolånekunder de mest nöjda kunderna på bolånemarknaden enligt Svenskt Kvalitetsindex.

En fullsortimentsbank

Länsförsäkringar är en fullsortimentsbank som möter kunderna på länsförsäkringsbolagens mer än 100 kontor runt om i Sverige. Bankverksamheten vänder sig huvudsakligen till privatpersoner och lantbrukare i Sverige och har ett komplett utbud av tjänster. Kunderna kan göra sina bankaffärer i det personliga mötet med länsförsäkringsbolagens rådgivare, via internet och telefon, betala sina inköp med kort, ta ut kontanter i landets ICA-butiker, göra insättningar och uttag hos Svensk Kassaservice samt

använda uttagsautomater såväl i Sverige som i utlandet.

Den gemensamma bankverksamheten bedrivs i moderbolaget Länsförsäkringar Bank och de tre dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit. Uppdraget består bland annat i att leda och driva utvecklingen i bankverksamheten, ge service och banktjänster till länsförsäkringsbolagen och att vara länsförsäkringsgruppens bank.

Inlåning och viss utlåning sker i moderbolaget. Här finns även kort- och betala-

verksamheten. Länsförsäkringar Hypotek är bankens bolåneinstitut, som erbjuder utlåning till villor, bostadsrätter, fritidshus och i viss mån flerbostadshus. Bankens upplåning sker från och med 2007 med säkerställda obligationer i Länsförsäkringar Hypotek. Wasa Kredit är ett finansbolag som har leasing- och avbetalningsverksamhet samt blancoutlåning på den svenska marknaden. Länsförsäkringar Fondförvaltning förvaltar 31 (30) värdepappersfonder med olika placeringsinriktning.

Snabb tillväxt som givit resultat

Tillväxten i bankverksamheten var under 2007 den största hittills. Affärsvolymen växte till 162 (140) mdr under 2007. Den totala utlåningen ökade med 24 procent till 67 (54) mdr. Tillväxten inom bolån var störst med 30 procents ökning till 48 (37) mdr. Positionen på marknaden stärktes och Länsförsäkringar tog 7 procent av marknadstillväxten under 2007. Inlåningen ökade med 22 procent till 30 (24) mdr. Rörelseresultatet stärktes till 238 (198) Mkr och avkastningen på eget kapital förbättrades till 5,0 (4,6) procent.

Nära kundrelationer

Kundkontakterna utgår alltid från det lokala, självständiga länsförsäkringsbolaget. Ur kundens perspektiv uppträder länsförsäkringsbolagen som lokala banker, på samma sätt som när det gäller sak- och livförsäkring. Genom att arbeta strategiskt utifrån Länsförsäkringars övergripande kärnvärden – lokal förankring, tillgänglighet och personligt bemötande – får bankverksamheten starka, nära kundrelationer. Olika livssituationer kräver anpassad rådgivning och olika typer av finansiering, sparande, betalningslösningar och försäkringar. Internetbanken och telefonbanken ökar tillgängligheten och den anpassade rådgivningen för kunden.

Länshem Fastighetsförmedling

Bolånerådgivning sker också genom Länsförsäkringar fastighetsmäklar företag Läns hem Fastighetsförmedling, med bobutiker runt om i Sverige. Länshem erbjuder kunderna hjälp med förmedling av bostäder och via länsförsäkringsbolagen erbjuds finansiering, försäkringslösning och privat ekonomisk rådgivning.

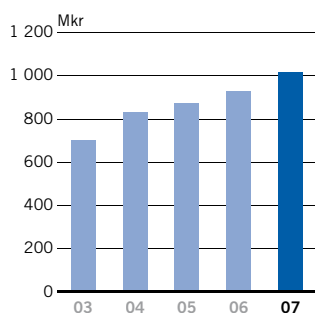
Sveriges mest nöjda bank- och bolånekunder

Länsförsäkringar hade de mest nöjda privatbankskunderna 2007, enligt Svenskt Kvalitetsindex. Kunderna rankade banken som nummer ett inom nästan alla kategorier som image, förväntningar, produktkvalitet, service och prisvärdhet. Bättre anpassade bankprodukter samt speciellt förbättrad säkerhet och korrekthet i hanteringen mot kunderna är allra viktigast för nöjdheten. Länsförsäkringar hade även de mest nöjda bolånekunderna 2007 enligt Svenskt Kvalitetsindex samtidigt som man ökade sin marknadsandel på bolånemarknaden till 3,4 (3,0) procent. Produkterna och servicen är bättre än hos andra bostadsinstitut och banker, enligt kunderna, och de känner sig därför mera nöjda och förblir lojala.

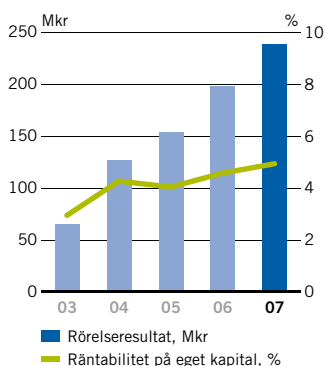
2007 i korthet

- Affärsvolymerna ökade till 162 (140) mdr.
- Resultatet före kreditförluster uppgick till 290 (236) Mkr och rörelseresultatet uppgick till 238 (198) Mkr.
- Intäkterna ökade med 8 procent till 1 106 (1 023) Mkr och rörelsens kostnader ökade med 4 procent till 816 (787) Mkr.
- K/I-talet före kreditförluster förbättrades till 0,74 (0,77).
- Räntenettet ökade med 10 procent till 1 017 (927) Mkr.
- Utlåning till allmänheten ökade med 24 procent till 67 (54) mdr och inlåning från allmänheten ökade med 22 procent till 30 (24) mdr.
- Bostadsutlåningen ökade med 30 procent till 48 (37) mdr och fondvolymen uppgick till 65 (62) mdr.
- Antalet kunder ökade till 665 000 (640 000).

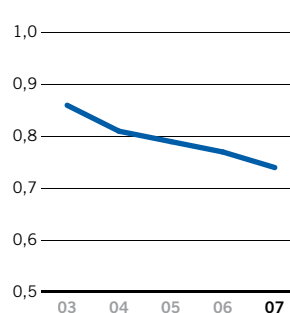
Räntenetto

Rörelseresultat

K/I-tal före kreditförluster

Fler helkunder bland bostadsägare och lantbrukare

Bland privatpersoner är bostadsägarna och deras familjer strategiska målgrupper för bankverksamheten. Lantbrukare är den andra viktiga strategiska målgruppen. Målgrupperna har ett stort behov av produkter inom bank, försäkring och pension, vilket gör dem särskilt intressanta utifrån helkundsstrategin.

Ökad andel vardagsekonomikunder

Inom bankverksamheten ökade andelen vardagsekonomikunder till 20 (18) procent under 2007.

Vardagsekonomikundens bank är ofta huvudbank till kunden och relationen är långsiktig och nära. Vardagsekonomikunderna har även fler kundmöten och därför större möjlighet att få ännu bättre rådgivning och fler erbjudanden. Många kundmöten innebär många tillfällen för Länsförsäkringar att erbjuda rätt rådgivning och bra erbjudanden. Vardagsekonomikunden har privatkonto, kort och internetbank och är aktiv med sina transaktioner.

Möte i flera kanaler

I det personliga mötet och internetbanks-mötet sker alltid en anpassning till kundens

Ökad konkurrens på den svenska bankmarknaden

Länsförsäkringar är sedan flera år tillbaka positionerade inom bank, försäkring och pension. Branschglidningen mellan bank- och försäkringssektorn har fortsatt och både svenska och utländska aktörer finns etablerade på marknaden. Swedbank inledde exempelvis ett samarbete med Folksam och Nordea började sälja Vesta skadeförsäkring.

Bankerna tog även mark bland fastighetsmäklarna för att förenkla distributionen av bolån. Länsförsäkringsbolagen äger sedan flera år tillbaka Länshem Fastighetsförmedling. Under året köpte Danske Bank Skandia-mäklarna och DnB NOR köpte Svensk Fastighetsförmedling.

Samtidigt ökar internets betydelse i takt med att tjänsterna via internet förbättras och utvecklas. Bankerna har, oavsett storlek, blivit mer tillgängliga för kunderna tack vare banktjänsterna via internet. De banker som har bäst förståelse för vad kunderna efterfrågar på internet kommer att ha en fördel. I slutet av 2007 hade bankerna cirka 6,5 miljoner internetkunder att sätta i relation till befolkningen om 9 miljoner.

Hushållens bolån

Prisutvecklingen på bostäder var mycket stark under året och prisökningen uppgick till 11 procent för 2007. Den starka svenska ekonomin, inkomstökningarna, sloandet av fastighetsskatten och stärkt köpkraft tillsammans med låga räntor drev på utvecklingen.

Kreditgivningen ökade under 2007 och den totala utlåningen från bostadsinstituten uppgick till 1 412 (1 250) mdr. Hushållen blev mer skuldsatta samtidigt som tillgångarnas värde ökade kraftigt tack vare en stark bostadsprisutveckling. Reporäntan höjdes under 2007 från 3,00 till 4,00 procent. Höjningen ökade hushållens räntekostnader för bolån och bidrog även till en avmattande effekt på bostadsprisutvecklingen mot slutet av året.

Konkurrensen på bolånemarknaden var stark bland bankerna. Länsförsäkringar tog 7 procent av marknadstillväxten och stärkte sin position som sjätte största aktör på bolånemarknaden.

Sparandemarknaden

De svenska hushållens förmögenhet ökade till 8 864 (6 403) mdr. Arbetsmarknaden var fortsatt stark, inkomsterna steg och hushållens köpkraft stärktes. Banksparandet hos hushållen ökade till drygt 831 (712) mdr i slutet av 2007. Länsförsäkringars marknadsandel för inlåning uppgick till 2,9 procent.

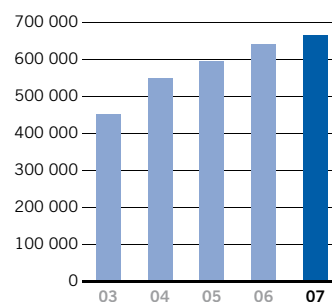
Ungefär 74 procent av alla svenskar fondsparar. Utbudet av fonder växer i takt med ett ökat intresse från kunderna. Ett drygt åttio-tal fondbolag erbjöd under 2007 sparande i cirka 4 200 fonder. Vid utgången av 2007 uppgick det totala fondsparandet till cirka 1 650 (1 500) mdr. Länsförsäkringar är Sveriges femte största fondaktör med en marknadsandel på 3,9 procent. Intresset för strukturerade produkter med kapitalskydd, exempelvis aktieindexobligationer, ökade kraftigt bland kunderna under året. Under 2007 såldes aktieindexobligationer för 94 (59) mdr på marknaden.

behov. Kunden ska få ett tryggt och bra bank-, försäkrings- och pensionserbjudande baserat på den egna ekonomin och livssituationen. Internetbutikerna, som lanserades under första halvåret 2008, är en vidareutveckling av internetbanksmötet. Det blir då ännu enklare för kunden att själv sköta sitt engagemang, ändra och köpa tjänster inom Betala, Spara, Låna och Försäkra. De kundrelationer som redan finns inom Länsförsäkringar ska utvecklas och kunderna ska enklare kunna köpa fler tjänster. Kunden kan alltid välja att ta hand om sina ärenden själv via internet, med sin privatrådgivare eller telefonbanken oavsett tjänst.

Full funktionalitet finns i alla kanaler. Kunderna kan även betala sina inköp med kort, använda bankomater i Sverige och i utlandet, ta ut kontanter i landets ICA-butiker och göra insättningar och uttag hos Svensk Kassaservice.

I och med nedläggningen av Svensk Kassaservice under 2008 kommer avtal med ny samarbetspartner att tecknas. ■

Antal bank- och bolånekunder

Betalningsflöden

Under 2007 har trenden med en högre användning av kort som betalningsmedel fortsatt. Kortbetalningar ökar och korten används allt oftare och till mindre belopp. Bankkortet svarar för cirka 60 procent av

antalet transaktioner. Betalningar via internetbank ökar och är det vanligaste sättet för kunderna att betala sina räkningar på. Betalningsmarknaden står inför stora förändringar när SEPA (Single Euro Payment Area) ska vara helt införd 2010. SEPA syftar till ett

gemensamt, gränslöst betalningsområde inom främst euro-länderna, vilket även kommer att påverka icke euroländer som bland annat Sverige. SEPA syftar till enklare, billigare och snabbare betalningar inom Europa.

Låna – kraftig tillväxt på bolån

LÄNSFÖRSÄKRINGARS bolånevolym ökade kraftigt och marknadsandelen stärktes. Den nya riskklassificeringen, IRK, visar att kreditkvaliteten på kreditportföljen är mycket hög. Den geografiska spridningen är god liksom inomlägena och kunderna är huvudsakligen privatpersoner med privatbostäder som säkerhet.

Erbjudandet

Länsförsäkringar erbjuder bolån till villor, bostadsrätter, fritidshus och i viss mån flerbostadshus, privatlån, så kallade blancolån, kontokrediter och lån till lantbrukare. Leasing och avbetalning, exempelvis för maskinfinansiering, bilar, husvagnar och

fritidsbåtar erbjuds av dotterbolaget Wasa Kredit.

Verksamheten under året

Den totala utlåningen ökade till 67 (54) mdr under året, en ökning med 24 procent. Bostadsutlåningen ökade till 48 (37) mdr, en ökning med 30 procent. Bolåneökningen beror på marknadstillväxten men även på att allt fler har uppmärksammat erbjudandet om att samla boendeförsäkring, lönekonto och bolån hos Länsförsäkringar. Länsförsäkringar tog sju procent av marknadstillväxten. Dessutom förvärvade Länsförsäkringar i slutet av året Kaupthing Banks privatbolånestock om 1,2 mdr.

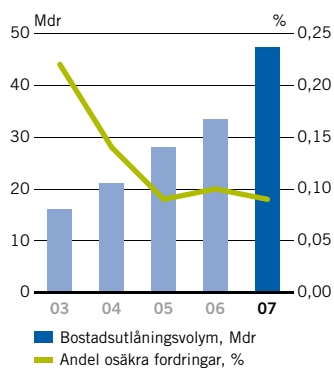
Kreditförlusterna var låga och uppgick till 51 (38) mdr. Marknadsandelen för bolån ökade till 3,4 (3,0) procent och marknadsandelen för bankutlåning till hushåll var 3,2 (2,8) procent.

Lantbruk

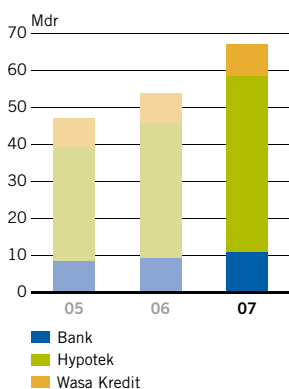
För lantbrukskrediter har Länsförsäkringar haft ett samarbete under flera år med Landshypotek för bottenlån till lantbruksfastigheter. Sedan samarbetet upphörde den 10 februari 2008 erbjuder Länsförsäkringar i egen regi bottenlån för lant- och skogsbruksfastigheter. Topplån för lantbruksfastigheter och rörelsekrediter till lantbruk erbjuds redan tidigare av banken. Lantbrukskredi-

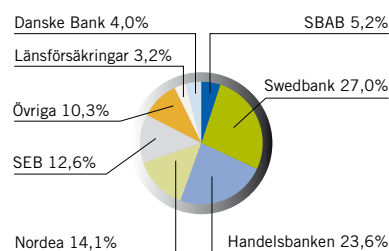
Bostadsutlåning och osäkra fordringar

Utlåningsvolym

Marknadsandelar utlåning bank och bostadsinstitut

terna uppgick till 3,0 (2,8) mdr per den sista december 2007. Lantbruksmarknaden hade en positiv utveckling under året med stigande spannmåls- och mjölkpriser. Fastighetsbelåningen ökade och investeringar gjordes i lantbruken. Under året började även Wasa Kredit erbjuda maskinfinansiering till lantbruk, en produkt som har utvecklats väl. Antalet lantbrukskunder ökade till 45 000 (40 000) under året.

Kreditkvalitet

I februari 2007 infördes den nya riskklassificeringsmetoden, IRK, som visar att Länsförsäkringar har en mycket hög kreditkvalitet på kreditportföljen. Den geografiska

spridningen är god liksom inomlägena. Kunderna är privatpersoner med privatbostäder som säkerhet. Kreditkvaliteten och riskklassificeringen ger ytterligare möjlighet att differentiera risken och prissättningen mot kunderna.

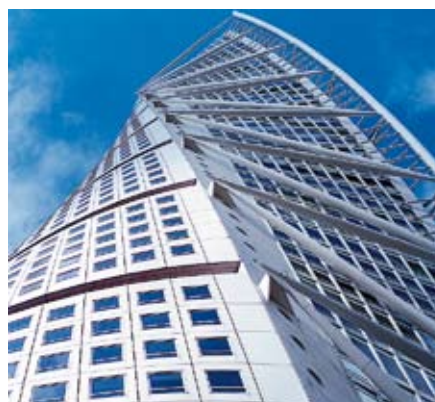
De osäkra fordringarna är låga och har sjunkit de senaste åren. Kreditförlusterna uppgick till 51 (38) mdr.

Kreditportföljen består till nästan 95 procent av hushållsexponeringar och knappt 5 procent lantbruk. 96 procent av lånen är relativt små och uppgår till en kredit på maximalt 500 000 kronor.

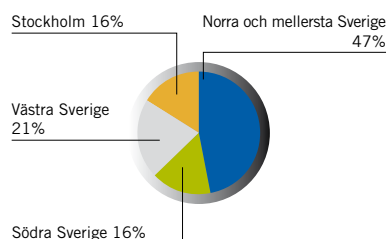
Förenklade lånerutiner

Under året förenklades lånerutinerna ytterligare för att ge ett bättre kundmöte. Både rådgivare och kunder ska få en effektivare kredithantering, bland annat genom större integrering med fastighetsregistret och Upplysningscentralen. Exempelvis tjänsten att söka lån på internet finns numera i kreditprövningssystemet där kunden kreditprövas och kan få ett kreditbesked direkt.

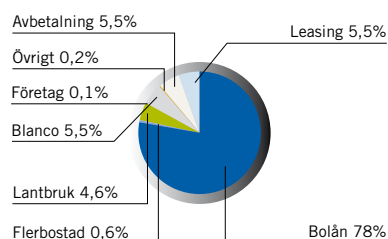
Utveckling och förenkling av kredithantering i internetbanken kommer även att ske framöver. ■

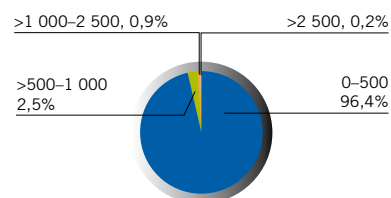
Geografisk fördelning, bolån

Lånestockens fördelning på produkt

Lånestockens fördelning på storlek

Spara – ökad inlåning och aktiv fondstrategi

INLÅNINGSVOLYMERNA ÖKADE under framförallt andra halvåret. Kunderna flyttade sina placeringar till tryggare sparande såsom sparkonton, fasträntekonton och aktieindexobligationer. Den aktiva fondstrategin innebar att Länsförsäkringar ställde ökade krav på de externa förvaltarna.

Erbjudandet

Länsförsäkringar har ett brett utbud av sparande- och placeringsprodukter. Sparkontot har en förmånlig ränta och uttagen är helt kostnadsfria. Lönekontot är kundens transaktionskonto. Med fasträntekonto sparar kunden tidsbundet under tre månader, ett, två eller fem år, med en mycket förmånlig ränta. Kunderna kan direktspara i 31 fonder med olika placeringsinriktning och köpa aktieindexobligationer. Med aktiehandels-tjänsten kan man via internet handla svenska aktierelaterade värdepapper noterade på Stockholmsbörsen och Aktietorget samt svenska räntebärande papper. Bland sparandeprodukter för lantbruk ingår rörelsekonto, placeringskonto, skogskonto och skogsskadekonto. Skogskonto och skogsskadekonto finns även som fasträntekonton. Vid kundmötet erbjuds dessutom liv-, kapital- och pensionsförsäkringar genom Länsförsäkringar Liv.

Verksamheten under året

Under 2007 ökade den totala inlåningen till 30 (24) mdr, en ökning med 22 procent. Marknadsandelen, mätt som inlåning från hushåll uppgick till 2,9 (3,0) procent. Ökningen inom inlåning beror på marknadstillväxten och framförallt kundernas behov av tryggare placeringar, främst under det andra halvåret. Fasträntekonton och sparkonton ökade mest.

Fondspararna viktade om sina innehav från aktie- till räntefonder och till sparkonton på grund av aktiemarknadens nedgångar.

Antalet depåkunder ökade till 15 000 och avslutsvolymer i aktiehandeln ökade med 5 procent. Inlåningen från lantbruk ökade till 2,4 (2,0) mdr.

Bättre erbjudande till fondspararna

Länsförsäkringar är femte största aktör på fondmarknaden i Sverige med 3,9 (3,9) procents marknadsandel. Den sista december 2007 förvaltades 65 (62) mdr i 31 (30) värdepappersfonder med olika placeringsinriktning.

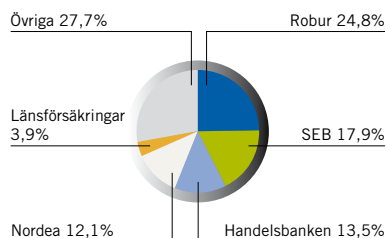
Under hösten 2007 integrerades delar av fondverksamheten i banken för att möta kunden med ett mer enhetligt erbjudande. Ett erbjudande med gravidförsäkring, fondsparande och barnförsäkring i ett och samma paket lanserades i november 2007.

19 (6) fonder slog sitt index under året, vilket är mer än någonsin. Under året graderades även åtta fonder upp av Morningstar och tre fonder fick högsta betyg. Av de 30 största fondbolagen, räknat till antalet fonder med rating från Morningstar, ligger Länsförsäkringar i topp med i snitt 3,68 stjärnor i 3-årsratingen. Morningstars totalrating består av ett vägt snitt av 3, 5 och 10 års rating. I totalratingen har Länsförsäkringar i snitt 3,36 stjärnor, en femteplats. Målet för förvaltarstrategin är att hitta den bästa förvaltaren för varje fond. Fyra fonder bytte under året förvaltare i linje med den nya strategin, bland annat tre fond-i-fonder, som fick en förbättrad avkastning efter förvaltarbytet. Tre fonder förvaltades den sista december 2007 av Länsförsäkringar Fondförvaltning och 28 fonder hade extern förvaltning.

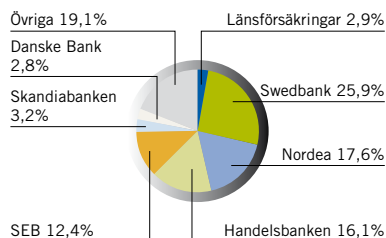
Framgångsrika aktieindexobligationer

Länsförsäkringar erbjuder aktieindexobligationer i ett samarbete med HQ Bank. Ett tjugotal nya aktieindexobligationer med olika struktur, löptid och marknadsexponering emitterades under året och fick en stor framgång tack vare nedgångar och oroligheter på aktiemarknaden. Försäljningen av aktieindexobligationer ökade till 261 Mkr under året. ■

Marknadsandelar, fond

Marknadsandelar, inlåning

Betala – ökad satsning på internetbanken och kort

ANTALET vardagsekonomikunder ökade under 2007. Banken blev egen kortutgivare och kortanvändandet ökade liksom intäkterna på kortaffären samtidigt som kostnaderna för korttransaktioner minskade. Även kortens säkerhet har ökat, vilket ger tryggare transaktioner.

Erbjudandet

Länsförsäkringars betalningstjänst finns i internetbanken och i bankkortet. Bankkortskunderna kan ta ut kontanter i alla bankomater i Sverige och utlandet. 67 (56) bankomater ägs och hanteras av länsförsäkringsbolagen själva. Kontantuttag för bankkortskunder kan även göras i ICAs butiker runtom i landet och insättningar och uttag hos Svensk Kassaservice. I och med nedläggningen av Svensk Kassaservice under 2008 kommer ett avtal med ny samarbetspartner att tecknas.

Verksamheten under året

Antalet betalningstransaktioner ökade till 65 (43) miljoner, vilket är en ökning med 52 procent. Antalet kortkunder uppgick till 151 000 (127 000) och antalet internetbankskunder till 301 000 (277 000). Av betalningstransaktionerna står korttransaktioner, bank- och privatgiro för de största volymerna. De ökande volymerna visar att internet med ökad självservice är en stor framgång hos kunderna och kompletterar det personliga mötet väl.

Under året utvecklades betalningstjänsterna så att det nu är ännu enklare för kunderna att öppna konton och aktiedepåer, beställa kort, dosa och pin-koder samt starta fondsparande via internet. Möjligheten för kunderna till ökad självservice ökar tillgängligheten.

Vardagsekonomikunderna, med lönekonto och bank- eller betalkort, har alla

tjänster som behövs för att sköta ekonomin hemifrån. Under året ökade antalet vardagsekonomikunder till 129 000 (113 000), en kundandel på 20 (18) procent.

Egen kortutgivare och ökad säkerhet

I maj blev Länsförsäkringar egen kortutgivare och sänkte därmed produktionskostnaderna samtidigt som säkerheten ökade. Alla kort har ett chip som ökar säkerheten vid kortanvändning, både i bankomater och vid butiksanvändning. I våras lanserades också en tjänst där pin-kod till kortet hämtas via internetbanken istället för att utskick görs till kunderna. Denna tjänst har blivit mycket uppskattad av kunderna då man snabbare och säkrare får sin nya pin-kod. Hittills i år har tjänsten använts av mer än 60 procent av kortinnehavarna. Under hösten lanserades även tjänsten beställning av kort och kontokredit via internet som signeras med e-legitimation.

Länsförsäkringsbolagens betalningsströmmar

Både Länsförsäkringar och länsförsäkringsbolagen tjänar på att använda den egna banken. En viktig del i erbjudandet till länsförsäkringsgruppen och länsförsäkringsbolagen som kunder är att styra deras in- och utbetalningsflöden till konton i banken.

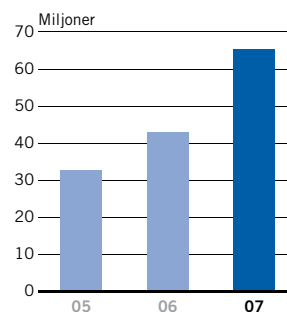
Antalet transaktioner från länsförsäkringsbolagen ökade från 3 till 12 miljoner under 2007.

Samarbeten och utveckling

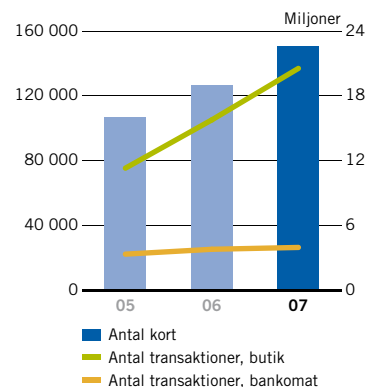
Arbetet med den gemensamma europeiska betalningsstrukturen – Single European Payment Area (SEPA) – fortsatte under 2007. Syftet med SEPA är att förenkla kundernas kortanvändning i Europa och att skapa en gränslös europeisk marknad för betalningar. ■

Antal betalningar totalt

Antal kortkunder och korttransaktioner

Upplåningsverksamheten

Bankcernens in- och utlåning är stabil och växande. Tillväxten inom bostadsutlåning i dotterbolaget Länsförsäkringar Hypotek har inneburit att bolaget valt att diversifiera upplåningen både på den svenska marknaden och internationellt. Den 18 juni började därför säkerställda obligationer att ges ut i Länsförsäkringar Hypotek, för att säkerställa behovet av kapital på konkurrenskraftiga villkor.

Upplåningsstrategi

I dotterbolaget Länsförsäkringar Hypotek sker den största delen av bankverksamhetens upplåning. Syftet med upplåningsverksamheten är att säkerställa behovet av kapital på kort och lång sikt. Målet är att göra det till ett pris som är i nivå med de bästa konkurrenternas.

Länsförsäkringar Hypotek riktar sig mot i första hand svenska och europeiska institutionella investerare. Som ny emittent

av säkerställda obligationer är siktet inställt i första hand på att bygga en benchmarkkurva på den svenska marknaden. Upplåning sker löpande med så kallade on tap-emissioner. Market makers för den säkerställda upplåningen var under 2007 Danske Consensus, Swedbank, SEB och Nordea. Till de säkerställda obligationerna finns en repofacilitet kopplad för att bidra till att upprätthålla en god likviditet.

LÄNSFÖRSÄKRINGARS UPPLÅNINGSPROGRAM

Program	Valuta	Utestående, Mkr
Länsförsäkringar Hypoteks program för säkerställda medium term notes	SEK	5 347
Länsförsäkringar Hypoteks program för kontinuerlig utgivning av säkerställda obligationer	SEK	24 635
Länsförsäkringar Hypoteks program för euro medium term covered note program	EUR	753 ¹⁾
Länsförsäkringar Banks grundprospekt MTN	SEK	18,6
Länsförsäkringar Banks program för utgivning av benchmarklån	SEK	0,1
Länsförsäkringar Banks program för CP	SEK	6 610
Länsförsäkringar Banks program för ECP	EUR	–
Länsförsäkringar Banks program för EMTN	EUR	229,8 ¹⁾

¹⁾ Belopp i MEUR.

Introduktionen

Den 18 juni introducerade Länsförsäkringar Hypotek säkerställda obligationer på den svenska marknaden. Introduktionen skedde genom ett byteserbjudande till innehavare av obligationer utgivna under något av Länsförsäkringar Banks program. Bytet blev mycket framgångsrikt då 100 procent av investerna under benchmark-programmet samt 92 procent under det svenska MTN-programmet accepterade erbjudan-

det. Motsvarande byteserbjudande genomfördes även som planerat den 26 juni för obligationer utgivna under moderbolagets EMTN-program där acceptansgraden blev 77 procent. Länsförsäkringar Hypotek hade den sista december 2007 tre benchmarklån utestående med förfall 2009–2011.

Den långfristiga upplåningen uppgick den sista december 2007 till 46 (32) mdr, varav säkerställda obligationer uppgick till 37 mdr. Den kortfristiga upplåningen upp-

gick till 7 (4) mdr, där hela volymen finns i Länsförsäkringar Bank.

OMX obligationsindex

I oktober blev Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer lån 501, 502 och 503 inkluderade i OMX obligationsindex. Kravet för att ingå i index är att obligationen är noterad på OMX STO Benchmark Bonds, har en lägsta nominell volym om 3 mdr och en tillfredsställande marknadsprissättning.

Säkerställda obligationer

De säkerställda obligationerna fick högsta kreditbetyg av Moody's.		De säkerställda obligationerna började ges ut.	
23 mars 2007	29 maj 2007	7 juni 2007	18 juni 2007
Länsförsäkringar Hypotek fick tillstånd av Finansinspektionen att emittera säkerställda obligationer enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer.		Obligationerna fick högsta kreditbetyg av Standard & Poor's.	

Rating

I februari fick Länsförsäkringar Bank höjt kreditbetyg från Standard & Poor's och Moody's. Betygshöjningen var en bekräftelse på bankverksamhetens positiva utveckling och strategiska betydelse i länsförsäkringsgruppen. Den höga kapitaltäckningen, den goda kreditkvaliteten och fortsatta förbättringar i bankverksamhetens utveckling angavs också som skäl till höjningen.

I maj fick Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer högsta kreditbetyg av Standard & Poor's och i juni högsta kredit-

betyg även av Moody's. Länsförsäkringar Hypotek var därmed en av tre aktörer på marknaden för säkerställda obligationer med högsta betyg från bägge ratinginstituten.

Likviditetshantering

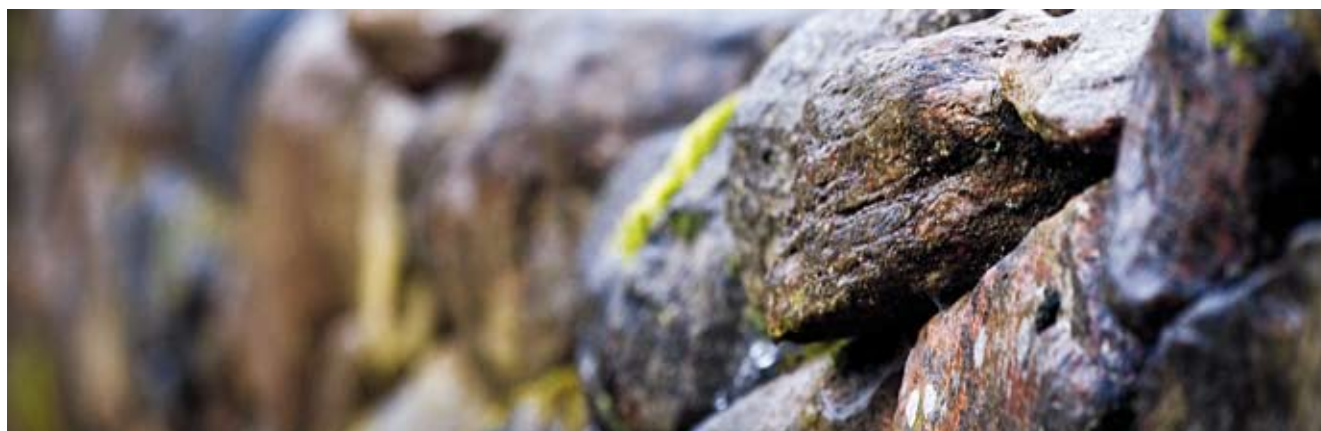
Bankens likviditetsportfölj består av placeringar med högsta kreditkvalitet i svenska kronor. Andelen statspapper uppgick till cirka 50 procent. Den resterande delen bestod av kortfristiga placeringar i bank- och bostadspapper samt säkerställda obligationer eller bostadsobligationer som i en nära framtid kommer att bli säkerställda obligationer.

Likviditeten i placeringarna är väldigt hög och samtliga placeringar kan användas som säkerhet för lån i Riksbanken. Likviditeten per sista december 2007 täckte mer än 12 månaders refinansieringsbehov.

I december blev banken åttonde motpart till Riksbanken avseende repor och deltar i systemet för likviditetsutjämning, vilket ger en större möjlighet att hantera tillgången på likviditet. Som repomotpart kan banken oberoende av andra säkerställa tillgången på likvida medel. ■

RATING

Bolag	Långfristig rating	Kortfristig rating	Ratinginstitut
Länsförsäkringar Bank	A/stable	A-1 (K-1)	Standard & Poor's
Länsförsäkringar Bank	A2/stable	P-1	Moody's
Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer	AAA	–	Standard & Poor's
Länsförsäkringar Hypoteks säkerställda obligationer	Aaa	–	Moody's

Resultat för Länsförsäkringar Bank

LÄNSFÖRSÄKRINGAR BANK, KONCERNEN

Resultaträkning, Mkr	2007	2006
Räntenetto	1 017	927
Provisionsnetto	-45	-33
Övriga rörelseintäkter	134	129
Summa rörelseintäkter	1 106	1 023
Personalkostnader	-276	-273
Allmänna administrationskostnader	-468	-438
Övriga rörelsekostnader	-72	-76
Summa kostnader före kreditförluster	-816	-787
Resultat före kreditförluster	290	236
Kreditförluster, netto	-51	-38
Rörelseresultat	238	198
Skatt	-63	-59
ÅRETS RESULTAT	176	139

Balansräkning, Mkr	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR		
Belåningsbara statsskuldväxlar	7 964	-
Utlåning till allmänheten	67 040	53 884
Obligationer och andra värdepapper	3 105	5 607
Immateriella tillgångar	247	144
Materiella tillgångar	21	8
Övriga tillgångar	6 717	2 895
SUMMA TILLGÅNGAR	85 094	62 538

SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL

In- och upplåning från allmänheten	29 735	24 379
Emitterade värdepapper	45 981	31 635
Övriga skulder	5 554	3 340
Eget kapital	3 824	3 184
SUMMA SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL	85 094	62 538

ÖVERGÅNGEN TILL INTERNATIONELLA REDOVISNINGSTANDARDER, IFRS

Från och med 2007 upprättar Länsförsäkringar Bank sin koncernredovisning enligt internationella redovisningsstandarder – IFRS (International Financial Reporting Standards). Införandet av det nya regelverket innebär också att jämförelsetal för 2006 har omräknats.

Övergången till nya redovisningsstandarder påverkas främst av IAS 39 och bankens redovisning av finansiella instrument. Banken tillämpar säkringsredovisning då det bedöms vara den metod som bäst återspeglar bolagets verksamhet. Modellen omfattar lånefordringar och upplåning till fast ränta där ränterisken säkras med

derivat. Den ersättning kunder betalar i samband med förtidslösen av tidsbunden utlåning har tidigare redovisats som ränteintäkt periodiserad över det ursprungliga lånets kvarvarande löptid. Denna ersättning intäktsredovisas i sin helhet vid inbetalning som nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde.

Vissa avgifter debiterade kund i samband med kreditgivning redovisas som ränteintäkt istället för provisionsintäkt. Avgifter i samband med upplåning (klassificerade som transaktionskostnader) redovisas som räntekostnad över det emitterade värdepapprets löptid. Tidigare har dessa redovisats som provisionskostnader.

Länsförsäkringsgruppen i siffror

På följande sidor presenteras först länsförsäkringsgruppens samlade resultat inom sakförsäkring. Därefter redovisas nyckeltal från vart och ett av de 24 länsförsäkringsbolagen.

Innehåll

Länsförsäkringsgruppen, sakförsäkring 2007	46
Länsförsäkringar Norrbotten	48
Länsförsäkringar Västerbotten	48
Länsförsäkringar Jämtland	48
Länsförsäkringar Västernorrland	49
Länsförsäkringar Gävleborg	49
Dalarnas Försäkringsbolag	49
Länsförsäkringar Värmland	50
Länsförsäkringar Uppsala	50
Länsförsäkringar Bergslagen	50
Länsförsäkringar Stockholm	51
Länsförsäkringar Södermanland	51
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	51
Länsförsäkringar Skaraborg	52
Östgöta Brandstodsbolag	52
Länsförsäkringar Älvsborg	52
Länsförsäkringar Gotland	53
Länsförsäkringar Jönköping	53
Länsförsäkringar Halland	53
Länsförsäkring Kronoberg	54
Länsförsäkringar Kalmar län	54
Länsförsäkringar Blekinge	54
Länsförsäkringar Göinge	55
Länsförsäkringar Kristianstad	55
Länsförsäkringar Skåne	55

Länsförsäkringsgruppen

	Norrbotten	Västerbotten	Jämtland	Västernorrland	Gästrik	Dalarna	Värmland	Uppsala	Bergslagen	Stockholm	Södermanland
SAKFÖRSÄKRING, MKR											
Resultat efter avgiven återförsäkring 2007											
Premieintäkt	234	521	359	382	382	924	421	550	731	1 510	440
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	11	25	16	25	18	39	21	31	37	81	19
Försäkringsersättningar	-152	-325	-290	-304	-252	-619	-290	-445	-599	-1 053	-298
Driftskostnader	-59	-89	-77	-80	-92	-171	-78	-118	-142	-355	-80
Övriga intäkter/kostnader			5				-4				
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter	34	132	13	23	56	174	70	18	27	184	81
Återbäring och rabatter		-85	-30		-40	-205		-17		-19	-18
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	34	47	-17	23	16	-32	70	1	27	165	63
Total kapitalavkastning	17	380	270	260	151	284	54	133	184	181	80
Kapitalavkastning överförd till försäkringsrörelsen	-11	-25	-16	-25	-18	-39	-22	-31	-37	-81	-19
Övriga intäkter/kostnader	-2	-9		-5	-7	8	-3	-9	4	-87	-5
Rörelseresultat	38	392	237	253	141	221	98	94	178	178	120
Balansräkning 2007-12-31											
TILLGÅNGAR											
Placeringstillgångar											
Aktier i Länsförsäkringar AB	179	371	258	325	366	687	232	496	546	958	380
Övriga aktier och andelar	26	612	312	227		2 249	157	620	1 285	1 279	765
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	311	753	343	511	615	849	722	727	594	1 943	521
Övriga placeringstillgångar	170	527	95	81	3	153	220	185	424	45	7
Summa placeringstillgångar	686	2 263	1 008	1 144	984	3 939	1 331	2 028	2 849	4 225	1 673
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	95	125	177	104	71	841	95	123	116	286	128
Fordringar och andra tillgångar	92	240	185	147	178	661	135	220	226	451	144
Kassa och bank	38	112	368	48	260	230	60	67	112	31	59
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	11	33	21	15	11	18	14	15	18	47	9
Summa tillgångar	921	2 773	1 758	1 458	1 504	5 689	1 634	2 453	3 321	5 040	2 014
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER											
Eget kapital	210	1 376	527	631	369	2 390	579	991	1 410	698	865
Obeskattade reserver	198		339		358					1 215	
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	423	873	705	608	615	2 410	648	971	1 149	2 529	775
Andra avsättningar och skulder	58	451	146	204	153	752	334	420	665	379	358
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32	73	41	15	9	137	73	71	96	218	16
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	921	2 773	1 758	1 458	1 504	5 689	1 634	2 453	3 321	5 040	2 014
Konsolideringskapital	437	1 698	952	766	797	2 976	774	1 300	1 811	2 160	1 112
Konsolideringsgrad	182	319	257	200	203	318	185	233	242	142	249

Länsförsäkringsgruppen är varken i juridisk eller praktisk mening en koncern, utan en samverkan mellan 24 självständiga länsförsäkringsbolag som tillsammans äger Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppens resultat inom sakförsäkring är summan av resultaten i de 24 länsförsäkringsbolagen och den gemensamt ägda Länsförsäkringar AB-koncernen, exklusive liv- och bankkoncernerna. För att

uppnå korrekta värden för Länsförsäkringar totalt har mellanhavanden mellan Länsförsäkringar AB-koncernen och länsförsäkringsbolagen eliminerats. Värdet och värdeförändringar av Länsförsäkringar AB-aktien och förlagslån samt Länsförsäkringar AB-koncernens skulder till och fordringar på länsförsäkringsbolagen har eliminerats.

Göteborg och Bohuslän	Skaraborg	Östergöt	Älvsborg	Gotland	Jönköping	Halland	Kronoberg	Kalmar län	Blekinge	Göinge	Kristianstad	Skåne	Länsförsäkringar AB-koncernen exklusive Bank	Länsförsäkringsgruppen
1 073	491	967	811	154	759	515	333	527	241	192	199	1 524	2 430	16 669
51	19	49	50	8	28	32	13	23	11	7	8	74	421	1 120
-754	-356	-704	-581	-103	-533	-359	-235	-343	-158	-115	-148	-1 194	-1 854	-12 063
-232	-86	-200	-166	-35	-104	-106	-65	-97	-54	-40	-31	-222	-689	-3 470
15	7				5				-7				44	67
154	76	112	113	24	155	82	46	110	33	44	27	182	353	2 322
-64	-37	-133	-40	-30	-40	-13	-32	-63	-19	-23				-907
90	38	-21	74	-6	115	69	14	47	14	22	27	182	353	1 415
273	38	155	158	24	126	104	49	96	32	34	35	166	1 290	3 660
-51	-19	-49	-50	-8	-28	-32	-13	-23	-11	-7	-8	-74	-421	-1 120
-25	-8	2	8	6	-10	-6	1	-1	-2	-2	-2	-5	-191	-348
287	50	87	190	16	203	135	51	118	32	46	53	269	1 031	3 606
630	465	692	679	90	555	354	239	352	144	178	191	1 006		
1 838	59	1 561	1 595	223	882	1 026	312	739	337	231	247	1 395	6 643	24 621
862	1 324	920	991	113	321	370	430	426	374	262	245	1 996	10 153	26 565
298	51	775	26	34	365	332	159	246	31	126	53	263	7 292	11 895
3 627	1 899	3 948	3 290	459	2 123	2 082	1 141	1 763	886	797	736	4 661	24 088	63 081
153	146	250	199	33	230	185	99	94	45	58	99	523	5 697	1 176
323	175	374	375	60	246	159	117	163	79	67	75	458	3 326	8 214
151	87	131	228	302	538	78	51	407	29	79	71	139	1 622	5 299
37	20	31	7	14	14	27	7	16	4	11	7	52	253	713
4 292	2 327	4 734	4 099	867	3 151	2 532	1 414	2 443	1 042	1 014	988	5 833	34 987	78 483
1 681	790	2 061	2 016	450	1 312	1 135	570	1 171	470	458	434	2 069	10 017	24 235
														2 111
1 736	880	1 698	1 431	290	1 238	927	591	785	372	342	373	2 644	19 425	35 642
805	282	934	536	123	551	393	191	477	145	209	176	1 083	5 139	14 397
70	376	40	117	5	50	77	62	11	55	5	6	37	407	2 098
4 292	2 327	4 734	4 099	867	3 151	2 532	1 414	2 443	1 042	1 014	988	5 833	34 987	78 483
2 229	1 062	2 643	2 411	536	1 597	1 448	746	1 495	598	587	561	2 759	11 233	34 140
206	206	267	294	352	208	272	217	272	245	302	282	178	414	198

Från och med 2007 tillämpar de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB-koncernen godkända internationella redovisningsstandarder (IFRS). För länsförsäkringsbolagen gäller tillämpningen med vissa begränsningar på grund av lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, samt sambandet mellan redovisning och beskattning, så kallad lagbegränsad IFRS. De nya redovisningsprinciperna har

inte väsentligt påverkat länsförsäkringsbolagens resultat- och balansräkningar. Länsförsäkringar AB-koncernen har noterade skuldebrev och måste tillämpa internationella redovisningsprinciper vid upprättande av koncernbokslutet. I Länsförsäkringars resultat inom sakförsäkring har Länsförsäkringar AB-koncernens resultat- och balansräkning anpassats till lagbegränsad IFRS.

Länsförsäkringar Norrbotten

VD Kjell Lindfors

STYRELSEORDFÖRANDE Lars Karbin

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	38	81
Balansomslutning, Mkr	921	841
Konsolideringsgrad, %	182	165
Antal anställda	57	52
Bank		
Inlåning, Mkr	217	179
Utlåning, Mkr	117	115
Bostadsutlåning, Mkr	536	470
Förvaltat fondvolym, Mkr	32	36
Antal kunder	5 400	5 300

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	114	107
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 812	1 718
Antal kunder	16 500	16 400
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	234	238
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	34	24
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	93
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	3	12
Antal kunder	51 600	51 500

Länsförsäkringar Västernorrland

VD Ylva Thunqvist

STYRELSEORDFÖRANDE Conny Sandström

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	478	252
Balansomslutning, Mkr	2 773	2 356
Konsolideringsgrad, %	319	309
Antal anställda	144	142
Bank		
Inlåning, Mkr	1 044	871
Utlåning, Mkr	374	304
Bostadsutlåning, Mkr	1 602	1 317
Förvaltat fondvolym, Mkr	136	178
Antal kunder	16 600	15 800

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	244	256
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 481	3 241
Antal kunder	29 200	28 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	521	512
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	132	103
Återbäring och rabatter, Mkr	-85	-70
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	79	84
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	18	10
Antal kunder	98 800	97 400

Länsförsäkringar Jämtland

VD Sören Westin

STYRELSEORDFÖRANDE Jan Holmberg

Mycketal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	267	94
Balansomslutning, Mkr	1 758	1 338
Konsolideringsgrad, %	257	269
Antal anställda	93	90
Bank		
Inlåning, Mkr	507	441
Utlåning, Mkr	302	295
Bostadsutlåning, Mkr	1 084	916
Förvaltat fondvolym, Mkr	49	50
Antal kunder	9 200	8 800

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	120	109
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 793	1 524
Antal kunder	16 000	15 400
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	359	345
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	13	34
Återbäring och rabatter, Mkr	-30	-
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	102	93
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	20	12
Antal kunder	53 000	52 100

Länsförsäkringar Västernorrland

VD Leif Johanson

STYRELSEORDFÖRANDE Anders Källström

	2007	2006
Nyckeltal		
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	253	54
Balansomslutning, Mkr	1 458	1 161
Konsolideringsgrad, %	200	188
Antal anställda	102	100
Bank		
Inlåning, Mkr	545	466
Utlåning, Mkr	196	159
Bostadsutlåning, Mkr	676	519
Förvaltd fondvolym, Mkr	70	77
Antal kunder	20 600	21 500

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	181	175
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 157	2 958
Antal kunder	24 300	23 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	382	387
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	23	14
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	101	101
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	22	7
Antal kunder	69 500	70 600

Länsförsäkringar Gävleborg

VD Birger Lövgren

STYRELSEORDFÖRANDE Kjell Stafström

	2007	2006
Nyckeltal		
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	181	126
Balansomslutning, Mkr	1 504	1 257
Konsolideringsgrad, %	203	206
Antal anställda	133	120
Bank		
Inlåning, Mkr	729	591
Utlåning, Mkr	354	235
Bostadsutlåning, Mkr	1 424	1 003
Förvaltd fondvolym, Mkr	65	76
Antal kunder	12 300	11 100

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	186	206
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 861	2 670
Antal kunder	26 400	26 100
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	382	383
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	56	72
Återbäring och rabatter, Mkr	-40	-25
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	85
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	13	7
Antal kunder	80 600	79 900

Dalarnas Försäkringsbolag

VD Anders Stigers

STYRELSEORDFÖRANDE Thomas Gustafsson

	2007	2006
Nyckeltal		
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	427	552
Balansomslutning, Mkr	5 689	4 828
Konsolideringsgrad, %	318	305
Antal anställda	208	205
Bank		
Inlåning, Mkr	1 254	1 029
Utlåning, Mkr	639	568
Bostadsutlåning, Mkr	2 643	2 285
Förvaltd fondvolym, Mkr	133	144
Antal kunder	23 600	22 200

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	396	352
Totalt försäkringskapital, Mkr	4 969	4 494
Antal kunder	40 600	39 500
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	924	905
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	174	128
Återbäring och rabatter, Mkr	-205	-175
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	85	89
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	7	12
Antal kunder	138 800	137 300

Länsförsäkringar Värmland

VD Ulf W Eriksson

STYRELSEORDFÖRANDE Patrik Sandin

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	98	121
Balansomslutning, Mkr	1 634	1 461
Konsolideringsgrad, %	185	159
Antal anställda	93	88
Bank		
Inlåning, Mkr	449	356
Utlåning, Mkr	174	160
Bostadsutlåning, Mkr	563	431
Förvaltd fondvolym, Mkr	40	52
Antal kunder	7 500	7 100

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	167	153
Totalt försäkringskapital, Mkr	2 573	2 363
Antal kunder	24 000	23 800
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	421	433
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	70	86
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	88	83
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	4	5
Antal kunder	78 900	79 500

Länsförsäkringar Uppsala

VD Ann-Christin Norrström

STYRELSEORDFÖRANDE Björn Sundell

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	111	172
Balansomslutning, Mkr	2 453	2 268
Konsolideringsgrad, %	233	217
Antal anställda	167	155
Bank		
Inlåning, Mkr	1 132	992
Utlåning, Mkr	439	314
Bostadsutlåning, Mkr	2 489	1 883
Förvaltd fondvolym, Mkr	150	159
Antal kunder	18 300	17 200

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	407	321
Totalt försäkringskapital, Mkr	5 362	4 914
Antal kunder	42 200	41 000
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	550	569
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	18	28
Återbäring och rabatter, Mkr	-17	-28
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	102	99
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	7	10
Antal kunder	101 700	101 000

Länsförsäkringar Bergslagen

VD Mikael Sundquist

STYRELSEORDFÖRANDE Frans-Henrik Schartau

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	178	249
Balansomslutning, Mkr	3 321	2 976
Konsolideringsgrad, %	242	221
Antal anställda	210	215
Bank		
Inlåning, Mkr	1 203	999
Utlåning, Mkr	628	523
Bostadsutlåning, Mkr	2 311	1 823
Förvaltd fondvolym, Mkr	136	153
Antal kunder	20 100	18 900

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	511	467
Totalt försäkringskapital, Mkr	6 602	6 104
Antal kunder	50 200	48 800
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	731	736
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	27	67
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	101	95
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	7	10
Antal kunder	146 600	144 000

STYRELSEORDFÖRANDE Bengt Liungavist

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	2 573	2 404
Totalt försäkringskapital, Mkr	38 045	35 162
Antal kunder	199 400	193 600
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	1 510	1 574
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	184	43
Återbäring och rabatter, Mkr	-19	-
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	93	101
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	9
Antal kunder	309 300	310 600

STYRELSEORDFÖRANDE Axel von Stockenström

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	223	193
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 142	2 910
Antal kunder	27 000	26 500
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	440	446
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	81	40
Återbäring och rabatter, Mkr	-18	-35
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	86	94
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	11
Antal kunder	82 000	81 400

STYRELSEORDFÖRANDE Sune Nilsson

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	1 257	1 281
Totalt försäkringskapital, Mkr	13 749	12 532
Antal kunder	78 900	75 800
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	1 073	1 053
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	154	90
Återbäring och rabatter, Mkr	-64	-59
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	92	94
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	8	13
Antal kunder	205 000	204 700

Länsförsäkringar Skaraborg

VD Carl Henrik Ohlsson

STYRELSEORDFÖRANDE Hans Jonsson

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	87	188
Balansomslutning, Mkr	2 327	2 293
Konsolideringsgrad, %	206	198
Antal anställda	133	129
Bank		
Inlåning, Mkr	838	651
Utlåning, Mkr	440	393
Bostadsutlåning, Mkr	1 162	893
Förvaltd fondvolym, Mkr	156	176
Antal kunder	23 700	27 000

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	216	200
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 835	3 529
Antal kunder	29 500	28 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	491	511
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	76	57
Återbäring och rabatter, Mkr	-37	-55
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	89
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	2	10
Antal kunder	87 000	86 500

Östgöta Brandstodsbolag

VD Anders Östryd

STYRELSEORDFÖRANDE Lars-Eric Åström

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	220	354
Balansomslutning, Mkr	4 734	4 524
Konsolideringsgrad, %	267	268
Antal anställda	276	268
Bank		
Inlåning, Mkr	2 702	2 204
Utlåning, Mkr	1 056	799
Bostadsutlåning, Mkr	2 919	2 336
Förvaltd fondvolym, Mkr	173	185
Antal kunder	37 200	35 300

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	655	596
Totalt försäkringskapital, Mkr	6 566	5 927
Antal kunder	56 800	54 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	967	951
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	112	84
Återbäring och rabatter, Mkr	-133	-148
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	94	94
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	9
Antal kunder	172 500	171 400

Länsförsäkringar Älvsborg

VD Sten Lundqvist

STYRELSEORDFÖRANDE Fredrik Waern

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	230	532
Balansomslutning, Mkr	4 099	3 805
Konsolideringsgrad, %	294	279
Antal anställda	216	219
Bank		
Inlåning, Mkr	1 447	1 242
Utlåning, Mkr	599	498
Bostadsutlåning, Mkr	2 885	2 356
Förvaltd fondvolym, Mkr	197	214
Antal kunder	56 100	56 200

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	430	376
Totalt försäkringskapital, Mkr	6 032	5 588
Antal kunder	52 100	50 800
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	811	814
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	113	180
Återbäring och rabatter, Mkr	-40	-40
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	92	82
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	6	14
Antal kunder	152 000	151 200

Länsförsäkringar Gotland

VD Peter Lindvall

STYRELSEORDFÖRANDE Gösta af Petersens

	2007	2006
Nyckeltal		
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	46	76
Balansomslutning, Mkr	867	815
Konsolideringsgrad, %	352	340
Antal anställda	44	42
Bank		
Inlåning, Mkr	402	301
Utlåning, Mkr	334	294
Bostadsutlåning, Mkr	861	646
Förvaltat fondvolym, Mkr	48	28
Antal kunder	6 500	6 000

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	66	57
Totalt försäkringskapital, Mkr	652	574
Antal kunder	7 800	7 400
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	154	152
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	24	18
Återbäring och rabatter, Mkr	-30	-13
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	4	10
Antal kunder	25 900	25 500

Länsförsäkringar Jönköping

VD Örian Söderberg

STYRELSEORDFÖRANDE Evert Svensson

	2007	2006
Nyckeltal		
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	243	297
Balansomslutning, Mkr	3 151	2 780
Konsolideringsgrad, %	208	184
Antal anställda	166	169
Bank		
Inlåning, Mkr	1 256	1 063
Utlåning, Mkr	653	559
Bostadsutlåning, Mkr	1 660	1 333
Förvaltat fondvolym, Mkr	113	126
Antal kunder	18 600	17 400

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	339	339
Totalt försäkringskapital, Mkr	5 344	4 947
Antal kunder	38 500	37 500
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	759	760
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	155	191
Återbäring och rabatter, Mkr	-40	-65
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	84	85
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	9
Antal kunder	118 400	118 800

Länsförsäkringar Halland

VD Mats Ericsson

STYRELSEORDFÖRANDE Karin Starrin

	2007	2006
Nyckeltal		
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	148	211
Balansomslutning, Mkr	2 532	2 349
Konsolideringsgrad, %	272	260
Antal anställda	143	140
Bank		
Inlåning, Mkr	1 618	1 336
Utlåning, Mkr	1 154	1 028
Bostadsutlåning, Mkr	2 886	2 385
Förvaltat fondvolym, Mkr	137	144
Antal kunder	32 500	33 100

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	302	264
Totalt försäkringskapital, Mkr	4 704	4 356
Antal kunder	37 200	35 800
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	515	511
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	82	45
Återbäring och rabatter, Mkr	-13	-
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	96
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	10
Antal kunder	86 100	86 500

Länsförsäkring Kronoberg

VD Fredrik Daveby

STYRELSEORDFÖRANDE Per-Åke Holgersson

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	83	119
Balansomslutning, Mkr	1 414	1 315
Konsolideringsgrad, %	217	207
Antal anställda	88	82
Bank		
Inlåning, Mkr	808	639
Utlåning, Mkr	224	161
Bostadsutlåning, Mkr	774	552
Förvaltat fondvolym, Mkr	55	61
Antal kunder	23 300	8 700

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	174	192
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 144	2 946
Antal kunder	20 100	19 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	333	337
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	46	35
Återbäring och rabatter, Mkr	-32	-32
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	92
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	10
Antal kunder	57 700	56 500

Länsförsäkringar Kalmar län

VD Lars B Danielsson

STYRELSEORDFÖRANDE Christer Olander

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	181	267
Balansomslutning, Mkr	2 443	2 257
Konsolideringsgrad, %	272	259
Antal anställda	142	137
Bank		
Inlåning, Mkr	657	484
Utlåning, Mkr	201	179
Bostadsutlåning, Mkr	825	652
Förvaltat fondvolym, Mkr	80	96
Antal kunder	10 400	9 700

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	212	238
Totalt försäkringskapital, Mkr	3 734	3 515
Antal kunder	26 700	26 400
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	527	528
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	110	74
Återbäring och rabatter, Mkr	-63	-57
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	84	89
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	12
Antal kunder	96 600	95 300

Länsförsäkringar Blekinge

VD Jörgen Svensson

STYRELSEORDFÖRANDE Anders Åkesson

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	51	95
Balansomslutning, Mkr	1 042	965
Konsolideringsgrad, %	245	239
Antal anställda	67	67
Bank		
Inlåning, Mkr	464	375
Utlåning, Mkr	292	236
Bostadsutlåning, Mkr	862	670
Förvaltat fondvolym, Mkr	48	48
Antal kunder	7 800	7 200

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	160	112
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 954	1 778
Antal kunder	15 000	14 500
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	241	237
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	33	44
Återbäring och rabatter, Mkr	-19	-23
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	89	84
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	4	8
Antal kunder	49 200	48 800

Länsförsäkringar Göinge

VD Klas von Celsing

STYRELSEORDFÖRANDE Ingmar Kristiansson

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	69	106
Balansomslutning, Mkr	1 014	935
Konsolideringsgrad, %	301	286
Antal anställda	53	52
Bank		
Inlåning, Mkr	305	256
Utlåning, Mkr	77	66
Bostadsutlåning, Mkr	359	270
Förvaltat fondvolym, Mkr	32	34
Antal kunder	4 900	4 500

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	102	80
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 587	1 480
Antal kunder	11 200	10 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	192	192
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	44	42
Återbäring och rabatter, Mkr	-23	-23
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	81	81
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	4	11
Antal kunder	33 400	33 300

Länsförsäkringar Kristianstad

VD Conny Famm

STYRELSEORDFÖRANDE Göran Trobro

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	53	99
Balansomslutning, Mkr	988	930
Konsolideringsgrad, %	282	251
Antal anställda	50	50
Bank		
Inlåning, Mkr	441	357
Utlåning, Mkr	185	143
Bostadsutlåning, Mkr	664	574
Förvaltat fondvolym, Mkr	43	50
Antal kunder	6 100	5 700

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	89	87
Totalt försäkringskapital, Mkr	1 371	1 271
Antal kunder	11 200	10 900
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	199	203
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	27	45
Återbäring och rabatter, Mkr	-	-43
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	90	80
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	5	9
Antal kunder	36 700	36 700

Länsförsäkringar Skåne

VD Jan Fock

STYRELSEORDFÖRANDE Otto Ramel

Nyckeltal	2007	2006
Rörelseresultat före återbäring och rabatter, Mkr	269	674
Balansomslutning, Mkr	5 833	5 179
Konsolideringsgrad, %	178	146
Antal anställda	427	426
Bank		
Inlåning, Mkr	1 519	1 220
Utlåning, Mkr	847	714
Bostadsutlåning, Mkr	5 295	3 945
Förvaltat fondvolym, Mkr	274	307
Antal kunder	35 600	32 000

	2007	2006
Livförsäkring		
Premieinkomst, Mkr	936	1 044
Totalt försäkringskapital, Mkr	15 428	14 412
Antal kunder	102 700	99 800
Sakförsäkring		
Premieintäkt, Mkr	1 524	1 477
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen, Mkr	182	279
Återbäring och rabatter, Mkr	-	-131
Totalkostnadsprocent efter avgiven återförsäkring, %	93	85
Totalavkastning kapitalförvaltning, %	4	13
Antal kunder	294 300	286 600

Länsförsäkringar AB

Samarbete som stärker det lokala erbjudandet

De 24 länsförsäkringsbolagen äger gemensamt Länsförsäkringar AB, som genom dotterbolag bedriver verksamhet inom bland annat sak-, liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, återförsäkring, hälsa- och specialförsäkring och djurförsäkring. En annan huvuduppgift är att ge service till länsförsäkringsbolagen och svara för länsförsäkringsgruppens gemensamma strategiska utvecklingsverksamhet.

Ägarformer

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av länsförsäkringsbolagen tillsammans med 14 socken- och häradsbolag. Aktieinnehavet räknas in i länsförsäkringsbolagens konsolideringskapital och bolagen ställer samma marknadsmässiga krav på avkastning på dessa aktier som på noterade aktier och andra placeringstillgångar. Värdetillväxten i aktien inklusive utdelning var 9,8 procent under 2007. Länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB, samt inbördes förpliktelser som ägare, hanteras inom ramen för ett ägarkonsortium, vilket regleras av ett konsortialavtal.

Förutom moderbolaget Länsförsäkringar AB omfattar koncernen Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag, Länsförsäkringar Bank AB, Försäkringsaktiebolaget Agria, Wasa Försäkring Run-Off AB, Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag samt dotterbolag till dessa. Underkoncernen med Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ) som moderbolag, där bland andra Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ) ingår, konsolideras inte i koncernredovisningen eftersom bolagets resultat i sin helhet tillfaller försäkringstagarna.

Länsförsäkringar AB är en av Sveriges största finansiella koncerner. Eftersom den omfattar såväl sakförsäkring och livförsäk-

ring som bankverksamhet saknas någon tydlig svensk motsvarighet. Affärsverksamhet inom de tre kärnaffärerna är en uppgift, men långtifrån den enda. Länsförsäkringar AB ska ge service till de 24 länsförsäkringsbolagen inom områden där de finner att det finns uppenbara skalfördelar. Den tredje arbetsuppgiften är att utveckla länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och metoder för att ännu mer effektivt möta kunderna. Den fjärde arbetsuppgiften är att utveckla affärer som när de är mogna överförs till länsförsäkringsbolagen. Behovet av återförsäkring var det som ursprungligen drev fram en konkret affärsmässig samverkan mellan länsförsäkringsbolagen 1936 och idag är återförsäkringsverksamheten fortfarande av stor strategisk betydelse.

Stor betydelse för vart och ett av länsförsäkringsbolagen

Verksamheten inom Länsförsäkringar AB är av stor betydelse för alla de 24 länsförsäkringsbolagen. Inom exempelvis IT, produktutveckling, varumärkeskommunikation och metoder för att utveckla och stärka kundrelationer kan länsförsäkringsbolagen dela på kostnaderna istället för att vart och ett av bolagen ska bygga upp dessa resurser på hemmaplan. Samverkan mellan de tre kärnaffärerna skapar också skalfördelar

genom att kostnaderna delas för bland annat säkerhetsplattform, betalningshantering och utdataplattform. Härigenom frigörs resurser som gör att länsförsäkringsbolagen kan utveckla sin lokala marknads-kännedom och öka de individuella kundrelationerna.

Denna arbetsfördelning mellan de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB skapar ett tydligt fokus för var och en. Länsförsäkringar AB ska skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att vara mer effektiva i sin huvudsakliga roll: Att bearbeta de lokala marknaderna och skapa och vidareutveckla kundrelationer. En grundläggande förutsättning för att detta ska vara möjligt är ekonomisk effektivitet. Det är orsaken till att livförsäkrings- och bankverksamheterna bedrivs gemensamt. Detta gränssnitt ska inte påverka, och påverkar heller inte kundrelationerna – de sköts av respektive länsförsäkringsbolag som om man vore en lokal bank eller ett lokalt livförsäkringsbolag. Arbetsfördelningen ligger fast över tid och är själva grunden i länsförsäkringsidén. Affärsverksamheten inom Länsförsäkringar AB ska bedrivas i vinstsyfte så att bolaget kan lämna avkastning till ägarna. Möjlighet att lämna utdelning till ägarna finns också. Utvecklings- och serviceverksamheten ska bedrivas till självkostnadspris.

Resultat

Länsförsäkringar AB-koncernens rörelse-resultat uppgick till 1 270 (821) Mkr och efter skatt till 922 (618) Mkr. Årets resultat beror såväl på stärkta resultat i försäkrings- och bankrörelsen som på det goda kapital-förvaltningsresultatet. Sakförsäkringsrörel-sens tekniska resultat uppgick sammanlagt till 294 (304) Mkr.

Resultatet i Länsförsäkringar Bank blev 238 (198) Mkr, en ökning med 20 procent. Länsförsäkringar Liv konsolideras inte i koncernen eftersom bolaget drivs enligt ömsesidiga principer.

Konsolidering

Konsolideringskapitalet ökade under 2007 till 11 652 (10 713) Mkr. Länsförsäkringar AB-koncernens konsolideringsgrad upp-gick till 429 (498) procent.

För resultaten i Länsförsäkringar ABs dotterbolag som driver traditionell liv- och fondförsäkring, se sidan 31 och för bank- och fondverksamhet; se sidan 43. ■

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB-KONCERNEN*

	2007	2006
Resultat före skatt, Mkr	1 270	821
Konsolideringskapital, Mkr	11 652	10 713
Konsolideringsgrad, %	429	498
Balansomslutning, Mkr	116 243	91 184
Räntabilitet, %	10,0	7,7

* Exklusive livförsäkringsverksamhet, som drivs med vinstutdelningsförbud.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR AB-AKTIENS UTVECKLING

Kronor	2003	2004	2005	2006	2007
Eget kapital per aktie	966	1 114	1 410	1 523	1 648

Länsförsäkringsbolagen äger aktier i det gemensamma bolaget Länsförsäkringar AB. Det är en av grundbultarna i federationen. Samtidigt ställer länsförsäkringsbolagen samma krav på avkastningen som de gör på noterade aktier och andra placeringstillgångar.

Hållbarhet

Samhällsansvar – en grundläggande del av verksamheten

Samhällsansvar innebär för Länsförsäkringar att efter förmåga bidra till en ekonomisk, social och ekologisk hållbar utveckling av samhället. Arbetet ska präglas av långsiktighet, där de produkter och tjänster länsförsäkringsbolagen tillhandahåller ska vara förenliga med den strävan.

LÄNSFÖRSÄKRINGARS arbete med samhällsansvar är förankrat sedan långt tillbaka och är en bärande del av själva värdegrunden – ömsesidighet och lokal närvaro. Idag är samspelet mellan länsförsäkringsbolaget och det lokala samhället omfattande. Det finns ett starkt engagemang i det lokala samhällets utveckling och många länsförsäkringsbolag stödjer och arbetar aktivt med organisationer, föreningsliv, idrottsrörelser och näringsliv.

Trygghet är själva grunden för Länsförsäkringars verksamhet. Under lång tid har syftet varit att skapa individuell trygghet genom att erbjuda försäkringar. Men parallellt med det har en viktig del av arbetet också handlat om att minska risker och att skapa trygghet i den omgivning där människor lever och verkar. Insatser som gynnar inte bara de egna kunderna, som också är våra ägare, utan hela samhället. Det konkretiseras genom trafiksäkerhetsarbete, hälsoförebyggande arbete och aktivt miljö- och klimatarbete i närmiljön och i hela landet. Länsförsäkringar har en stor trovärdighet inom miljöområdet. Sedan flera år genomför Länsförsäkringar klimatseminarier. Länsförsäkringar är först på marknaden

med en återvinningsförsäkring och är likaså det första försäkringsbolag som blev miljöcertifierat.

Det pågår också ett långsiktigt arbete med bidrag till forskning inom områden som syftar till ökad individuell trygghet och minskade risker i samhället. 10 Mkr avsattes till forskning inom områden som trafiksäkerhet, hälsa, rehabilitering, klimat och miljö. Under 2007 lades särskilt fokus på forskning inom klimatområdet, med syftet att öka kunskapen om hur skador till följd av klimatförändringar kan förebyggas och hur skadeverkningarna kan minimeras.

Fem goda exempel

Nedan beskrivs några exempel på aktiviteter som genomförts under 2007 av länsförsäkringsbolag i olika delar av Sverige. Formen och innehållet varierar, men gemensamt för aktiviteterna är att de gynnar hela samhället och inte enbart de egna kunderna.

Världens renaste landsbygd

12 000 ton skrot, 1 381 liter spillolja, 89 ton flytande bekämpningsmedel och 53 ton fast bekämpningsmedel. Allt detta har Länsförsäkringar och Håll Sverige Rent samlat in

under 2007. Det är en världsunik satsning som Håll Sverige Rent och Länsförsäkringar gör inom ramen för återvinningsförsäkringen.

Som de första försäkringsbolagen i världen har länsförsäkringsgruppen introducerat en återvinningsförsäkring. Den ingår som en del i grundskyddet vid försäkring av jordbruk, skog och hästverksamhet. Det betyder att boende på 175 000 jordbruk och landsbygdsfastigheter runt om i Sverige en gång om året får miljöfarligt avfall och skrot bortforslat till återvinning, utan kostnad. Håll Sverige Rent sköter transportsamordningen och ser till att återvinningen utförs korrekt.

Den stora mängd farligt avfall som finns samlad på landsbygden är ett hot mot både människor och natur. Det är en självklar del i Länsförsäkringars arbete att minska riskerna för skador och miljöbelastning i såväl marker som vatten och luft. Varje transport som lämnar ett jordbruk, hästgård eller en skogsfastighet med skrot och miljöfarligt avfall tar oss ett steg närmare ett långsiktigt hållbart samhälle. Målet är att Sverige inom en överskådlig framtid ska ha världens renaste landsbygd.

Under detta första år för satsningen uppnåddes ett fantastiskt bra resultat. Behovet visade sig vara större än beräknat och därför har organisationen utökats inför 2008. Arbetet har fått internationell uppmärksamhet och under våren 2008 ska möten hållas med en rad olika intressenter i Norge, Danmark och Baltikum.

Sola smart – badvett, solvett, båtvet

Länsförsäkringar Halland har tillsammans med Landstinget i Halland och Livräddarna i Tylösand startat strandprojektet Sola Smart. Varje sommar genomförs tio aktivitetsdagar på lika många stränder och campingplatser i Halland. Deltagarna får träna på livräddning, kasta livboj och hansalina samt gå tipspromenad om badvett, solvett och båtvet.

Enligt aktuell forskning löper hallänningarna större risk än någon annan i Sverige att utveckla hudcancer. Den ökningen tillskrivs våra solvanor. Målet med Sola Smart är att öka medvetenheten om hur hallänningarna kan påverka sin utsatthet i solen. Eftersom Halland är ett kustnära län är det också angeläget att känna till hur man ska agera i händelse av olycka i vatten eller på land. Det ska vara tryggt att leva och bo i Halland.

Sandsäckar mot översvämning

Under januari månad 2007 hotades stora delar av Västsverige av översvämningar. Länsförsäkringar Älvsborg engagerade idrottsföreningar och frivilliga i kampen mot vattnet.

Länsförsäkringar och kommuner bidrog med säckar, föreningarna fick sex kronor för varje fylld säck och kommunen ställde upp med sand. Säckarna fylldes med sand och användes för att bygga vallar kring hus och utmed vattendrag där en översvämning skulle orsaka stora skador.

– Vi prövade den här modellen vid de stora översvämningarna i Vänerområdet för sex år sedan och vi har förhindrat skador för mer än 10 Mkr, berättar Roland Karlsson, informationschef i Länsförsäkringar Älvsborg.

Under 2007 fylldes cirka 8 000 sandsäckar och under de senaste sju åren har cirka 20 000 sandsäckar använts vid översvämningar i hela gamla Älvsborgs län.

Nattvandring i Uppsala

Länsförsäkringar Uppsala medverkar i nätverket ”Tryggare Uppsala Län” som initierats av Polismyndigheten i länet. Det övergripande syftet med projektet är att förebygga och minska brottsligheten och att öka tryggheten i Uppsala län tillsammans med olika aktörer.

Nattvandringen är en viktig insats för att motverka gatu- och krogrelaterat våld och skapa trygghet. Personal i Länsförsäkringar Uppsala nattvandrare en gång varje månad och erbjuds ledighet som kompensation. Även idrottsklubbar inbjuds att delta och nästa steg är att även bjuda in andra företag och kunder att delta i nattvandringarna.

Länsförsäkringar Uppsala har också aktivt deltagit som en av arrangörerna till en årlig trygghetsdag i Uppsala. 2007 var temat för trygghetsdagen ungdom och ungdomsvåld. Ambulanspersonal visade bilder och informerade inne i Länsförsäkringars mobila butik om hur det går när man misshandlar någon och vilka skador det kan resultera i. Man informerade också om säkerhet vid mopedkörning och delade ut reflexvästar.

Trygghetslösningar för hund och människa

Agria har utvecklat konceptet Activera Hundcenter, som erbjuder trygghetslösningar för både hund och människa. Activera är i grunden ett hunddagis kompletterat med ett stort utbud av service och kurser för att ge stöd för ett tryggt djuräggande. Samtidigt erbjuder Activera en stimulerande och trygg arbetsplats för människor som är i behov av arbetsträning, praktik, rehabilitering, rehabilitering eller en plats som är anpassad efter individens enskilda behov. Detta sker i samarbete med lokala samarbetspartners som Arbetsförmedlingen, kommunen, Försäkringskassan och olika skolverksamheter. Under 2006 och 2007 har en enhet tagit form i Karlskoga och under 2008 är den mogen att drivas vidare av en av de anställda.

Avsikten med Activera Hundcenter är att utveckla ekonomiskt fungerande och självutvecklande alternativ till offentligt ägda och finansierade verksamheter för bland annat funktionshindrade, långtidsarbetslösa och långvarigt socialbidragsberoende och ge möjlighet till praktik för studerande inom djurområdet.

Samhället har höga kostnader för sjukvård och rehabilitering. Sällskapsdjurens positiva effekter på människans hälsa leder till ekonomiska besparingar, både för individ och för samhälle. Kostnaden för terapi med djur är förhållandevis billig i jämförelse med andra behandlingar som genomförs inom vården. ■

Länsförsäkringar Uppsalas VD Ann-Christin Norrström på nattvandring tillsammans med skaderegleraren Anders Fällås.

Aktivt miljöarbete inom länsförsäkringsgruppen

Miljöarbetet i länsförsäkringsgruppen har fortsatt att utvecklas under 2007. Ett viktigt framsteg har varit analysen av hur vattenskador påverkar klimatet. En annan viktig nyhet är återvinningsförsäkringen för lantbrukskunder.

LÄNSFÖRSÄKRINGAR HAR i flera år arbetat med att minska klimatpåverkan från den egna verksamheten. Tjänsteresorna har i allt större utsträckning styrts om till tåg. Användningen av miljöbilar som tjänstebilar har ökat stort under 2007. Allt fler möten sker i form av telefon-, video- eller webbmöten för att minska det totala resandet. För att minska klimatpåverkan från de fastigheter Länsförsäkringar äger är en stor andel av den el som köps in miljömärkt, uppvärmningen sker med fjärrvärme och många energibesparande åtgärder har vidtagits.

Ett mycket aktivt arbete med en mängd skadeförebyggande åtgärder har pågått under en lång tid. Varje skada innebär miljöpåverkan, bland annat på klimatet. Energiförbrukning, sanering, transporter och materialanvändning, som blir följderna av en skada, påverkar boendemiljö, arbetsmiljö och utomhusmiljö. Under 2007 kom resultatet av en omfattande analys av vattenskador. En vattenskada innebär utsläpp av 300 kilo koldioxid. Cirka 80 kilo kommer från transporter, 10 kilo från avfuktning och 210 kilo från tillverkning och omhändertagande av material. Länsförsäkringar har 30 000 vattenskador per år. Det motsvarar uppvärmningen av 5 000 villor med direktvärmning av el i ett år. Med förebyggande av skador och smartare byggnadssätt finns här en stor potential.

Länsförsäkringsbolagen ställer krav på de entreprenörer som åtgärdar skadorna. Det är viktigt att entreprenörerna värnar

både kvalitet och miljö. Om skadorna inte repareras med kvalitet ökar risken för nya skador. Länsförsäkringar erbjuder därför entreprenörerna vidareutbildningar och informerar om nya rön för att de ska hålla en hög kunskapsnivå. För att kunna höja kompetensen hos entreprenörerna är det viktigt för Länsförsäkringar att ha kunskap om till exempel byggnadsmaterial. Länsförsäkringar låter därför genomföra undersökningar om olika materials lämplighet. Länsförsäkringar är också en aktiv part i Bygga-Bo-dialogen, som är ett samarbete mellan regering, kommuner och näringslivet för ett hållbart samhällsbyggande.

Under 2007 bedrev Länsförsäkringar en kampanj till bankkunderna för att få dem att avstå från att få kontoutdrag hemskickade. För varje kund som avsåg sig kontoutdragen skänktes 10 kronor till Svenska Naturskyddsföreningens projekt för att undersöka kommunernas beredskap för översvämningar. Resultatet av kampanjen blev att 16 400 kunder avbeställde utskicken. Att minska pappersflödet både inom länsförsäkringsbolagen och ut till kund är en viktig del i Länsförsäkringars miljöarbete. Digitala lösningar och effektiva utskrifts- och kopieringslösningar är en del i ansträngningarna för att minska pappersförbrukningen. Utvecklingen av internetkanalen ger stora möjligheter att minska pappersutskicken till kund och så många kundutskicken som möjligt sampaketeras.

Återvinningsförsäkring för lantbruk sjösattes under 2007. Den täcker kostnader för en årlig transport och återvinning av skrot och miljöfarligt avfall från lantbruken. Lanseringen av återvinningsförsäkringen innebär att Länsförsäkringar tar ett konkret miljöansvar på marknaden och bidrar till att hålla lantbruket rent. Under 2007 samlades cirka 12 000 ton skrot, 1 381 ton spillolja, 89 ton flytande bekämpningsmedel och 53 ton fast bekämpningsmedel in.

Miljöarbetet inom länsförsäkringsgruppen baseras på en gemensam miljöpolicy. Policyn innebär att miljöhänsyn ska tas i de beslut som fattas och de handlingar som utförs, så att gruppens miljöpåverkan minskas genom ständiga förbättringar. Vidare poängterar miljöpolicyen vikten av kompetensutveckling och av att påverka kunder och leverantörer att bidra till en hållbar utveckling i samhället.

Alla länsförsäkringsbolag och det gemensamägda bolaget Länsförsäkringar AB har miljöledningssystem som är certifierade enligt ISO 14001. Det innebär en garanti för ett systematiskt miljöarbete där miljöpåverkan ständigt måste minska och ställer stora krav på erfarenhetsutbyte och fortbildning inom gruppen. Certifieringen upprätthålls genom kontinuerliga granskningar av certifieringsbolaget SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. ■

Medarbetare

Konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden

I den allt mer ökande konkurrensen om arbetskraften satsar Länsförsäkringar nu på att ytterligare stärka sitt varumärke och sin image som arbetsgivare.

FÖR ATT BLI ännu starkare i konkurrensen om affärskritisk kompetens har ett långsiktigt arbete påbörjats med att tydliggöra Länsförsäkringars attraktivitet som arbetsgivare. Den personliga närheten till kunden, den federativa bolagsformen och den starka utvecklingskraften av både produkter, medarbetare och ledare kännetecknar den unika och särskiljande företagsgrupp och arbetsgivare som Länsförsäkringar är.

Länsförsäkringars starka varumärke och ett flertal olika utmärkelser under året blir en stark plattform i det påbörjade arbetet med att stärka attraktionskraften som arbetsgivare. Länsförsäkringar vill bli vassare i sin kommunikation om vad bolagsgruppen står för som arbetsgivare och de möjligheter som finns för ett flertal olika yrkesgrupper. Detta ska bland annat synliggöras via en modernare hemsida för arbetsökande. Det ska också tydligare kommuniceras till studenter via arbetsmarknadsdagar och traineeprogram.

Att fortsätta utveckla individuella och flexibla lösningar vad gäller ersättningsformer och förmåner för medarbetarna är också en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare. De förmåner som erbjuds kommer att tydliggöras via det systemstöd som installeras under våren 2008. Genom denna investering ökar medarbetarens flexibilitet vid val av förmåner.

Återigen branschbäst bland studenter
I Företagsbarometerns undersökning 2007 får Länsförsäkringar sin bästa placering hittills. För femte året i rad är Länsförsäkringar den mest attraktiva arbetsgivaren inom försäkringsbranschen. Ekonomistudenter ökar placeringen till 49 från året innan som var 52, vilket innebär att Länsförsäkringar anses vara en av de 50 mest ideala arbetsgivarna. Målet är att senast år 2010 vara en av de tio mest attraktiva arbetsgivarna bland landets ekonomistudenter.

Traineeprogram och studentkontakter
2006 års traineeprogram med elva traineer avslutades 2007. Traineernas teoretiska bakgrund var jurister, ekonomer med marknadsinriktning samt civilingenjörer varav några med dubbelexamen i ekonomi. Ett annat krav var att traineerna skulle ha internationell erfarenhet med god insikt i andra kulturer. Flerspråkighet var meriterande och engelska språket ett krav. Samtliga traineer kunde erbjudas en tillsvidareanställning inom Länsförsäkringar. 13 traineer kommer att rekryteras till 2008 års program.

Ekonomistudenter är en identifierad målgrupp som Länsförsäkringar fortsättningsvis vill och behöver attrahera. För att ytterligare öka kontakterna med denna målgrupp har Länsförsäkringar ingått ett samarbetsavtal med Stiftelsen Företagsam som är initiativtagare till lanseringen av en förnyad ekonomutbildning, Diplomerad Gymnasieekonom. Samarbetsavtalet ger en möj-

lighet att knyta kontakter med certifierade gymnasieskolor över hela landet.

Länsförsäkringar var även 2007 ett av partnerföretagen i Academic Search's mångfaldstävling, Diversity Challenge. Målet med tävlingen är att erbjuda universitets- och högskolestudenter med mångkulturell bakgrund arbetslivserfarenhet genom att erbjuda praktikplats på deltagande partnerföretag. Länsförsäkringar deltar även i 2008 års mångfaldstävling och kommer att erbjuda ett flertal praktikplatser.

Mångfald utifrån ett medarbetarperspektiv

Genom att tillvarata de kompetenser som medarbetare med mångkulturell bakgrund har i form av språk och kunskaper om andra kulturer skapar Länsförsäkringar konkurrenskraft och affärsnytta. Ambitionen är att sträva efter att personalen ska motsvara landets etniska sammansättning.

I ambitionen att så långt som möjligt möta kunden på kundens villkor har det under året pågått ett försök att skapa en gemensam språkpool för kundkontakter med hjälp av den språkkompetens som finns bland medarbetarna.

Nya medarbetare via strukturaffärer

Länsförsäkringar och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) har tecknat ett avtal avseende ökat samarbete. Cirka 50 medarbetare i LRF Försäkring erbjöds ny anställning inom Länsförsäkringar.

Satsningen på ny sakförsäkringsverksamhet i Lettland och Litauen med etablering i januari 2008 skapar möjligheter till nya internationella kontakter för medarbetarna. Två filialer under eget varumärke med lokala landschefer och cirka 15 medarbetare i varje land har rekryterats. Med hjälp av kompetens och resurser inom Länsförsäkringar har ett projekt pågått under 270 dagar för att ta fram produkter, säljrutiner, strategier och upphandling av IT-system. Medarbetarna i Lettland och

Litauen har genomgått utbildning med fokus på Service Excellence, där vikten av service betonas.

Den internationella verksamheten och expansionen av Agria Djurförsäkring skapar ytterligare internationella kontakter.

Kompetensutveckling

För att säkerställa framtida ledarskap har ett trettiotal identifierade yngre talanger genomgått Assessment Center. Efter genomförda analys-, motivations- och personlighetstester samt olika simulerings- och rollspelsövningar erbjöds 15 kandidater ett specialanpassat Yngre Talangprogram. Programmet innehåller bland annat personlig utveckling och ledarstil, att driva förändringar, personlig effektivitet samt motivation och drivkrafter.

Varje år nomineras också en kvinnlig ledare till Ruter Dams ettåriga chefsutvecklingsprogram för kvinnor. Detta har varit en satsning under flera år i syfte att få fler kvinnor till ledande befattningar. Länsförsäkringar bidrar även som mentorer och föredragshållare till chefsutbildningen och är värdar för företagsbesök.

Förutom de mer traditionella affärsutbildningarna har en modell för Länsutbyte införts som en annorlunda möjlighet till kompetensutveckling. För medarbetarna kan detta vara ett kreativt sätt att utveckla den egna kompetensen genom att under en begränsad period arbeta i en annan miljö inom Länsförsäkringar än den ordinarie.

Effektivare utbildning

Den egna utbildningsverksamheten inom Länsförsäkringar har effektiviserats genom införandet av ett helt nytt utbildningssystem. Kvaliteten i utbildningarna har ökat genom att mer tid har frigjorts till utveckling av utbildningarna istället för administration. Effektivare utbildningsmetoder som är flexibla och kostnadseffektiva utvecklas också genom ny utbildningsmetodik i form av Blended Learning, vilket innebär att

klassiska utbildningar blandas med till exempel e-utbildning, webbaserade föreläsningar och tester. Detta skapar möjlighet till ett mer individuellt lärande för medarbetaren som får ett större ansvar för sin egen utbildning. Kostnadsbesparingar nås genom att antalet klassrumsdagar samt kostnader för resor minskar.

Utveckling i internationell miljö

Länsförsäkringar deltar i internationella samarbeten för att utveckla produkter och service. Det mest omfattande försäkrings-samarbetet äger rum genom bolaget EurAPCo (European Alliance Partners Company). Inom EurAPCos ram, via Eureka Academy, genomförs utbildningar för ledare och specialister.

Eurekans och Ashridge är två utvecklingsprogram som Länsförsäkringar årligen kan nominera medarbetare till. Eurekans är ett program som riktar sig i första hand till yngre medarbetare mellan 25 och 35 år som vill växa in i en chefsroll på tre till fem års sikt. Ashridge är ett program som i första hand vänder sig till VD:ar och chefer på ledningsnivå eller medlemmar i ledningsgrupper. År 2007 nominerades två kvinnliga medarbetare till dessa utbildningar.

Länsförsäkringar behåller värdefull kompetens via ny delpension

Erbjudande om en attraktiv delpensionslösning för medarbetare över 62 år har varit en åtgärd för att bemöta kommande pensionsavgångar. För medarbetaren innebär det tjänstgöring om 80 procent och en lön på 90 procent samt full tjänstepension. En så kallad arbetstid enligt 80-90-100-principen.

Delpensionslösningen ger en möjlighet att behålla medarbetare med värdefull kompetens och på så sätt underlätta kompetensöverföringen. Överenskommelsen om delpension är ett komplement till den så kallade 62-årsregeln i branschens pensionsavtal. ■

MEDARBETARSTATISTIK

	2007		2006	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal tillsvidareanställda per den 31 dec				
24 länsförsäkringsbolag	2 073	1 884	2 044	1864
Länsförsäkringar AB	912	745	881	737
Mäklarservice	67	45	70	40

	2007	2006
Totalt antal tillsvidareanställda	5 726	5 636
Totalt tillsvidareanställda som slutat under året	450	438
Totalt nya tillsvidareanställda	452	462
Framtida rekryteringsbehov inom de 24 länsförsäkringsbolagen	303	160

ALLA MEDARBETARE

Åldersintervall	2007	2006
0–30 år	574	553
31–40 år	1 615	1594
41–50 år	1 670	1635
51–60 år	1 548	1551
61–	330	308
Medelålder, kvinnor	44	44
Medelålder, män	46	45

LEDNINGSTATISTIK

	2007		2006	
	Kvinnliga chefer	Manliga chefer	Kvinnliga chefer	Manliga chefer
Åldersintervall				
0–30 år	4	6	4	3
31–40 år	79	87	70	89
41–50 år	109	161	95	168
51–60 år	49	157	55	152
61–	4	9	4	6
Totalt	245	420	228	418
Totalt	665		646	

Medelålder chefer	2007	2006
Kvinnor	44	41
Män	47	47

FÖRTROENDEPOSTER

	2007		2006	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
VD	9	30	6	29
Ledningsgrupper ¹⁾	105	204	87	200
Styrelseledamöter ²⁾	126	241	115	217
Fullmäktigeförsamling ³⁾	330	1 021	333	1 046

¹⁾ Inklusive fackliga representanter

²⁾ Ordinarie ledamöter inklusive fackliga representanter

³⁾ Ordinarie ledamöter

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaro, %	2007	2006
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid	3,6	3,8
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	52,9	54,9

Sjukfrånvaro fördelad efter kön	2007	2006
Män	2,3	2,4
Kvinnor	4,5	4,4

Sjukfrånvaron fördelad efter ålderskategori	2007	2006
29 år eller yngre	2,2	2,2
30–49 år	3,0	3,2
50 år eller äldre	4,5	4,5

All statistik avser de 24 länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar AB och Mäklarservice.

Ägarstyrning inom länsförsäkringsgruppen

INOM LÄNSFÖRSÄKRINGSGRUPPEN är den interna ägarstyrningen en del av ett mångfacetterat samspel mellan länsförsäkringsbolagen. Länsförsäkringsbolagen är på en och samma gång medlemmar i federationen, beställare och nyttjare av Länsförsäkringar ABs tjänster, distributör av Länsförsäkringar ABs produkter och ägare av Länsförsäkringar AB.

I samspelet mellan länsförsäkringsbolagen handlar ägarstyrningen inte bara om styrningen av den gemensamma verksamheten, utan också om att säkerställa att samtliga länsförsäkringsbolag tar sin del av ansvaret för utvecklingen av den verksamhet som man gemensamt valt att investera i. Utvecklingen av de gemensamma affärerna och de senaste årens tillväxtplaner har gjort att länsförsäkringsbolagens ägarstyrning visavi Länsförsäkringar AB allt mer kommit att hamna i fokus. Den interna ägarstyrningen har kommit att bli en allt viktigare del av samspelet mellan länsförsäkringsbolagen.

Ägarstyrningens grunder

Länsförsäkringar AB är ett aktiebolag, och tillika moderbolag i en finansiell koncern, med aktier som ägs individuellt i olika omfattning av de 24 länsförsäkringsbolagen. Vart och ett av länsförsäkringsbolagen ansvarar som ägare för att man har en fungerande ägarstyrning visavi Länsförsäkringar AB. I formell mening är varje länsförsäkringsbolags styrelse ansvarig för ägarstyrningen.

Mot bakgrund av den federativa organisationen och avsikten med ägandet av Länsförsäkringar AB, har länsförsäkringsbolagen tillsammans skapat gemensamma former för ägarstyrning. Former som svarar upp både mot de krav som normalt ställs på ägarstyrning och som samtidigt beaktar de federativa förutsättningarna för samarbetet.

Om man betraktar länsförsäkringsbolagen som institutionella ägare av Länsförsäkringar AB, har man i en jämförelse ett antal komparativa fördelar. Man är rimligt många, kan verksamheten väl, har ambitionen att vara aktiva ägare, har ett tydligt syfte med ägandet och man har tillsammans tillräckligt stor finansiell kapacitet för att trygga långsiktigheten i ägandet. Institutionella ägare har inte sällan både olika syfte med sitt ägande och olika förutsättningar för att kunna agera aktivt. Därmed har de ibland olika incitament för att agera som ägare. Till exempel kan institutionella ägare ha olika ambitioner avseende långsiktigheten i sitt ägande.

Ägarstyrningens utveckling

I takt med att Länsförsäkringar ABs affärsverksamhet utvecklats har ägarstyrningen

också kommit att bli allt mer väsentlig. Förutsättningarna för länsförsäkringsbolagens ägarstyrning har kraftigt förändrats över tiden, och särskilt mycket under den senaste 10–15-årsperioden. Sedan början av 1990-talet har det skett en avsevärd ökning av länsförsäkringsbolagens kapitalbindning i Länsförsäkringar AB. Värdetillväxt har tillsammans med ett antal emissioner ökat det sammanlagda substansvärdet från nära noll till dryga 10 mdr. Länsförsäkringar AB-aktien utgör idag en betydande andel av länsförsäkringsbolagens placeringstillgångar, för några bolag i storleksordningen 30–35 procent. Länsförsäkringar AB-aktien måste för det enskilda länsförsäkringsbolaget över tiden ge en marknadsmässig avkastning i paritet med andra alternativa placeringar.

Från mitten av 1960-talet fram till 1994 var Länsförsäkringar AB ägt via Länsförsäkringsbolagens Förening. Länsförsäkringsbolagens ägarinflytande och -ansvar utövades då genom medlemskap i föreningen. Den gemensamma affär som fanns inom Länsförsäkringar AB under denna period var framförallt motorfordonsförsäkring.

Under senare delen av 1980-talet och början av 1990-talet kom länsförsäkringsgruppens gemensamma affär att genomgå stora förändringar. Två av de större förändringarna var bildandet av ett gemensamt livförsäkringsbolag och överföringen av kaskoaffären till lokal koncession. Livförsäkringsbolaget bildades som ett bolag ägt av länsförsäkringsbolagen och dåvarande Länsförsäkringar AB tillsammans. Under början av 1990-talet beslutade länsförsäkringsbolagen att organisera om ägandet och

styrningen av den gemensamma verksamheten. All gemensam verksamhet samlades i ett första steg 1992 i en gemensam koncern. I ett nästa steg 1994 skiftades Länsförsäkringar AB-aktien ut till länsförsäkringsbolagen, som därigenom blev direktägare av aktierna. Fördelningen av ägandet av aktien utgick från andelarna i föreningen, som i princip var proportionella mot den affär som länsförsäkringsbolagen levererade in i Länsförsäkringar AB.

Genom att samla all gemensam verksamhet i en sammanhållen koncern möjliggjordes en mer samlad styrning av verksamheten. Arrangemanget med Föreningen som mellanled mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB ansågs ha lett till otydlighet och dubbelkommando, och genom att göra aktien direktägd eliminerades detta. Genom att göra Länsförsäkringar AB-aktien direktägd förstärktes också länsförsäkringsbolagens incitament att investera i den gemensamma verksamheten. Aktien blev på så sätt en del av länsförsäkringsbolagens placeringstillgångar och avkastningen kom länsförsäkringsbolagen tillgodo.

För att säkerställa att federationen hölls samman begränsades rösträtten, så att ingen part äger rätt att rösta för mer än 9,9 procent av de på stämman företrädde aktierna. Detta är fortfarande en förutsättning i Länsförsäkringar ABs bolagsordning. Genom att införa A- och B-aktier med olika röstetal

möjliggjordes viss handel i aktien. Detta bedömdes vara en förutsättning för att länsförsäkringsbolagen skulle kunna klassa Länsförsäkringar AB-aktien som placeringstillgång, vilket bedömdes önskvärt.

Ambitionen var från början att viss handel skulle ske i Länsförsäkringar AB-aktien, så att ägarandelen över tiden kunde anpassas till andelen av den affär som levereras in till Länsförsäkringar AB. De strukturafrågor som genomförts sedan slutet av 1990-talet, framförallt förvärvet av Wasa Försäkring, har inneburit att sambandet mellan ägarandel och andelen av den gemensamma affären kommit att begränsas. Under senare år har ingen handel skett i Länsförsäkringar AB-aktien.

Ägaravtal

För att reglera länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB-aktier efter utskiftningen 1994 utarbetades och under-tecknades ett konsortialavtal mellan länsförsäkringsbolagen. Det vill säga ett ägaravtal. Formellt etablerades också det så kallade konsortiet för att vara det forum som har i uppdrag att förvalta avtalet och att som komplement till bolagsstämman hantera ägarfrågor.

I konsortialavtalet beskrivs bland annat villkoren för Länsförsäkringar ABs aktier, regler för aktiefördelning, övergång av aktier, avtalstid och uppsägning, lösenrätt till

aktier vid avtalets upphörande, regler för ändringar i avtalet samt för hantering av tvister. Konsortialavtalet innehåller alltså ett gemensamt överenskommet regelverk för länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB-aktier.

Ägarstyrningens logik

Den interna ägarstyrningens logik handlar idag i huvudsak om relationen mellan länsförsäkringsbolagens styrelser, Länsförsäkringar ABs bolagsstämman, länsförsäkringsbolagens ägarkonsortium och Länsförsäkringar ABs styrelse.

Länsförsäkringar ABs bolagsstämman och länsförsäkringsbolagens ägarkonsortium utgör gemensamma forum för länsförsäkringsbolagens ägarstyrning av Länsförsäkringar AB. Formellt regleras bolagsstämmans uppgifter i lag och i bolagsordning. Konsortiets uppgifter regleras i länsförsäkringsbolagens konsortialavtal.

I strikt mening går visserligen den naturliga rågången mellan å ena sidan ägarstyrning och å andra sidan skötseln av bolaget mellan bolagsstämman/konsortiet och Länsförsäkringar ABs styrelse. Men den federativa struktur som länsförsäkringsgruppen utgör, och det uppdrag som Länsförsäkringar AB har i länsförsäkringsgruppen, ger särskilda förutsättningar och möjligheter för ägarstyrningen. Till detta kommer också Länsförsäkringar ABs koncernorganisation

som innebär att länsförsäkringsbolagens ägarstyrning av dotterbolagen i Länsförsäkringar AB de facto hanteras genom Länsförsäkringar ABs styrelse. Det innebär att länsförsäkringsbolagens ägarstyrning inte bara sker genom bolagsstämman och konsortiet, utan även genom länsförsäkringsbolagens representation i styrelsen för Länsförsäkringar AB.

Länsförsäkringar ABs styrelse tillsätts av bolagsstämman som utgörs av företrädare för samtliga ägare av Länsförsäkringar AB-aktier. Tillsättningen bereds genom en process som är styrd av ägarna och som stöd för processen finns en valberedning. Ledamöter till valberedningen väljs av bolagsstämman enligt regler som anges i Länsförsäkringar ABs bolagsordning. Konsortiets ordförande ansvarar för processen när det gäller förnyelse av valberedningen.

Valberedningens huvuduppgift är att föreslå val av ledamöter till Länsförsäkringar ABs styrelse. I valberedningen läggs därmed grunden för ägarnas styrning av verksamheten inom Länsförsäkringar AB. Valberedningen har i sin roll att företräda ägarna och ägarnas intentioner med Länsförsäkringar AB, och att säkerställa att bästa kompetens inom gruppen nyttjas för bemaningen av Länsförsäkringar ABs styrelse.

Ägarnas uppdrag till valberedningen framgår av en särskilt dokumenterad instruktion som fastställs av bolagsstämman. Det är viktigt att det finns en tydlig rågång mellan valberedningen och styrelsen. Valberedningen arbetar självständigt från styrelsen på uppdrag av ägarna. Samtidigt är det viktigt att det sker ett samspel mellan valberedningen och styrelsens ord-

förande. Både för upprätthållande av kvaliteten i processen och för undvikande av polarisering. Ett exempel är den årliga utvärdering som styrelsen gör av sitt eget arbete. Utvärderingen dokumenteras och tillhandahålls valberedningen och utgör därmed också grunden för valberedningens utvärdering av styrelsen.

Länsförsäkringar ABs styrelse agerar som ägarnas företrädare inom den ram som ges av ägarnas avsikt med verksamheten. Länsförsäkringar ABs styrelse driver alltså de strategier och mål som ägarna från tid till annan kommer överens om och verkställer länsförsäkringsbolagens uppdrag. Länsförsäkringar ABs styrelse har samtidigt ett mycket stort ansvar för att vårda det kapital som länsförsäkringsbolagen har placerat i Länsförsäkringar AB.

Länsförsäkringsbolagens uppdrag till Länsförsäkringar ABs styrelse beslutas i konsortiet och finns dokumenterat bland länsförsäkringsgruppens styrdokument. Länsförsäkringar ABs styrelse beslutar, med utgångspunkt från uppdraget från ägarna, om verksamhetens inriktning och omfattning. Som komplement till uppdraget till Länsförsäkringar ABs styrelse fastställer konsortiet årligen ägarnas prioriteringar inför nästkommande år. Beredningen sker inom ramen för länsförsäkringsbolagens VD-samråd och inleds under våren, för att efter diskussion i respektive länsförsäkringsbolag under hösten återkomma till VD-samrådet. Därefter överlämnas VD-samrådets förslag till konsortiet, som fastställer ägarnas prioriteringar för de kommande verksamhetsåren. ■

Definitioner och uttryck

Administrationsresultat, Liv

Av kunderna erlagda avgifter minus driftskostnader.

Affärsvolym, Bank

Summan av in- och utlåning.

Alternativa Investeringar

De tillgångsslag som inte vid var tid betraktas som traditionella. För närvarande består Alternativa Investeringar av Private Equity-fonder och Absolute Return. Absolute Return har som mål att leverera en positiv avkastning oavsett olika underliggande marknadens rörelser. Absolute Return baseras på investeringar i hedgefonder, men har lägre korrelation till underliggande marknader och lägre nedsiderisk än genomsnittet av hedgefonder.

Avvecklingsresultat

Vinst eller förlust som vid bokslutstillfället uppkommer på i närmast föregående bokslut gjord avsättning för oreglerade skador. Resultatet uppkommer genom att vissa i avsättningen ingående skador under räkenskapsåret antingen slutreglerats med annat belopp än det avsatta eller har omvärderats i avvaktan på slutlig reglering.

Direktavkastningsprocent

Saldot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar, driftskostnader i kapitalförvaltningen samt driftsoverskott (underskott) på egna fastigheter i förhållande till genomsnittligt förvaltat kapital.

Direkt försäkring

Försäkringsavtal som utgör avtal direkt mellan försäkringsgivare och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är här, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagaren.

Driftskostnader

Omfattar kostnader för marknadsföring, försäljning och administration.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i förhållande till premieintäkt efter avgiven återförsäkring, uttryckt i procent.

Efter avgiven återförsäkring

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som inte återförsäkras hos andra bolag. Ibland används även begreppet för egen räkning.

Försäkringsersättningar

Kostnaden för inträffade skador under räkenskapsåret, inklusive kostnaden för skador som ännu inte anmälts till försäkringsbolaget. I kostnaden ingår också avvecklingsresultat.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat

Premieintäkter minskat med försäkringsersättningar och driftskostnader plus resultatet av avgiven återförsäkring och kapitalavkastning överförd från finansrörelsen.

Försäkringstekniska avsättningar

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker, livförsäkringsavsättningar samt avsättning för oreglerade skador och motsvarande förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. För livförsäkring ska avsättningen motsvara värdet av bolagets garanterade försäkringsåtaganden.

Hedgefond

Fond som via investeringar i traditionella marknader, söker positiv avkastning oberoende av marknadernas generella utveckling.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Premie betalas i förskott medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte har betalats ut placerar bolaget under tiden så det ger en avkastning. Den beräknade räntan (kalkylränta) på dessa placeringar förs över från kapitalavkastningen till försäkringsrörelsen.

Kapitalbas

Den gruppbaseade kapitalbasen beräknas som summan av eget kapital minus aktier i dotter- och intresseföretag i de försäkringsbolag och deras moderbolag som ingår i Länsförsäkringar AB-koncernen. Till detta värde läggs erforderlig solvensmarginal för Länsförsäkringar Liv-koncernen.

Kapitalavkastning

Nettot av följande intäkter och kostnader: ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar, överskott (underskott) på egna fastigheter, förändring av verkligt värde på fastigheter, aktier, räntebärande värdepapper och derivat, vinst (förlust) vid försäljning av placeringstillgångar, kursvinster (kursförluster) på valutor samt avdrag för driftskostnader i kapitalförvaltningen.

Kapitaltäckningsgrad, Bank

Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp. I kapitalbasen räknas eget kapital plus förlagslån minus goodwill och immateriella anläggningstillgångar. Riskvägt belopp definieras som summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag. Kapitaltäckningsgraden ska enligt lagen uppgå till minst 8 procent.

Konsolideringskapital

Summan av eget kapital, uppskjuten skatteskuld/fordran, förlagslån, obeskattade reserver och över/undervärden i tillgångar.

Konsolideringsgrad, Sak

Konsolideringskapital i förhållande till premieinkomst efter avgiven återförsäkring, uttryckt i procent.

Konsolideringsnivå, Liv

Värdet på bolagets tillgångar jämfört med de garanterade utfästelserna till kunderna och den preliminärt fördelade återbäringen till kunderna.

Kreditförluster, Bank

Befarade kreditförluster är skillnaden mellan kreditbeloppet och vad som beräknas betalas in, med hänsyn tagen till kredittagarens betalningsförmåga och värdet på säkerheten. Konstaterade kreditförluster är fastställda, till exempel i en konkurs eller ett ackord.

Nettoplacering

Skillnaden mellan köpe- och försäljningssummor för tillgångar under räkenskapsåret.

Definitioner och uttryck, forts.

Placeringsmarginal

Räntenettot i procent av genomsnittlig balans-omslutning.

Placeringstillgångar

Kortfristiga eller långfristiga tillgångar, som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsföretag fastigheter och värdepapper.

Premieinkomst

Premier som betalats in under året eller är upptagna som fordran vid årets slut eftersom de förfallit till betalning. Premieinkomst är ett vanligt mått på försäkringsrörelsens volym.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som avser räkenskapsåret.

Private Equity-fond

Fond som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag. Huvuddelen av investeringarna görs i mogna, lönsamma bolag.

Räntabilitet

Periodens resultat efter skatt i relation till genomsnittligt eget kapital, justerat för nyemission och utdelning.

Räntebärande

Ett lån emitterat i marknaden av en låntagare (till exempel staten). Långsiktiga lån kallas vanligen för obligationer medan en vanlig benämning för de kortsiktiga är växlar.

Räntemarginal, Bank

Skilnaden mellan medelräntan på samtliga tillgångar och medelräntan på samtliga skulder.

Räntenetto, Bank

Ränteintäkter för utlåning till allmänhet, kreditinstitut och intäkter för räntebärande värdepapper minskat med kostnader för in- och upplåning från allmänhet, kreditinstitut och kostnader för räntebärande värdepapper.

Rörelseresultat

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt.

Skadeprocent

Förhållandet mellan försäkringsersättningar och premieintäkter, uttryckt i procent.

Solvensgrad, Liv

Tillgångarnas marknadsvärde i förhållande till garanterade åtaganden till försäkringstagarna.

Solvensmarginal

Den lägsta tillåtna nivån på kapitalbasen för försäkringsbolag. Den erforderliga solvensmarginalen beräknas enligt reglerna i Försäkringsrörelselagens 7 Kap 22–25 §§.

Substansvärde

Beskattat eget kapital.

Tillgångsfördelning

Valet av fördelningen mellan olika tillgångsslag i en portfölj, exempelvis vilken andel aktier och räntebärande placeringar man vill ha.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar i förhållande till genomsnittligt värde på placerings-tillgångar.

Totalkostnadsprocent

Summan av driftskostnader och försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter, uttryckt i procent.

Resultat per aktie

Årets resultat efter skatt i förhållande till genomsnittligt antal aktier under året.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan, eller vill, bära hela ansvaret mot försäkringstagarna, återförsäkrar bolaget delvis de tecknade försäkringarna hos andra bolag. I det förstnämnda talas om avgiven återförsäkring och hos de sistnämnda bolagen om mottagen återförsäkring.

Rapportdagar

Kvartal 1

Delårsrapport Länsförsäkringar Bank	22 april 2008
Delårsrapport Länsförsäkringar Hypotek	22 april 2008

Kvartal 2

Delårsrapport Länsförsäkringar Bank	25 augusti 2008
Delårsrapport Länsförsäkringar Hypotek	25 augusti 2008
Delårsrapport länsförsäkringsgruppen	26 augusti 2008
Delårsrapport Länsförsäkringar AB	26 augusti 2008

Kvartal 3

Delårsrapport Länsförsäkringar Bank	27 oktober 2008
Delårsrapport Länsförsäkringar Hypotek	27 oktober 2008
Delårsrapport länsförsäkringsgruppen	27 oktober 2008
Delårsrapport Länsförsäkringar AB	27 oktober 2008

Adresser

Länsförsäkringar Blekinge

Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
Fax: 0454-105 60
E-post: info@blekinge.lansforsakringar.se

Dalarnas Försäkringsbolag

Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
Fax: 023-284 87
E-post: info@dalarnas.se

Länsförsäkringar Älvsborg

Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
Fax: 0521-27 32 27
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gävleborg

Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
Fax: 026-14 75 19
E-post: info@gavleborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göttinge

Box 54
281 21 Hässleholm
Besök: Andra Avenyen 14
Tfn: 0451-489 00
Fax: 0451-156 93
E-post: info@gottinge.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

404 84 Göteborg
Besök: Lilla Bommen 8
Tfn: 031-63 80 00
Fax: 031-63 80 05
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Halland

Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
Fax: 035-10 36 10
E-post: info@halland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jämtland

Box 367
831 25 Östersund
Besök: Prästgatan 48
Tfn: 063-19 33 00
Fax: 063-10 24 70
E-post: info@lftz.se

Länsförsäkringar Jönköping

Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
Fax: 036-19 92 40
E-post: info@jonkoping.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kalmar län

Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Smålandsgatan 1
Tfn: 020-66 11 00
Fax: 0480-286 50
E-post: info@kalmar.lansforsakringar.se

Länsförsäkring Kronoberg

Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Kronobergsgatan 10
Tfn: 0470-72 00 00
Fax: 0470-72 00 01
E-post: info@lfronoberg.se

Länsförsäkringar Norrbotten

Box 937
971 28 Luleå
Besök: Kungsgatan 13
Tfn: 0920-24 25 00
Fax: 0920-22 01 66
E-post: info@lfn.nu

Länsförsäkringar Skaraborg

Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
Fax: 0500-77 70 30
E-post: info@skaraborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Stockholm

173 82 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-562 830 00
Fax: 08-562 833 36
E-post: info@sth.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland

Box 147
611 24 Nyköping
Besök: V Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
Fax: 0155-48 41 03
E-post: info@lfs.se

Länsförsäkringar Uppsala

Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Svartbäcksgatan 44
Tfn: 018-68 55 00
Fax: 018-68 55 80
E-post: info@upsala.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Värmland

Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn 054-775 15 00
Fax: 054-775 16 50
E-post: info@varmland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kristianstad

Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: V Storgatan 49
Tfn: 044-19 62 00
Fax: 044-12 06 35
E-post: info@krstad.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västerbotten

Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
Fax: 090-10 92 29
E-post: info@vasterbotten.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västernorrland

Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Stora Torget 3
Tfn: 0611-253 00
Fax: 0611-22518
E-post: info@vn.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen

Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
Fax: 021-19 01 37
E-post: info@lfborgslagen.se

Östgöta Brandstodsbolag

Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
Fax: 013-29 06 25
E-post: info@ostgota.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gotland

Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
Fax: 0498-24 76 48
E-post: info@lfgotland.se

Länsförsäkringar Skåne

Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-24 90 00
Fax: 042-24 94 70
E-post: info@skane.lansforsakringar.se

GEMENSAMMA BOLAG

Länsförsäkringar AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 23
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Liv

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 408 51
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Sak

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 418 10
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 416 00
Fax: 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondförvaltning AB

106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 40 07
E-post: info@lansforsakringar.se

Agria Djurförsäkring

Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 421 00
Fax: 08-588 421 80
E-post: info@agria.se

Humlegården Fastigheter AB

Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Birger Jarlgatan 25
Tfn: 08-678 92 00
Fax: 08-678 92 99
E-post: info@humlegarden.se

Länsförsäkringar Mäklarservice

Box 65
171 74 Solna
Besök: Hemvärnsgatan 9
Tfn: 08-588 490 00
Fax: 08-588 491 90
E-post: info.maklarservice@lansforsakringar.se

